

ŠVP
ŘEZNÍK-UZENÁŘ

Obor vzdělávání
Řezník-uzenář
29-56-H/01

Denní studium
Platný od 1. 9. 2024
počínaje 1. ročníkem

Obsah

1	Identifikační údaje	3
2	Charakteristika vzdělávacího programu	4
2.1	Identifikační údaje oboru	4
2.2	Profil absolventa	4
2.3	Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
2.4	Materiální a personální zajištění výuky v daném ŠVP a oboru vzdělání	12
2.5	Spolupráce se sociálními partnery	13
3	Učební plán	14
3.1	Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	14
3.2	Ročníkový plán	15
3.3	Podmínky realizace ŠVP	16
4	Učební osnovy	18
4.1	Jazykové vzdělávání a komunikace, estetické vzdělávání	18
4.1.1	Český jazyk a literatura	19
4.1.2	Anglický jazyk	33
4.2	Společenskovední vzdělávání	41
4.2.1	Základy společenských věd	41
4.3	Přírodovědné vzdělávání	49
4.3.1	Fyzika	50
4.3.2	Chemie	57
4.3.3	Biologie a ekologie	62
4.4	Matematické vzdělávání	68
4.4.1	Matematika	68
4.5	Vzdělávání pro zdraví	77
4.5.1	Tělesná výchova	77
4.6	Informatické vzdělávání	88
4.6.1	Informační a komunikační technologie	88
4.7	Ekonomické vzdělávání	95
4.7.1	Ekonomika	95
4.7.2	Profesní komunikace	101
4.8	Odborné vzdělávání	106
4.8.1	Aplikovaná biologie	106
4.8.1.1	Nauka o výživě	106
4.8.1.2	Aplikovaná biologie	111
4.8.2	Technická a technologická příprava	118
4.8.2.1	Technologie	118
4.8.3	Výroba a odbyt	129
4.8.3.1	Obchodní provoz	129
4.8.3.2	Odborný výcvik	135
5	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných	148
6	Hodnocení a autoevaluace školy	150

1 Identifikační údaje

Škola

Název školy	Albrechtova střední škola, Český Těšín, příspěvková organizace
REDIZO	600171213
IČ	00577235
Adresa školy	737 01 Český Těšín, Tyršova 611/2
Ředitel	Mgr. Pavel Cieslar, MBA
Hlavní koordinátor	Mgr. Martina Bojdová
Kontakty	
Telefon	558 425 200
E-mail	skola@albrechtovastredni.cz
Www	www.albrechtovastredni.cz

Zřizovatel

Název	Moravskoslezský kraj
IČ	70890692
Kontakt	
Adresa	702 18 Ostrava, ul. 28. října 117
Telefon	595 622 222
Fax	595 622 126
E-mail	posta@kr-moravskoslezsky.cz
Www	http://www.kr-moravskoslezsky.cz/

Obor

Název oboru	Řezník – uzenář
Kód	29-56-H/01
Název ŠVP	Řezník – uzenář
Stupeň vzdělání	Střední vzdělání s výučním listem
Délka studia	3
Forma studia	denní forma vzdělávání
Platnost	od 1. 9. 2024 počínaje 1. ročníkem

2 Charakteristika vzdělávacího programu

2.1 Identifikační údaje oboru

Název oboru	Řezník – uzenář
Kód	29-56-H/01
Název ŠVP	Řezník – uzenář
Stupeň vzdělání	Střední vzdělání s výučním listem
Kvalifikační úroveň	EQF 3
Délka studia	3
Forma studia	denní forma vzdělávání
Platnost	od 1. 9. 2024 počínaje 1. ročníkem

2.2 Profil absolventa

Pracovní uplatnění absolventa

Absolvent se uplatní při výkonu povolání řezník – uzenář v pozici zaměstnance v masném průmyslu při zpracování masa a výrobě masných výrobků a v obchodních zařízeních zabývajících se prodejem masa a masných výrobků.

Absolvent, připravovaný na základě tohoto ŠVP, bude schopen zejména jatečně opracovávat všechny druhy jatečných zvířat, drůbež, zvěřinu a ryby, ošetřovat a skladovat jatečně upravené maso a droby, bourat, upravovat a třídit maso a droby pro výsek a výrobu. Dále bude vyrábět a uchovávat masné výrobky, balit maso a masné výrobky, zpracovávat živočišné tuky, kontrolovat kvalitu vstupních surovin, polotovarů i hotových výrobků, obsluhovat a provádět základní údržbu technologického zařízení a vykonávat činnosti související s prodejem masa a masných výrobků.

Absolvent se může rovněž ucházet o přijetí k nástavbovému studiu, zakončenému maturitní zkouškou.

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové a odborné kompetence.

Klíčové kompetence

a) Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

b) Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

c) Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat běžné administrativní písemnosti a pracovní dokumenty;
- snažit se dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů, popř. projevů jiných lidí;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro základní pracovní uplatnění dle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět základní odborné terminologii a základním pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- pochopit výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností.

d) Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí; – mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností; – přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;

- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

e) Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

f) Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání; dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

g) Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;

- číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je popsat a využít pro dané řešení;
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- aplikovat matematické postupy při řešení praktických úkolů v běžných situacích.

h) Digitální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni se orientovat v digitálním prostředí a využívat digitální technologie bezpečně, sebejistě, kriticky a tvořivě při práci, při učení, ve volném čase i při svém zapojení do společenského života, tzn. že absolvent:

- ovládá potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívá je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života; digitální technologie a způsob jejich použití nastavuje a mění podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jeho vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získává, posuzuje, spravuje, sdílí a sděluje data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; k tomu volí efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytváří, vylepšuje a propojuje digitální obsah v různých formátech; vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhuje prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která mu pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části; dokáže poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnává se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzuje, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažuje rizika a přínosy;
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím ohrožujícím jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky, s ohleduplností a respektem k druhým.

Odborné kompetence

Absolventi se vyznačují těmito odbornými kompetencemi:

Dovedou

a) dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;
- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce);
- byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout;

b) usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn., jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace;

- dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb, zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana);

c) jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., jsou vedeni k tomu, aby:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;

d) zpracovávat jatečná zvířata, drůbež a ryby, tzn., jsou vedeni k tomu, aby:

- dbali na pohodu zvířat během ustájení, omračování a vykrvování;
- jatečně zpracovávali jatečná zvířata, drůbež a ryby a kontrolovali kritické body během jatečného opracování;
- ošetřovali a skladovali jatečně upravené maso a jatečné produkty;
- prováděli sanitaci jatečného provozu, uplatňovali zásady správné hygienické praxe.

e) upravovat maso, vyrábět masné výrobky a provádět odbytové činnosti v souladu s principy zajišťování bezpečnosti potravin, tzn., jsou vedeni k tomu, aby:

- bourali, upravovali a třídili maso pro výsekové a výrobní účely;
- volili vhodné suroviny, pomocné látky a obaly dle technologického postupu;
- vyráběli masné výrobky, uplatňovali zásady racionální výživy a kontrolovali kritické body během výroby;
- dodržovali technologické postupy při výrobě masa a masných výrobků;
- obsluhovali stroje a zařízení a prováděli jejich běžnou údržbu;
- skladovali, expedovali a zajišťovali odbyt masa a masných výrobků;
- uplatňovali zásady správné hygienické praxe při výrobě a prodeji masa a masných výrobků;
- vedli operativně-technickou evidenci;
- prováděli sanitaci masného provozu a prodejny;

f) provádět kontrolu při úpravě masa a výrobě masných výrobků, tzn., jsou vedeni k tomu, aby:

- senzoricky hodnotili vstupní suroviny, meziprodukty a hotové výrobky;
- prováděli běžnou výrobní kontrolu;
- kontrolovali provozuschopnost strojů a strojních zařízení;

Způsob ukončení vzdělávání

Vzdělávání je ukončeno závěrečnou zkouškou. Obsah a organizace závěrečné zkoušky se řídí platnými předpisy. Dokladem o dosažení stupně vzdělání je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

Úspěšné složení závěrečné zkoušky a získání výučního listu umožňuje absolventovi ucházet se o studium navazujících studijních vzdělávacích programů ve středních odborných školách a tím může získat střední vzdělání s maturitní zkouškou. Absolvent je připraven prohlubovat si odborné znalosti v oboru různými školeními a kurzy.

2.3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Podmínky pro přijetí ke studiu

Přijímání do 1. ročníku vzdělávání se řídí § 60 zákona č. 561/2004 S., v platném znění a vyhláškou č. 353/2016 Sb., v platném znění.

Do 1. ročníku oboru řezník - uzenář, oboru s výučním listem, jsou přijímáni uchazeči, kteří splnili povinnou školní docházku a kteří při přijímacím řízení splnili podmínky pro přijetí.

Zdravotní způsobilost

Předpokladem pro přijetí uchazeče ke vzdělávání je dle § 60 zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění, splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazeče pro daný obor vzdělání, což dokládají uchazeči potvrzením praktického lékaře na přihlášce ke studiu ve střední škole.

Celkové pojetí vzdělávání ve školním vzdělávacím programu

Školní vzdělávací program Řezník – uzenář se uskutečňuje podle rámcového vzdělávacího programu 29-56-H/01 Řezník-uzenář, což je ministerstvem školství schválený pedagogický dokument, který vymezuje závazné požadavky na vzdělávání žáků tohoto oboru.

Základním cílem vzdělávání je připravit žáka na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský a pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žák v přiměřené míře naplnil čtyři základní cíle vzdělávání, tj. učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se žít společně.

Organizace výuky

Příprava žáků je organizována jako tříleté studium. Probíhá vždy jeden týden teoretické výuky a jeden týden odborného výcviku v rozsahu stanoveném učebním plánem.

Teoretické vyučování probíhá v budově školy na Frýdecké ul. č. 37 v Českém Těšíně, příp. na ul. Tyršově 611/2; odborný výcvik ve firmě Těšínské jatky. Jsou využívány jak běžné učebny se základním vybavením, tak učebny specializované – pro výpočetní techniku a profesní komunikaci, tělocvičny, multimediální učebna a gastrocentrum. Smluvní zajištění praktického vyučování žáků je realizováno na základě §65 Školského zákona, v platném znění.

Odborný výcvik je zařazen mezi odborné předměty a je klasifikován.

Strategie výuky

Metody výuky, které naplňují základní cíle, jsou různorodé. Převažují metody aktivizující, při kterých je žák při získávání vědomostí a dovedností nucen vyvinout vlastní úsilí.

Metody jsou voleny s ohledem na výsledky vzdělávání, kterých se má dosáhnout. Učitelé volí metody podle potřeb a zkušeností a s ohledem na charakter vyučovaného předmětu. Uplatňují vhodnou motivaci, která stimuluje práci žáků. Důraz je kladen na podporu samostatné práce žáků, na osobní zodpovědnost, schopnost kooperace a týmové práce. Jsou zadávány referáty, prezentace, je prováděno společné hodnocení a analýza výsledků. Důležitou složkou teoretické výuky je využívání názorných pomůcek, které žákovi usnadňují pochopení učiva (vzorky, nástěnné obrazy, mapy, zvukové nahrávky, instruktážní a výukové video apod.).

Komunikační dovednosti žáků jsou rozvíjeny na úrovni verbální i písemné – i s využitím informačních a komunikačních technologií.

Žáci se učí jednomu cizímu jazyku – pokračují ve výuce anglického jazyka, který se učili již na základní škole.

Velká pozornost je věnována vytváření mezipředmětových vazeb, které rozšiřují klíčové kompetence žáka, a propojení všeobecného a odborného vzdělávání a propojení výuky s praxí. Součástí výuky jsou besedy s odborníky, odborné exkurze, návštěvy festivalů, filmových a divadelních představení, soutěže a různé formy zapojení žáků do prezentačních akcí školy.

Realizace průřezových témat

Realizace průřezových témat je nedílnou součástí koncepce školy a projevuje se v běžném každodenním životě školy, při zapojení do konkrétních školních aktivit a projektů a průběžně ve výuce jednotlivých předmětů.

Téma Občan v demokratické společnosti napomáhá rozvoji sociálních kompetencí žáků. Je realizováno všemi vyučujícími při formování postojů žáků při vytváření třídního kolektivu, při respektování se navzájem a stmelování kolektivu, při týmové práci ve vyučovacích hodinách, při vedení besed o zdravém životním stylu, nebezpečí šikany a zneužívání návykových látek, besedách o městě a regionu, při návštěvách filmových představení apod. Zvláštní pozornost je pak věnována tématu v základech společenských věd. Velký význam má jednotný přístup pedagogů k chování žáků i vyhledávání problémových žáků, kteří narušují soužití v kolektivu s řešením těchto situací ve spolupráci s výchovným poradcem.

Téma Člověk a životní prostředí vede k pochopení významu přírody a správnému chování k ní, k ekologickému chování žáků. Toto téma je realizováno jednak celoškolními aktivitami (ekologizace školy, zapojení do celostátních aktivit, exkurze aj.), jednak v samotném předmětu biologie a ekologie, ale také v jednotlivých odborných předmětech, v nichž je kladen důraz na pochopení závislosti člověka na přírodních surovinách, na správném hospodaření s výrobky, na odpovědnost člověka za zachování udržitelného rozvoje společnosti.

Téma Člověk a svět práce je realizováno zejména v odborných předmětech – v motivačních metodách, při seznamování s prací v oboru, při řešení problémových situací, s nutností celoživotního vzdělávání. Žáci se účastní odborných exkurzí, jsou organizovány besedy s pracovníky úřadu práce. Dále je toto téma realizováno v základech společenských věd a v ekonomice.

Téma Člověk a digitální svět vede žáky k zdokonalování jejich schopnosti pracovat s prostředky digitálních technologií. V rámci profesní komunikace se žáci učí psát na počítači i vést obchodní korespondenci, výuka předmětu informační a komunikační technologie je realizována ve všech třech ročnících. Digitální technologie jsou pravidelně využívány také v dalších předmětech (všeobecných i odborných), a také v odborném výcviku. V rámci možností jsou digitální technologie součástí také všeobecně vzdělávacích předmětů, dalších výukových aktivit i mimoškolních akcí. Cílem je propojit formální výuku se zkušenostmi žáků z neformálních vzdělávacích aktivit a učení mimo školu.

Hodnocení žáků

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí Školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín.

Žáci jsou hodnoceni průběžně v celém klasifikačním období. Při klasifikaci je hodnocena kvalita a rozsah získaných dovedností, ucelenost, přesnost a trvalost požadovaných poznatků, schopnost prakticky uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti, samostatnost při řešení teoretických a praktických úkolů, schopnost využívat a zobecňovat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech, aktivita, samostatnost, iniciativa, tvořivost.

Bližší podrobnosti a specifika hodnocení jsou uváděny u učebních osnov jednotlivých předmětů.

Součástí hodnocení žáků je i hodnocení chování a vystupování žáků a prezentování školy.

Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví a požární prevence

Problematika BOZ a PO je součástí teoretického i praktického vyučování.

Prostory, ve kterých probíhá výuka, odpovídají vyhl. 410/2005 Sb.

Škola provádí technická i organizační opatření k eliminaci všech rizik spojených s vyučovacím procesem. Žáci jsou s riziky seznámeni.

Na počátku školního roku, v úvodních hodinách jednotlivých předmětů, před exkurzemi, výlety, soutěžemi a jinými akcemi, konanými mimo školu jsou podrobně seznamováni se zásadami bezpečnosti a možnými riziky.

Ukončení vzdělávání

Vzdělávání je ukončeno závěrečnou zkouškou podle platných právních norem (Školský zákon, v platném znění, vyhláška č. 47/2005 Sb., v platném znění, o ukončování vzdělávání ve středních školách závěrečnou zkouškou).

Závěrečná zkouška se skládá z písemné zkoušky, praktické zkoušky a zkoušky ústní podle jednotného zadání.

2.4 Materiální a personální zajištění výuky v daném ŠVP a oboru vzdělání

Gastronomické a zemědělské obory jsou na naší škole tradiční a jsou vyučovány řadu let. Řezník – uzenář je sice obor v naší škole poměrně nový, ale navazuje na další gastronomické a zemědělské obory. Škola má vytvořeno zázemí pro výuku tohoto oboru i dobré personální zajištění. Žáci se učí v kmenových třídách, odborné předměty pak zejména v gastrocentru. Dále se žáci učí v multimediálních učebnách, učebnách ICT. K dispozici je jim také tělocvična.

Odborný výcvik je vykonáván v pod vedením učitele odborného výcviku v Těšínských jatkách.

Každá třída má svoji tří- až pětičlennou třídní samosprávu. Zástupce třídní samosprávy pak pracuje ve školním parlamentu. Od října 2005 působí na škole školská rada.

Oblast personální

Kvalifikovanost pedagogického sboru je velmi vysoká. Pokud jsme nuceni zaměstnat nekvalifikovaného učitele, je to student kombinovaného studia. Dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků je rovněž věnována výrazná pozornost. Škola podporuje účast učitelů na kurzech a školeních odborných i pedagogických, včetně kurzů zaměřených na inkluzi.

Škola už tradičně je pořadatelem řady akcí v průběhu školního roku. K nejvýznamnějším patří

- Slavnostní inaugurace a imatrikulace na počátku školního roku
- Biojarmark
- Přebor středních škol v netradičních sportovních disciplínách (už od roku 1993)
- Den studentstva – Juvenálie – vyhlášení prospěchově nejlepších žáků školy
- Den otevřených dveří – „Vánoce u nás“
- Školní vánoční koncert
- Den vzdělávání – vyhodnocení výsledků a úspěchů školy – vždy v dubnu
- Slavnostní vyřazení učňů atd.

2.5 Spolupráce se sociálními partnery

Škola má vytvořené rozsáhlé a silné vazby s okolním prostředím. Důraz je kladen na tyto oblasti:

- spolupráce s rodiči - hned v prvním týdnu září se konají informační schůzky s rodiči žáků 1. ročníků, třídní schůzky se pak uskutečňují v listopadu a v dubnu, rodiče jsou informováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek, osobně třídními učiteli nebo vyučujícími, navázány jsou kontakty mobilní a emailové, rodiče mohou získat informace z webových stránek školy o organizaci, chodu školy i aktivitách, jsou zváni na Den otevřených dveří, na slavnostní vyřazování absolventů. Rodiče problémových žáků jsou rodiče zváni na jednání výchovných komisí. Ve škole působí Sdružení rodičů a přátel školy, jehož činnost vede výbor v čele s předsedou.
- spolupráce s podnikatelskými subjekty – v návaznosti na zajišťování pracovišť odborného výcviku a odborné praxe škola má sjednané smlouvy o spolupráci a odborné přípravě žáků s vybranými podnikateli, kteří jsou zárukou dobré kvality.
- spolupráce v rámci odborných asociací
- spolupráce na úrovni města - s městským úřadem, s městským kulturním a společenským střediskem, domem dětí a mládeže hlavně v rámci sportovních aktivit, domovem pro seniory, s městskou policií a záchranným hasičským sborem, se základními školami a středními školami.
- spolupráce se speciálními pedagogickými centry a s pedagogicko-psychologickými poradnami pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, občanskými sdruženími pro handicapované, charitativními institucemi (pořádání společných setkání, společných akcí kulturního a sportovního zaměření, besedy, běžný styk ve věci zajištění vzdělávacích potřeb pro jednotlivce.
- spolupráce s úřadem práce – v oblasti uplatnitelnosti absolventů na trhu práce, organizování burz (průzkumy, dotazníková šetření, statistiky, besedy).
- spolupráce s místními médii – Těšínské listy, Třinecký hutník, Horizont, Karvinsko, kabelová televize – které monitorují činnost školy.
- spolupráce s odbornými sdruženími – Moravskoslezské sdružení učitelů AJ, vzdělávací střediska.
- spolupráce s odbornou i ostatní veřejností – formou nabídek kurzů, vystoupení.
- spolupráce v rozsahu celorepublikovém, spolupráce se zahraničím – v rámci profesních kontaktů s ostatními školami

3 Učební plán

3.1 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Vzdělávací oblast	RVP		Vzdělávací obor	ŠVP	
	minimální počet vyučovacích hodin za studium			počet vyučovacích hodin za studium	
	týdně	celkem		týdně	
Jazykové vzdělávání a komunikace, estetické vzdělávání	11	352			12
			Český jazyk a literatura	6	
			Anglický jazyk	6	
Společenskovědní vzdělávání	3	96			3
			Základy společenských věd	3	
Přírodovědné vzdělávání	3	96			3
			Fyzika	1	
			Chemie	1	
			Biologie a ekologie	1	
Matematické vzdělávání	4	128			4
			Matematika	4	
Vzdělávání pro zdraví	3	96			3
			Tělesná výchova	3	
Informatické vzdělávání	3	96			3
			Informační a komunikační technologie	3	
Ekonomické vzdělávání	2	64			5
			Ekonomika	3	
			Profesní komunikace	2	
Odborné vzdělávání	49	1568			66
			Nauka o výživě	1	
			Aplikovaná biologie	4,5	
			Technologie	10	
			Obchodní provoz	3	
			Odborný výcvik	47,5	
Disponibilní dotace	18				
Celkem:	96	3072		99	

3.2 Ročníkový plán

Předmět / ročník	I	II	III	celkem
Všeobecně vzdělávací předměty	11	10	10	
Český jazyk a literatura	2	2	2	6
Anglický jazyk	2	2	2	6
Základy společenských věd	1	1	1	3
Fyzika	1	X	X	1
Chemie	1	X	X	1
Biologie a ekologie	X	1	X	1
Matematika	2	1	1	4
Tělesná výchova	1	1	1	3
Informační a komunikační technologie	1	1	1	3
Ekonomika	1	1	1	3
Profesní komunikace	X	1	1	2
Odborné předměty	20	22	23,5	
Nauka o výživě	X	0,5	0,5	1
Aplikovaná biologie	0,5	2	2	4,5
Technologie	4	3	3	10
Obchodní provoz	1	1	1	3
Odborný výcvik	15	15	17,5	47,5
CELKEM	32,5	32,5	34	99

Přehled využití týdnů

Činnost	I	II	III
Výuka dle rozpisu učiva	32	32	30
Lyžařský kurz	0	1	0
Časová rezerva	8	7	6
Závěrečné zkoušky	0	0	2
Celkem týdnů	40	40	38

3.3 Podmínky realizace ŠVP

Všeobecné předměty

Jazykové vzdělávání a komunikace, estetické vzdělávání

Český jazyk a literatura

Předmět český jazyk a literatura patří do oblasti jazykového vzdělávání, ale současně zahrnuje v sobě celou oblast estetického vzdělávání. Zahrnuje tedy 3 hodiny z minimální hodinové dotace pro český jazyk a 2 hodiny z oblasti estetického vzdělávání. Navíc byla zde doplněna 1 hodina z disponibilních hodin.

Cizí jazyk

Žáci pokračují ve výuce cizího jazyka, který se učili na základní škole (anglický jazyk) s hodinovou dotací 6 hodin.

Společenskovědní vzdělávání

Oblast společenskovědního vzdělávání je pokryta předmětem základy společenských věd s hodinovou dotací 3 hodin za studium, což odpovídá minimální hodinové dotaci dle RVP.

Přírodovědné vzdělávání

Oblast přírodovědného vzdělávání je zastoupena v předmětech fyzika (1 hodina), chemie (1 hodina) a biologie a ekologie (1 hodina) – celkově 3 hodiny, což odpovídá minimální hodinové dotaci dle RVP.

Matematické vzdělávání

Oblast matematického vzdělávání je realizována 4 hodinami matematiky, což odpovídá minimální hodinové dotaci dle RVP.

Vzdělávání pro zdraví

Oblast vzdělávání pro zdraví je realizována 3 hodinami tělesné výchovy (což je minimální hodinová dotace). Některé výsledky vzdělávání z této oblasti jsou obsaženy v předmětech základy společenských věd, biologie a ekologie a potraviny a výživa a některé jsou realizovány v rámci lyžařského kursu a v rámci celoškolních sportovních dnů a dnů ochrany člověka za mimořádných událostí. Navíc se žáci účastní různých sportovních soutěží.

Informatické vzdělávání

Oblast informatické vzdělávání je realizována 3 hodinami minimální hodinové dotace v předmětu informační a komunikační technologie. Výuka je dělená do skupin.

Ekonomické vzdělávání

Obsahový okruh ekonomické vzdělávání je realizován v předmětu ekonomika v rozsahu 3 hodin za studium a 2 hodin profesní komunikace (2 hodiny minimální hodinové dotace dle RVP a 3 hodiny disponibilní).

Odborné vzdělávání

Aplikovaná biologie

Obsahový okruh aplikovaná biologie zahrnuje předměty aplikovaná biologie a nauka o výživě. Minimální hodinová dotace činí 4 hodiny, v našem ŠVP je to 5,5 hodin (je tedy využita 1,5 disponibilní hodiny).

Technická a technologická příprava

Obsahový okruh technická a technologická příprava je realizován v předmětu technologie. Pro tento okruh je v RVP 10 vyučovacích hodin minimální dotace. V našem ŠVP je to rovněž 10 hodin.

Výroba a odbyt

Obsahový okruh výroba a odbyt je realizován v předmětu obchodní provoz a v odborném výcviku. Pro tento okruh jsou v RVP 35 vyučovacích hodin minimální dotace, v našem ŠVP je to 50,5 hodin (je tedy přidáno 20,5 hodin z disponibilních hodin).

Celkový počet hodin v ŠVP činí 99 hodin.

4 Učební osnovy

4.1 Jazykové vzdělávání a komunikace, estetické vzdělávání

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele.

Estetické vzdělávání významně přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je obranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků.

K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků. Práce s uměleckým textem je na tomto stupni vzdělávání zaměřena především na výchovu k vědomému, kultivovanému čtenářství. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria;
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti;
- správně formulovali a vyjadřovali své názory;
- přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah;
- získali přehled o kulturním dění;
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

4.1.1 Český jazyk a literatura

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetence žáků a naučit je užívat jazyk jako prostředek k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání, v rámci kterého se žáci seznamují se základy literatury a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali český jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace;
- používali jej v souladu s jazykovými, komunikačními a společenskými normami;
- využívali jazykové vědomosti a dovednosti v praktickém životě;
- vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory;
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a vhodným způsobem je předávali s ohledem na jejich uživatele;
- chápali význam kultury osobního projevu pro jejich společenské a pracovní uplatnění;
- podporovali hodnoty místní, národní a světové kultury a měli k nim pozitivní vztah;
- dokázali číst s porozuměním;
- se seznámili se základy české a světové literatury;
- se seznámili s kulturou svého regionu;

Charakteristika učiva

Učivo vychází z oblasti jazykové a estetické.

Cíle výuky jsou naplňovány:

- Komunikační a slohovou výchovou
- jazykovou výchovou;
- literární výchovou;

Všechny složky předmětu český jazyk a literatura se ve výuce vzájemně prolínají a rozvíjejí.

V komunikační výchově, která je součástí slohu, si žáci osvojují plynulé a srozumitelné vyjadřování podle komunikační strategie mluvčího a typu komunikační situace. Využívají mluvené projevy monologické i dialogické, připravené i nepřipravené. Jsou navozovány různé situace z běžného života, které žáci řeší na základě vlastních zkušeností. Důležitou součástí je obohacování a rozvoj slovní zásoby, využití všech zdrojů k získání informací (práce s internetem, slovníky, encyklopedie). V oblasti slohu si žáci osvojují jednotlivé slohové postupy a útvary se zřetelem ke konkrétnímu oboru (vypravování, krátké informační útvary, popis, referát, životopis).

V jazykové výchově žáci navazují na znalosti ze základní školy, zdokonalují jazykové vědomosti a dovednosti. Věnují se hlavním principům českého pravopisu, pracují s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka, rozvíjí slovní zásobu vzhledem k příslušnému oboru vzdělávání, znalosti o tvarosloví a větné skladbě.

Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností uplatňují i obecné rozumové dovednosti, např. dovednost porovnávat různé jevy, shody a odlišnosti, třdit je podle určitých hledisek a dospívat k zobecnění, odhalovat a opravovat jazykové nedostatky a chyby.

V oblasti literární výchovy aktivně poznávají různé druhy umění našeho i světového, současného i minulého, v tradiční i mediální podobě. Zaměřují se na hlavní literární směry a jejich představitele v kontextu doby, rozlišují základní literární druhy a žánry s využitím konkrétních ukázek literárních děl.

Žáci se seznamují s regionálním uměním a kulturou, čímž se rozvíjí jejich zájem o obec, město a kraj, v němž žijí.

Žáci si upevňují své čtenářské dovednosti, interpretují vybraný literární text, debatují o něm, získávají kladný vztah k literatuře a prohlubují zájem o četbu.

Strategie výuky

- jedna hodina mluvnice je vždy dělena do dvou skupin v rámci třídy (u početnějších tříd)
- převažuje práce s textem (analýza a interpretace), realizována individuálně, ve dvojicích, ve skupinách;
- jsou prezentovány konkrétní výsledky ve formě mluvené, psané, elektronické;
- delší projevy (mluvené či psané) si žáci připravují v rámci domácí individuální práce;
- autodidaktické metody jsou využívány při procvičování pravopisného a gramatického učiva, analýze textů, vyhledávání textů dle daných kritérií;
- při zaměření na mluvenou komunikaci jsou využívány i další formy práce s audiovizuálními materiály a pomůckami, je využívána diskuse a hry;
- v rámci výuky se žáci účastní exkurzí, výstav, kulturních akcí, soutěží, připravují kulturní programy, navštěvují knihovnu, filmová a divadelní představení.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín. Ke klasifikaci je využíváno ústní i písemné ověřování znalostí. Součástí hodnocení je samostatná tvořivá činnost žáka, dovednost aplikovat získané znalosti a dovednosti prakticky.

V předmětu český jazyk a literatura se hodnotí obsahová správnost a použití gramatických a stylistických prostředků, a to v projevu písemném i ústním.

Hodnocení se provádí na základě kombinace ústního zkoušení a různých forem písemného testování. Písemné testování se realizuje formou doplňovacích cvičení, domácích úkolů, diktátů, slohových cvičení, slohových prací, prezentací individuálních a skupinových prací.

Hodnocení žáka učitelem je doplňováno sebehodnocením zkoušeného žáka i hodnocením ze strany jeho spolužáků. Konečnou klasifikaci určí učitel.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci byli schopni se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a reálně si stanovovat potřeby a cíle dalšího vzdělávání, tzn., že žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, vytvořit si vhodný studijní režim a podmínky pro učení;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností jiných lidí;
- dokázat vyhodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí:

- samostatně řešit vzniklé problémy;
- volit prostředky a způsoby vhodné ke splnění jednotlivých činností;
- využívat dříve získané vědomosti;
- získávat informace z otevřených zdrojů, z internetu;
- uplatňovat různé metody myšlení (logické, empirické) a myšlenkových operací.

Komunikativní kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se vyjadřovali přiměřeně k účelu jednání;
- souvisle a srozumitelně formulovali myšlenky;
- aktivně přistupovali při obhajování svých názorů a postojů;
- věcně správně a srozumitelně zpracovávali přiměřené texty;
- aktivně se zúčastňovali diskusí;
- dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

Personální kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se naučili efektivně se učit a pracovat;
- reálně posuzovali své duševní možnosti, osobní schopnosti a pracovní orientaci;
- přijímali hodnocení svých výsledků a způsobů jednání a adekvátně na ně reagovali;
- přijímali rady a kritiku;
- odpovědně plnili svěřené úkoly;
- si stanovovali cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- měli odpovědný vztah ke svému zdraví, byli si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- se dokázali adaptovat na měnící se životní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovali.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně v zájmu svém i veřejném;
- dodržovali zákony a respektovali práva a osobnost druhých;
- jednali v souladu s morálními principy chování;
- se aktivně zajímali o politické a společenské dění u nás i ve světě;
- pochopili význam životního prostředí pro člověka;
- uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život i za zdraví a život ostatních;
- uznávali tradice a hodnoty svého národa;
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury;
- si uvědomovali nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů; a kriticky přistupovali k získaným informacím

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci se učí:

- využívat své osobní a odborné předpoklady k odpovědnému přístupu k vlastní profesní budoucnosti, tedy i ke vzdělání;
- posuzovat své možnosti uplatnění na trhu práce ve svém oboru a získat reálnou představu o pracovních a platových podmínkách a o pracovních požadavcích zaměstnavatelů;
- vhodně komunikovat s potencionálními zaměstnavateli;
- pochopit principy podnikání.

Matematické kompetence

Žáci by měli být schopni:

- využívat matematické dovednosti v různých životních situacích a při řešení praktických úkolů;
- číst různé formy grafického znázornění.

Digitální kompetence

Žáci by měli být schopni:

- zvolit vhodné digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů;
- využít efektivně digitální technologie k získávání a prezentaci informací;
- vytvořit, předat či nasdílet jazykový obsah v digitální podobě;
- využít při tvořivých činnostech potenciál, který nabízejí digitální média;
- uplatňovat estetická kritéria při tvorbě digitálních materiálů;
- využít vhodné nástroje digitálních technologií ke zdokonalování jazykových kompetencí ve svém profesním i osobním životě;
- posoudit věrohodnost získaných digitálních informací a dat.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie. Součástí tohoto procesu je také budování občanské gramotnosti žáků, tj. osvojení si faktické, věcné a normativní stránky jednání odpovědného aktivního občana.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- posilovali a rozvíjeli své sebevědomí a sebeodpovědnost;
- byli připraveni si klást základní existenční otázky a hledali na ně odpovědi;
- naučili se jednat, diskutovat, řešit konflikty a vyhledávat kompromisní řešení;
- by měli být schopni odolávat myšlenkové manipulaci;
- se orientovali v masových mediálních obsazích, kriticky je hodnotili a optimálně je využívali;
- angažovali se nejen pro zájmy osobní, ale i společenské;
- vážili si materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a chránili je pro budoucí generace.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami;
- porozuměli souvislostem mezi životním prostředím, ekonomickými a sociálními aspekty;
- získali přehled o způsobu ochrany přírody;
- samostatně a aktivně poznávali okolní prostředí a získávali informace o něm;
- esteticky a citově vnímali své okolí a přírodní prostředí;
- byli komunikativní, vyjadřovali se srozumitelně a zdůvodňovali své názory, obhajovali nutnost ochrany životního prostředí;
- si osvojili zásady zdravého životního stylu a byli si vědomi odpovědnosti za své zdraví;
- chránili životní prostředí a kulturní hodnoty.

Člověk a svět práce

Žáci se učí:

- vyhledávat informace, pracovat s nimi a vyhodnocovat je;

- odpovědně rozhodovat na základě informací;
- verbálně komunikovat při důležitých jednáních;
- písemně se vyjadřovat v úředním styku.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou připravováni k tomu, aby:

- využívali vhodné digitální technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí;
- získaná data a informace kriticky hodnotili, posuzovali jejich spolehlivost, hodnověrnost a úplnost;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- při komunikaci v online prostředí respektovali pravidla slušného chování a jednali eticky, respektovali kulturní odlišnosti;
- si uvědomovali neodvolatelnost činů v online prostředí a měli kontrolu nad svou digitální stopou.

Mezipředmětové vztahy

Znalost českého jazyka se uplatňuje ve všech předmětech teoretického a praktického vzdělávání, přispívá k vytvoření přesné představy o probíraném jevu. Je potřebná k přesnému vyjádření myšlenek, k urychlení pochopení přečteného textu, nezbytná při komunikaci a pro pochopení cizího jazyka a jeho zákonitostí.

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Mluvnice a sloh

Národní jazyk a jeho útvary, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci řídí se zásadami správné výslovnosti porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území	• národní jazyk a jeho útvary (regionální specifika) • jazyková kultura • kultura národností na našem území

Hlavní principy českého pravopisu, 11 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka píše jen s malým procentem chyb y/i, u/ů/ú, předložky s a z a souhláskové skupiny odůvodní pravopis y/i, u/ů/ú, předložky s a z a souhláskové skupiny odhaluje a opravuje jazykové prostředky a chyby	• y/i po obojetných souhláskách • pravopis u/ů/ú • pravopis skupin • pravopis velkých písmen • pravopis předpon a předložek • práce s Pravidly českého pravopisu • gramatické tvary a konstrukce a jejich sémantická funkce

Komunikační a slohová výchova, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
porovná projev mluvený a psaný vhodně se prezentuje a obhájí svá stanoviska	• vyjadřování přímé i zprostředkované technickými prostředky, monologické

přednese krátký projev vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní i negativní v písemném i mluveném projevu využívá poznatky z tvarosloví orientuje se ve výstavbě textu diskutuje o vlivu reklamy na současný životní styl vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi rozpozná a samostatně vytvoří daný informační útvar (zpráva, inzerát, zápis z porady) sestaví osnovu vypravování vytvoří základní útvar uměleckého stylu posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu nalezne vhodné jazykové ekvivalenty má přehled o základních postupech uměleckého stylu	i dialogické, neformální i formální, připravené i nepřípravené · funkce reklamy a propagačních prostředků • krátké informační útvary (zpráva, zápis z porady, inzerát a odpověď na něj) · vypravování · praktický slohový výcvik · grafická a formální úprava písemného projevu
---	--

Slovní zásoba, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
určí základní způsoby obohacování slovní zásoby a uvede zásady tvoření slov používá adekvátní slovní zásobu včetně příslušné odborné terminologie nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak	· slovní zásoba s ohledem na obor · způsoby obohacování slovní zásoby

Původ češtiny, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
shrne zákonitosti vývoje češtiny na konkrétních příkladech orientuje se v soustavě jazyků	· původ češtiny a její vztah k ostatním jazykům

Literatura

Kulturní instituce v ČR, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v nabídce kulturních institucí popíše vhodné společenské chování v dané situaci má přehled o knihovnách a jejich službách	· kulturní instituce v ČR a regionu

zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, vybírá je a přistupuje k nim kriticky samostatně zpracovává informace	• společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova • knihovny a jejich služby, internet
--	--

Význam umění a literatury, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
na příkladech objasní výsledky lidské činnosti z různých oblastí umění objasní podstatu a funkci literatury	• podstata a funkce umění a literatury • význam literatury pro dnešního člověka

Nejstarší literární památky, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
popíše nejstarší díla světové literatury charakterizuje epos, pověst, báji a bajku	• nejstarší světové literární památky

Ústní lidová slovesnost, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
určí charakteristické znaky ústní lidové slovesnosti a vyjmenuje její útvary uvede typické literární žánry a jejich významné představitele rozliší konkrétní literární díla podle základních druhů a žánrů samostatně vyhledává informace v této oblasti uvede příklady užitého umění	• znaky a útvary ústní lidové slovesnosti • lidové umění a užitá tvorba obce, města, regionu

Literatura na našem území do doby husitské, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
uvede základní díla církevní a světské literatury nejstaršího období zhodnotí význam osobnosti Jana Husa a jeho literární odkaz vyjmenuje autory historických literárních děl	• nejstarší památky našeho písemnictví • Jan Hus a husitská literatura • odraz husitství v literatuře

Humanismus a renesance, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
zhodnotí význam humanismu a renesance vyjádří svůj vlastní prožitek z konkrétních uměleckých děl	• humanismus a renesance v evropské literatuře • lidské vztahy v literatuře (milenecké dvojice, konfliktní vztahy)

Doba pobělohorská, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje pobělohorské období vysvětlí pokrokovost a aktuálnost díla J. A. Komenského vyjádří vlastní prožitky z recepce daného uměleckého díla rozumí obsahu textu i jeho částí	· literatura doby pobělohorské · Jan Amos Komenský

Národní obrození a romantismus v české literatuře, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
objasní význam národního obrození a národních buditelů vysvětlí společenskou funkci divadla uvede základní informace o významných představitelích české literatury z období romantismu vyjádří vlastní prožitky z daných děl postihne sémantický význam textu charakterizuje romantismus	· národní obrození · úloha českého divadla · počátky české žurnalistiky · český romantismus

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Mluvnice a sloh

Základy českého pravopisu, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
zdůvodní použití gramatických norem charakterizuje slovesa s ohledem na jejich slohové využití	· pravopis a jeho principy

Slovní druhy, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje podstatná jména a vyhledá je v textu v písemném i mluveném projevu využívá poznatky z tvarosloví odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a odhaluje chyby rozliší druhy podstatných jmen určí druhy podstatných jmen určí mluvnické kategorie podstatných jmen charakterizuje přídavná jména vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými druhy přídavných jmen a jejich funkci ve větě určí mluvnické kategorie přídavných jmen	· klasifikace slovních druhů · podstatná jména · přídavná jména · zájmena · číslovky · slovesa

charakterizuje zájmena a vysvětlí jejich funkci ve větě rozliší jednotlivé druhy zájmen charakterizuje číslovky a rozliší je v textu rozezná jednotlivé druhy číslovek správně používá číslovky v písemném a mluveném projevu vysvětlí význam sloves určí základní mluvnické kategorie sloves	
---	--

Shoda přísudku s podmětem, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
objasní na příkladech vztah mezi koncovkou sloves v minulém čase a jeho podmětem vyhledá základní skladební dvojice	· základní větné členy · shoda přísudku s podmětem

Administrativní styl, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
rozliší jednotlivé druhy dopisů poukáže na základní rozdíly mezi druhy dopisů posoudí jejich kompozici, slovní zásobu a skladbu charakterizuje administrativní styl vyjmenuje základní útvary administrativního stylu	· osobní a úřední dopis · administrativní styl

Neohebné slovní druhy, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
uvede rozdíly mezi ohebnými a neohebnými slovními druhy objasní funkci slovních druhů ve větě	· rozdíly mezi ohebnými a neohebnými slovními druhy · neohebné slovní druhy

Popis, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru vhodně se prezentuje a obhájí svá stanoviska vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu napíše jednoduchý popis	· popis · návod k činnosti

Monolog a dialog, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

rozlišuje monolog a dialog a aplikuje je na konkrétních příkladech	· projevy monologické a dialogické
--	------------------------------------

Větné členy, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje jednotlivé větné členy a zdůvodní jejich funkci ve větě určuje je na konkrétních příkladech	· charakteristika jednotlivých větných členů · určování větných členů a skladebních dvojic

Literatura

Romantismus, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
používá literární pojmy v návaznosti na konkrétní díla rozliší literární díla podle základních druhů a žánrů charakterizuje romantismus interpretuje text literárního díla na základě četby vyjmenuje významné představitele světového romantismu	· světový romantismus · představitelé světového romantismu

Realismus, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
vystihne charakteristické rysy realismu a porovná realismus a romantismus vyjmenuje hlavní představitele světového a českého realismu vystihne charakteristické znaky z různých literárních textů a rozdíly mezi nimi rozumí obsahu textu i jeho částí vysvětlí znaky kritického realismu popíše význam K. H. Borovského pro moderní žurnalistiku charakterizuje na příkladech sociální problematiku doby a poukáže na její realistické zobrazení	· znaky realismu · realismus v české a světové literatuře · představitelé světového realismu · kritický realismus v české literatuře · K. H. Borovský

Česká literatura 2. poloviny 19. století, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje význam a tvorbu J. Nerudy popíše znaky fejetonu prokáže znalost sociální problematiky tehdejšího venkova	· městská a venkovská próza a drama · česká poezie · Jan Neruda · Fráňa Šrámek

vysvětlí venkovskou problematiku v próze a dramatu charakterizuje na konkrétních dílech Šrámkův vztah k přírodě a objasní jeho antimilitaristický postoj vysvětlí sociální a národnostní problematiku na základě poznatků z tvorby P. Bezruče interpretuje text a debatuje o něm porovná život na venkově s životem ve městě v 19. století a dnes	· Petr Bezruč
--	---

Cestopisná a dobrodružná literatura, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
objasní význam cestopisu (historie – současnost) vyjádří vlastní prožitky z konkrétních literárních děl	· cestopisná literatura · dobrodružná literatura

3. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

Mluvnice a sloh

Slovo a jeho význam, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
rozliší na konkrétních příkladech mluvnický a věcný význam slov	· slovo a jeho význam mluvnický a věcný

Referát, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje význam referátu a jeho praktické využití rozpozná funkční styl rozliší ústní a psanou formu referátu napíše referát	· znaky referátu · praktický slohový výcvik

Druhy vět a souvětí, 11 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
popíše základní dělení vět orientuje se ve výstavbě vět charakterizuje souvětí, uvede jeho základní dělení rozliší souvětí souřadné a podřadné	· druhy vět z gramatického a komunikativního hlediska · souvětí souřadné a podřadné

Slohové postupy a slohové útvary, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

rozliší slohové útvary publicistického stylu a dokáže je prakticky rozpoznat vysvětlí znaky publicistického stylu má přehled o denním tisku a tisku podle svých zájmů sestaví životopis vyjadřuje se věcně správně a srozumitelně posoudí kompozici výkladu	· znaky publicistiky · publicistické útvary · životopis · výklad
---	---

Všestranný jazykový rozbor, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
určí stavbu věty, souvětí určí slovní druhy a jejich mluvnické kategorie	· slovní druhy · větné členy · stavba souvětí

Literatura

Kultura a kulturní hodnoty, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
diskutuje o kulturním dění v regionu popíše vhodné společenské chování v dané situaci (využití četby, tisku, návštěvy divadla, kina)	· kulturní život žáků · společenská kultura a výchova · ochrana a využívání kulturních hodnot

Divadlo 20. století, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
objasní význam divadla jmenuje významná divadla od počátku 20. století po současnost aktivně poznává divadlo současné a minulé (životní styl doby) vyjmenuje nejvýznamnější české dramatiky 20. století samostatně zpracovává informace	· významná divadla u nás · dramatici 20. století

1. světová válka v literatuře, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
uvede významné představitele české a světové literatury píšící o 1. světové válce charakterizuje Haškovo dílo objasní svůj postoj k válkám vyjádří vlastní prožitky z daných děl	· světoví autoři – E. Hemingway, E. M. Remarque aj. · J. Hašek a jeho Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války

Česká meziválečná literatura, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

uveďte významné představitele naší literatury 1. poloviny 20. století vystihne charakteristické znaky směrů z textu a rozdílů mezi nimi vyjádří vlastní prožitky z daných děl objasní pojem proletářské umění, sociální balada a poetismus popíše literární díla z psychologického, sociálního, historického a demokratického hlediska vystihne význam osobnosti K. Čapka	· umělecké směry v poezii · próza z různých pohledů · Karel Čapek
---	---

Obraz 2. světové války v literatuře, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
popíše příčiny a důsledky války vysvětlí pojmy militarismus, rasová diskriminace, genocida vyjmenuje významné představitele literárních děl	· 2. světová válka · nejvýznamnější představitelé světové literatury poválečného období

Česká literatura po 2. světové válce, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
hodnotí společenské změny v kontextu doby rozliší oficiální a neoficiální autory umělecké literatury používá klíčová slova při vyhledávání informačních pramenů vyjadřuje své prožitky z konkrétních literárních děl interpretuje text a debatuje o něm rozumí obsahu textu i jeho částí	· česká literatura v letech 1945–1968 · tři proudy literatury po roce 1968

Současná česká literatura, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
vyjmenuje autory významných současných literárních děl vysvětlí změnu životního stylu, kultury chování, bydlení, odívání v kontextu doby zjišťuje informace z dostupných zdrojů, vybírá je a přistupuje k nim kriticky	· autoři 2. poloviny 20. století · současný život a jeho odraz v literatuře

Regionální literatura, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
popíše autory našeho regionu (historie, současnost)	· vymezení regionu

diskutuje o regionální literatuře	· hlavní představitelé literatury našeho regionu
-----------------------------------	--

4.1.2 Anglický jazyk

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Vzdělávání v anglickém jazyce se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k osvojení praktických řečových dovedností anglického jazyka jako nástroje dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich komunikativní kompetence a schopnost učit se po celý život. Učí je vnímavosti ke kultuře, schopnosti užívat způsoby dorozumění s mluvčími jiných kultur.

Rozsah produktivní slovní zásoby činí přibližně 320 lexikálních jednotek za rok. Z toho obecně odborná a odborná terminologie tvoří nejméně 20 % slovní zásoby za studium.

Vzdělávání v anglickém jazyce navazuje na RVP ZV a směřuje k osvojení úrovně jazykových znalostí a komunikativních dovedností, která odpovídá výstupní úrovni A2+ podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- uplatňovat komunikační dovednosti, které jim umožní dorozumívat se, spolupracovat, vyhledávat, zpracovávat a vyměňovat si získané informace v rámci běžné konverzace v oblasti osobní, veřejné, vzdělávací a profesní;
- přiměřeně se vyjadřovat, vyžádat si informace v angličtině; rozumět frázím a nejběžnější slovní zásobě;
- používat aktivně základní slovní obraty zvoleného oboru a vhodně komunikovat se zákazníky;
- využívat informační zdroje (internet, média) ke studiu jazyka i k dalšímu prohlubování svých všeobecných znalostí a dovedností;
- respektovat tradice a zvyky jiných národů, oprostit se od projevů rasismu a nesnášenlivosti, jednat s vědomím vlastní národní identity.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – vzdělávání a komunikace v cizím jazyce. Náplň předmětu, jazyková a komunikační, je rozložena do všech tří ročníků s dotací 2 hodiny týdně.

Učebnice

Falla, T., Davies P.A., Maturita Solutions Third Edition Elementary

Strategie výuky

Pojetí výuky anglického jazyka akceptuje individuální vzdělávací potřeby žáků. Důraz je kladen na podporu sebedůvěry, iniciativy a samostatnosti. Gramatické učivo vychází z kontextu a opírá se o systém mateřského jazyka s oporou o učebnici, slovníky a jiné učební materiály. Do výuky jsou vhodně zařazovány aktivizující didaktické metody, dramatické prvky, hry, rozhovory, skupinová práce, scénky, poslech s porozuměním, internet, práce se slovníky či cizojazyčné časopisy, plánovité sestavování dílčích tematických listů.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o.

Ke klasifikaci je využíváno ústní i písemné ověřování znalostí. Součástí hodnocení je i samostatná činnost žáka a dovednost aplikovat získané znalosti a dovednosti prakticky. V ústním projevu je hodnocena zvuková stránka jazyka (výslovnost, intonace, artikulace, přízvuk), lexikální rozsah (rozsah slovní zásoby) a správné užití probraných gramatických pravidel. Při písemném projevu je hodnocena přesnost jazykových prostředků a respektování probraných gramatických pravidel. V konečném hodnocení se promítá i aktivní přístup žáka ke studiu, jeho aktivita a iniciativa. Žáci se speciálními potřebami jsou hodnoceni s ohledem na jejich potřeby.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí.

Kompetence k učení jsou rozvíjeny tak, že nová látka je prezentována prostřednictvím reálných příběhů a situací z prostředí zemí dané jazykové oblasti. Pravidelně se procvičuje slovní zásoba a gramatika konkrétních příkladech běžných situací.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí:

- porozumět zadání úkolu, získat informace k řešení úkolu, navrhnout způsob řešení a ověřit správnost zvoleného postupu;
- využívat zkušeností a dovedností nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žáci by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci v mluvených projevech, vhodně se prezentovat;
- formulovat myšlenky srozumitelně a souvisle;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni v prohlubování svých jazykových znalostí v celoživotním učení.

Komunikativní kompetence jsou prohlubovány pravidelným zařazováním párových a skupinových aktivit do výuky. Učitel zařazuje do výuky rozhovory – simulace běžných situací ze života.

Personální kompetence

Žáci se učí:

- přijímat a odpovědně plnit zadané úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Personální kompetence jsou rozvíjeny zejména tak, že učitel přizpůsobuje metody výuky úrovni žáků, vybírá témata z každodenního života, která jsou blízká mladým lidem. Do výuky jsou pravidelně zařazována kontrolní cvičení a aktivity, které posilují sebereflexi žáků.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci se učí:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně ve vlastním zájmu, ale i v zájmu ostatních;

- uvědomovat si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu a přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa;

Tyto kompetence jsou rozvíjeny tak, že žáci jsou seznamováni s různými aspekty života v zemích dané jazykové oblasti. Učitel seznamuje žáky s danou kulturou tak, aby byla pro ně zajímavá a srozumitelná. Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám.

Učitel poskytuje všem žákům dostatek slovní zásoby a gramatických struktur k úspěšnému zvládnutí běžných životních situací.

Digitální kompetence

Žáci se učí:

- zvolit vhodné digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů;
- využít efektivně digitální technologie k získávání a prezentaci informací;
- vytvořit, předat či nasdílet jazykový obsah v digitální podobě;
- využít při tvořivých činnostech potenciál, který nabízejí digitální média;
- uplatňovat estetická kritéria při tvorbě digitálních materiálů;
- využít vhodné nástroje digitálních technologií ke zdokonalování jazykových kompetencí ve svém profesním i osobním životě;
- posoudit věrohodnost získaných digitálních informací a dat.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Součástí výuky anglického jazyka jsou témata, která se týkají způsobu života v demokratické společnosti (volný čas, kultura, tradice a zvyklosti, realie anglicky mluvících zemí).

Člověk a životní prostředí

Vzdělávání vede k citlivému přístupu k životnímu prostředí, zejména při třídění odpadu, výběru odpadových materiálů apod.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život, aby byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu;
- se naučili správně verbálně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli.

Člověk a digitální svět

Žák je veden k tomu, aby:

- využíval vhodné digitální technologie a jejich kombinace pro školní práci a k naplnění svých potřeb;
- získával data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí;
- využíval digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- byli schopni vyjádřit a vyžádat si informace anglicky a tím vyhovět konkrétnímu přání zákazníka, domluvit si schůzku, sdělit cenu, poradit s výběrem.

Mezipředmětové vztahy

informační a komunikační technologie, základy společenských věd, český jazyk a literatura, biologie a ekologie, technologie, obchodní provoz

1. ročník, 2 h týdně, povinný

Lekce I, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vyhlásuje jméno osoby nebo název země - ptá se na základní informace o svém partnerovi a odpovídá na partnerovy otázky - žádá partnera o povolení a reaguje na žádosti o povolení - správně používá tvary sloves být, mít, moct	- sloveso be, have a can (kladný a záporný tvar, otázka, krátká odpověď) - určitý a neurčitý člen - neurčité zájmeno some - ukazovací zájmena this, these, that, those - abeceda - základní číslovky 1 – 50 - řadové číslovky - datum - jména zemí - hudební nástroje - povolení

Lekce 1, 22 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- identifikuje osobu na obrázku na základě slyšeného dialogu - vyhledá ve slovníku informaci o tvaru množného čísla podstatného jména - vybere z nabídky větu, která zapadá do mezery v článku - vybere z nabídky nejlepší shrnutí obsahu článku - vyhledá informace v osobním profilu - ústně popíše svého spolužáka - napíše svůj neformální profil - ptá se na základní informace o svém partnerovi a odpovídá na partnerovy otázky - správně používá odbornou slovní zásobu pro svůj obor	- množné číslo počitatelných podstatných jmen - finální –s ve 3. osobě jednotného čísla u přítomného času prostého - výslovnost samohlásek v různých slovech - minimální páry - přivlastňovací pád - přítomný čas prostý - pravidelné a nepravidelné množné číslo podstatných jmen - členové rodiny, popis osoby a osobnosti, domácí práce - předložky s přídavnými jmény, neformální stažené tvary - slovníkové heslo, článek o sourozenecké rivalitě, neformální osobní profil - Reálie: Britská královská rodina - odborná slovní zásoba

Lekce 2 , 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• v interview identifikuje číslovky • na základě porozumění článku přiřadí ke každému odstavci jeho stručný obsah • ústně popíše svůj denní program • jednoduše popíše obrázek • napíše oznámení o školní akci • klade spolužákovi otázky na jeho povinnosti o víkendu a odpovídá na ně • požádá o radu a poradí	• sloveso have to a should • pozice frekvenčních příslovčí ve větě • tázací zájmena • rozkazovací způsob (kladný a záporný tvar) • denní program • vyjádření času, dny v týdnu • školní předměty • číslovky nad 100 • vyjádření data • předložky s časovými údaji • přídavná jména opačného významu • přídavná jména vyjadřující pocity • školní události • článek o nebezpečných cestách do školy, oznámení o školní akci • Realie: Oxfordská univerzita

Lekce 3, 16 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• identifikuje slovní přízvuk u dvouslabičných a trojslabičných slov • na základě poslechu posoudí pravdivost tvrzení • přiřadí názvy odstavců k pasážím článku • přiřadí názory k pasážím článku • ústně popíše oblečení • mluví o tom, co se děje opakovaně nebo právě teď • vyjádří svůj názor • napíše neformální email příteli, ve kterém popíše, co dělá, poděkuje za dárek a navrhne společnou aktivitu • navrhuje setkání, přijímá nebo odmítá návrh	• pravopisné změny s koncovkou -ing • slovní přízvuk u dvojslabičných a trojslabičných slov • přítomný čas průběhový • rozdíl mezi přítomným časem prostým a průběhovým • vyjádření budoucnosti pomocí přítomného času průběhového • oblečení, módní doplňky • barvy • přídavná jména popisující oblečení • přídavná jména opačného významu • volnočasové aktivity • záporná předpona un- • prostředky textové návaznosti (and, but, or, so a because) • fráze použitelné v neformálních dopisech • názor, návrh, přijetí a odmítnutí návrhu • článek o tlaku vrstevníků na vzhled • neformální email

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Lekce 4, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- identifikuje v interview nepřízvučná slova - ve slovníku vyhledá předložku, která se pojí s daným přídavným jménem - vyhledá informace v článku a doplní je do zadaných vět - sdělí, které potraviny má rád a co obvykle jí - napiše neformální pozvánku - objedná jídlo a pití	- vazba there is/there are - neurčitá zájmena (some, any, much, many, a few, a little), a lot of, would like - potraviny - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - přídavná jména s předložkou - objednání jídla a pití - neformální pozvánka - slovníkové heslo - článek o neobvyklých restauracích - jídlo ve Velké Británii

Lekce 5, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- porozumí hlavním myšlenkám ústního projevu, odpoví na otázky - porozumí hlavním myšlenkám článku, odpoví na otázky - popíše místa ve městě - porovná dvě místa - napiše článek popisující své město - požádá o vysvětlení cesty a vysvětlí cestu	- koncovka -er, than - pravidelné a nepravidelné stupňování přídavných jmen - město a venkov - místní předložky - dopravní prostředky - ustálená slovní spojení z oblasti cestování - světové strany, kontinenty - směr, pozice, žádost o zopakování - článek o městě - Reálie: New York

Lekce 6, 24 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- identifikuje rozdíl mezi přítomným a minulým časem při vázání slov (connected speech) - porozumí hlavním myšlenkám slyšeného popisu - porozumí hlavním myšlenkám článku a vybere správnou odpověď na otázky - porovná divoká zvířata - vypráví příběh v minulém čase prostém s použitím vhodných předložek vyjadřujících místo a pohyb - jednoduše popíše obrázek - napiše pohlednici ze zahraničí - klade otázky na téma dětství a odpovídá na ně - vyjmenuje pracovní potřeby ve svém oboru	- pravopisné změny spojené s koncovkou -ed - minulý čas prostý (kladný tvar pravidelných sloves, sloveso be a can v kladném a záporném tvaru a otázce) - divoká zvířata, části zvířecího těla - počasí - prázdninové aktivity - časové výrazy pojící se s minulým časem prostým - předložky vyjadřující pohyb a místo - profese, příroda - neformální fráze použitelné při psaní pohlednic - popis obrázku - článek o mýtických zvířatech, pohlednice ze zahraničí - Reálie: Yellowstonský národní park - základní potřeby – odborná slovní zásoba

3. ročník, 2 h týdně, povinný

Lekce 7, 18 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- na základě identifikace prostředků textové návaznosti porozumí slyšným instrukcím - ve slovníku zjistí, zda je frázové sloveso přechodné, nebo nepřechodné - na základě porozumění článku chronologicky seřadí události - vybere z nabídky větu, která zapadá do mezery v článku - ústně popíše svůj minulý víkend - ústně popíše svůj včerejší program - napiše vyprávění problému, ve kterém použije přímou řeč včetně interpunkce - nakoupí a prodá zboží	- přímá řeč -ought u nepravidelných sloves - minulý čas prostý nepravidelných sloves - tvorba příslovčí z přídavných jmen - vybavení počítače, práce s počítačem - kolokace a frázová slovesa z oblasti počítačů, měny - cena zboží - prostředky textové návaznosti označující pořadí - příslovečná určení místa - nákup a prodej zboží - slovníkové heslo - článek o kampani na sociálních médiích - vyprávění o problému s elektronickým přístrojem - Reálie: Britští vědci

Lekce 8, 24 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
na základě porozumění slyšené zprávě se pokouší předvídat, jak bude zpráva pokračovat	- vazba be going to, budoucí čas prostý (kladný a záporný tvar, otázka) - účelové věty s too a infinitivem

• z nabídky možností vybere správné odpovědi na otázky o článku • porozumí hlavním bodům a myšlenkám článku, odpoví na otázky o něm • popíše svou poslední sportovní činnost • prezentuje spolužákovy plány • prezentuje spolužákovy předpovědi o jeho budoucnosti • napíše neformální dopis, který popisuje sportovní událost a zve na ni příjemce dopisu • diskutuje o plánech, odmítá návrhy a navrhuje alternativy • popíše činnosti ve svém oboru	• sporty, slovesné vazby s play, go a do, Olympijské hry • příslovečná určení času • sportovní vybavení a oděv • tvorba podstatných jmen ze sloves pomocí přípon • národnosti • would, rather • odmítnutí návrhu, navržení alternativy, reakce na vyjádření mluvčího, omluva, návrh, sdělení informace • článek o inspirujících sportovních výkonech • neformální dopis, který popisuje sportovní událost a zve na ni příjemce dopisu • Realie: fotbal • činnosti - odborná slovní zásoba
---	---

Lekce 9, 18 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• na základě pochopení principu vázání slov rozliší v promluvě jednotlivá slova • vybere z nabídky větu, která zapadá do mezery v článku • odpoví na otázky k článku • ústně popíše nábytek v ideálním pokoji • popíše nedávné události • porovná dva obrázky • napíše popis svého domova • ve dvojicích porovná obrázky, vysvětlí, který z nich preferuje a uvede důvod pro svou volbu	• předpřítomný čas prostý • nábytek, místnosti v domě • slovesné vazby s do, make, have, take a bring • přídavná jména opačného významu • přídavná jména pro popis místa • příslovce míry modifikující přídavná jména • kontrast, důvod, spekulace • článek o ostrově • popis domova • Realie: Bílý dům

4.2 Společenskovědní vzdělávání

4.2.1 Základy společenských věd

Obecným cílem základů společenských věd je připravit žáky na aktivní občanský život v demokratické společnosti, naučit je kriticky myslet a porozumět světu, v němž žijí. Výchova k demokratickému občanství směřuje především k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků tak, aby byli slušnými lidmi a informovanými aktivními občany svého demokratického státu, aby jednali odpovědně a uvážlivě nejen k vlastnímu prospěchu, ale též pro veřejný zájem a prospěch. Žáci se učí porozumět společnosti a světu, kde žijí, uvědomovat si vlastní identitu a nenechat se manipulovat.

Výuka předmětu základy společenských věd navazuje na učivo základní školy.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- získané vědomosti a dovednosti využít v praktickém životě, porozumět světu, v němž žijí, přemýšlet o skutečnosti kolem sebe;
- formulovat jasně své názory a postoje z oblasti sociologické, politické, ekonomické a etické, zaujímat stanovisko na základě argumentů, přijímat v diskusi argumenty druhých, oprostit se od předsudků, nesnášenlivosti, netolerantnosti jednání;
- jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, respektovat lidská práva, vážit si demokracie a svobody, projevovat občanskou aktivitu;
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů, nenechat se manipulovat.

Při výuce základů společenských věd se usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a žít čestně;
- projevovat občanskou aktivitu, vážit si demokracie a svobody, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita...), jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně;
- přemýšlet o skutečnosti kolem sebe, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat;
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej;
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné, jako sebe sama – tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků, netolerantního jednání a nesnášenlivosti;
- zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat ekologicky;
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, odpovědně řešit své finanční záležitosti, neničit majetek, ale pečovat o něj, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i pro širší komunitu.

Charakteristika učiva

Učivo spadá do oblasti společenskovědního vzdělávání a zahrnuje většinu společenskovědních disciplín. Je rozvrženo do pěti tematických celků:

1. Člověk v lidském společenství (etika, sociologie, kultura, estetika)
2. Člověk jako občan v demokratickém státě (stát, ústavní právo, politologie, média, multietnicita ve státě)
3. Člověk a právo (právo, právní ochrana občanů, právní odpovědi)
4. Člověk a hospodářství (hospodářský život společnosti, hospodářská politika státu, zaměstnání, pojištění a sociální zabezpečení)

5. Česká republika, Evropa a svět (československá a česká státnost, státní svátky, významné dny ČR, zapojení ČR do mezinárodních struktur, soudobý svět a jeho problémy)

Strategie výuky

Výuka probíhá ve všech ročnících a je dotována 1 hodinou týdně. Má žáky vybavit pro život, má je učit řešit praktické otázky osobního a občanského života.

V hodinách je používán výklad, rozhovor, řízená diskuse, samostatná práce jednotlivců, skupinová práce, vzájemné učení, soutěže, besedy. Výuka je doplňována exkurzemi.

Důraz se klade nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu na praktický odpovědný a aktivní život. Tento kurikulární rámec by měl vést k lepšímu porozumění mnohotvárnosti dnešního světa, porozumění nárokům, které na lidi život v současné době klade, a k získání potřebných klíčových kompetencí pro řešení občanských i soukromých aktivit jednotlivce. Významnou úlohu má rozvíjení finanční a mediální gramotnosti žáků jako důležitých dovedností, kterými by měl být vybaven člověk dnešní doby.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Žáci jsou hodnoceni ústně za dosaženou úroveň znalostí, orientaci v aktuálním společenském dění, úroveň vyjadřování a schopnost logické argumentace. Hodnotí se i práce s konkrétními informacemi (vyhledávání zdrojů a jejich zpracování). Součástí hodnocení je také přístup k plnění povinností, vlastní samostatná práce – referáty, krátké zprávy (aktuality), jejich prezentace.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- umět pracovat s textem, rozlišit podstatné od nepodstatného, efektivně vyhledávat a zpracovávat informace;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (výklad), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žáci by měli být schopni:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, vyhodnotit dosažené výsledky;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi;
- znát instituce, které jim s řešením problémů mohou pomoci.

Komunikativní kompetence

Žáci by měli být schopni:

- vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- naslouchat pozorně druhým, kriticky hodnotit a tolerovat názory jiných lidí;
- vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;

- zaznamenávat písemně podstatné údaje z textů.

Personální kompetence

Žáci se učí:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích, odhalovat vlastní nedostatky a napravovat je;
- stanovovat si cíle a priority podle svých schopností a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislostí;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností, rozvíjet schopnosti spolupráce,
- pracovat samostatně s vírou ve vlastní síly a schopnosti, posilovat sebevědomí;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- zajímat se o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- uvědomovat si národní a vlastní identitu, mít pozitivní vztah k hodnotám místní, národní, evropské i světové kultury;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování života a zdraví ostatních;
- chápat význam životního prostředí pro člověka.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání;
- uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;
- cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze.

Matematické kompetence

Žáci se učí číst různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.).

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- využít digitální technologie v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a s různými institucemi;

- zvolit digitální technologie k vyjádření, formulaci a obhajobě svých názorů;
- vyhledat prostřednictvím digitálních technologií pomoc při řešení osobních, právních a sociálních problémů;
- využít vhodné digitální technologie k získávání a prezentaci informací z různých zdrojů.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Obsah předmětu zásadně napomáhá k rozvíjení aktivní tolerance a respektu, vytváření demokratického klimatu ve společenských skupinách, účasti na životě společnosti a odpovědnosti při sledování osobních i veřejných zájmů.

Člověk a životní prostředí

Žáci se seznámí s negativním působením lidské společnosti na životní prostředí. Jsou vedeni k odpovědnosti za životní prostředí pro budoucí generace.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby nesli odpovědnost za vlastní život a svá rozhodnutí, uvědomili si nutnost celoživotního vzdělávání, dodržování pracovních povinností, aktivně se podíleli na fungování demokratických zásad v osobním životě i na pracovišti.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- se zapojovali do občanského života prostřednictvím vhodných digitálních technologií a služeb;
- využívali digitální technologie k vlastnímu vzdělávání a osobnímu rozvoji;
- při komunikaci v online prostředí respektovali pravidla slušného chování a jednali eticky, respektovali kulturní odlišnosti vytvářeli a spravovali svou digitální identitu;
- chránili sebe i ostatní před možným nebezpečím v digitálním světě;
- znali a uplatňovali právní normy v digitálním prostředí včetně norem týkajících se ochrany osobních údajů.

Mezipředmětové vztahy

Úzké propojení je s ekonomikou. Dále pak také s jazykem českým a literaturou, biologií a ekologií a informační a komunikační technologií.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Člověk v lidském společenství, 17 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí zásady slušného chování v běžných životních situacích a aplikuje je vysvětlí pojmy odpovědnost, slušnost, optimismus a dobrý vztah k lidem jako základ demokratického soužití v rodině i v širší komunitě uvede příklady sousedské pomoci a spolupráce, lásky, přátelství a dalších hodnot	• člověk jako člen společenských skupin, socializace • mezilidské vztahy, pravidla chování • vrstevnické skupiny, jejich morálka • sociální skupiny, sociální status, role • konsenzus, konflikty, jejich řešení • sociálně patologické jevy (kriminalita, agrese, vandalismus, chuligáni, šikana) • péče jedince o zdraví, formy závislostí

uvede, jaká práva a povinnosti pro něho vyplývají z jeho role v rodině, ve škole, na pracovišti objasní, jak se mají řešit konflikty mezi vrstevníky a žáky, co se rozumí šikanou a vandalismem a jaké mají tyto jevy důsledky vysvětlí práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; dovede v této oblasti práva vyhledat informace a pomoc při řešení konkrétního problému vysvětlí, co dělat, stane-li se svědkem nebo obětí kriminálního jednání (šikana, lichva, násilí, vydírání) sestaví fiktivní odpovědný rozpočet životních nákladů rozezná zcela zřejmé konkrétní příklady ovlivňování veřejnosti (v médiích, reklamě, jednotlivými politiky) na základě pozorování života kolem sebe a informací z médií uvede příklady porušování genderové rovnosti vysvětlí, proč je třeba zobrazení světa, událostí a lidí v médiích (mediální obsahy) přijímat kriticky	(kouření, alkohol, drogy, patologické hráčství) • manželství, rodina, vztahy v rodině, násilí v rodině, práva dětí • sociální zajištění občanů • hospodaření jednotlivce a rodiny • média, kritický přístup k médiím
--	--

Člověk a hospodářství, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
zjistí, jaké služby poskytuje peněžní ústav (banka, pojišťovna) vysvětlí, kdy jsou bankovní služby pro člověka únosné (např. půjčka), nebo nutné a výhodné popíše, jak si zřídit peněžní účet, provést bezhotovostní platbu, sledovat pohyb peněz na svém účtu vysvětlí, jak je možné se zabezpečit na stáří popíše, jak vyhledat pomoc, ocitne-li se v tíživé sociální situaci vysvětlí důsledky nesplácení úvěrů a navrhne možnosti řešení tíživé finanční situace	• peněžní ústavy, služby • peníze, hotovostní a bezhotovostní peněžní styk

Česká republika, Evropa a svět, 11 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
najde ČR na mapě světa a Evropy, podle mapy popíše její polohu a vyjmenuje sousední státy popíše státní symboly vyjmenuje státní svátky, významné dny a uvede, kdy se slaví na příkladech z hospodářství, kulturní sféry nebo politiky popíše, čemu se říká globalizace uvede hlavní problémy dnešního světa, lokalizuje na mapě ohniska napětí v soudobém světě uvede příklady velmocí, zemí vyspělých, rozvojových a velmi chudých (včetně lokalizace na mapě) na příkladu z médií vysvětlí, jaké metody používají teroristé a za jakým účelem	• české státní a národní symboly • státní svátky a významné dny ČR (učivo je zařazeno podle jednotlivých dnů během celého roku) • globalizace • globální problémy • světové velmoci, vyspělé státy, rozvojové země

2. ročník, 1 h týdně, povinný Člověk jako občan, 19 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
uvede základní lidská práva, která jsou zakotvena v českých zákonech – včetně práv dětí, popíše, kam se obrátit, když jsou lidská práva ohrožena uvede příklady jednání, které ohrožuje demokracii (sobectví, korupce, kriminalita, násilí) uvede, k čemu je pro občana dnešní doby prospěšný demokratický stát a jaké má občan ke státu a ostatním lidem povinnosti uvede základní zásady a principy, na nichž je založena demokracie v konkrétních příkladech ze života odliší pozitivní jednání od nedemokratického jednání debatuje o zcela jednoznačném a mediálně známém porušení principů nebo zásad demokracie uvede nejvýznamnější české politické strany vysvětlí, proč se uskutečňují svobodné volby	• demokratický stát, státní občanství, občanská participace • Ústava ČR, občanská práva a svobody • stát, typy státu • demokracie, hodnoty a principy • demokracie, problémy demokracie • volby, volební právo, typy voleb • typy moci ve státě, zákonodárná, výkonná a soudní • státní správa, orgány státní správy • samospráva, orgány územní samosprávy • politika, politický systém, politické strany • politické ideologie

a proč se jich mají lidé zúčastnit popíše, podle čeho se může občan orientovat, když zvažuje nabídku politických stran uvede konkrétní příklad pozitivní občanské angažovanosti uvede příklady extremismu na základě mediálního zpravodajství nebo pozorováním jednání lidí kolem sebe vysvětlí, proč jsou extremistické názory a jednání nebezpečné	
---	--

Člověk a právo, 13 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
popíše, čím se zabývá policie, soudy, advokacie a notářství uvede, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a kdy má trestní odpovědnost popíše, jak reklamovat koupené zboží nebo služby zjistí z textu fiktivní smlouvy běžné v praktickém životě (o koupi zboží, cestovním zájezdu, pojištění), jaké mu z ní vyplývají povinnosti a práva	• právo, právní stát • právní řád, právní ochrana občanů • orgány právní ochrany, soudy, státní zastupitelství, advokacie, notářství, arbitráž, ombudsman, exekutor • občanské právo, občanský zákoník, občanské soudní řízení, správní řízení • občanskoprávní vztahy, právnícká a fyzická osoba, vlastnictví, škody, odpovědnost za škody, smlouvy, občanské soužití • trestní právo, trestní odpovědnost, tresty, orgány činné v trestním řízení

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Člověk v lidském společenství, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
popíše na základě pozorování lidí kolem sebe a informací z médií, jak jsou lidé v současné české společnosti rozvrstveni z hlediska národnosti, náboženství a sociálního postavení popíše specifika některých náboženství, k nimž se hlásí obyvatelé ČR a Evropy vysvětlí, čím mohou být nebezpečné náboženské sekty nebo a náboženská nesnášenlivost vysvětlí, proč sám sebe přiřazuje k určitému etniku (národu) na příkladech vysvětlí, z čeho může vzniknout napětí nebo konflikt mezi příslušníky většinové společnosti a příslušníkem menšin	• náboženství a ateismus, náboženské sekty, náboženský extremismus • multietnicita ve státě (rasa, národ, národnost, národnostní menšina) • multietnicita v ČR • multikulturní soužití, demokratické a konfliktní soužití (xenofobie, rasismus, antisemitismus, genocida, holocaust, apartheid)

uveďte konkrétní příklady ochrany menšin v demokratické společnosti vysvětlí na příkladech osudů lidí (civilistů, zajatců, Židů, Romů, příslušníků odboje), jak si nacisté počínali na okupovaných územích	
--	--

Česká republika, Evropa a svět, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí, k jakým nadnárodním uskupením ČR patří a jaké jí z toho plynou závazky popíše, proč existuje EU a jaké povinnosti a výhody z členství v EU plynou našim občanům	• zapojení ČR do mezinárodních struktur • OSN, NATO, EU

Člověk a hospodářství, 17 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí, co má vliv na cenu zboží vysvětlí, proč občané platí daně, sociální a zdravotní pojištění popíše, co má obsahovat pracovní smlouva vysvětlí, jak zkontrolovat, zda jeho mzda a pracovní zařazení odpovídají pracovní smlouvě a jiným písemně dohodnutým podmínkám vyhledá poučení a pomoc v pracovněprávních záležitostech vyhledá nabídky zaměstnání, popíše, jak kontaktovat případného zaměstnavatele a úřad práce, prezentovat své pracovní dovednosti a zkušenosti	• trh a jeho fungování (zboží, cena, reklama) • hospodářská politika státu, státní rozpočet, daně • finanční úřad • mzda, plat • sociální a zdravotní pojištění • pracovní právo, zákoník práce • úřad práce • nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace • vyhledávání zaměstnání • profesní kariéra

4.3 Přírodovědné vzdělávání

Výuka přírodních věd přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Přírodovědné vzdělávání nemůže být nahrazeno pouhou znalostí vybraných faktů, pojmů a procesů.

Cílem přírodovědného vzdělávání je především naučit žáky využívat přírodovědných poznatků v profesním i občanském životě, klást si otázky o okolním světě a vyhledávat k nim relevantní, na důkazech založené odpovědi.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pozorovat a zkoumat přírodu, provádět experimenty a měření, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje;
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje;
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečnosti a vlivu na živé organismy.

V afektivní oblasti směřuje přírodovědné vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti;
- pozitivní postoj k přírodě;
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Přírodovědné vzdělávání je realizováno v předmětech fyzika, chemie a biologie a ekologie.

4.3.1 Fyzika

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Fyzika patří k předmětům všeobecně vzdělávacím. Svým vzdělávacím obsahem úzce souvisí především s chemií, matematikou a vzděláváním v informačních a komunikačních technologiích.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- pochopit přírodní jevy a zákonitosti probíhající v neživé přírodě;
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- pochopit princip technických zařízení a přístrojů používaných v profesním a občanském životě;
- pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané informace;
- klást si otázky o okolním světě, vyhledávat k nim relevantní informace a odpovědi a zároveň je interpretovat v diskusi k přírodovědné a technické problematice.

Charakteristika učiva

Fyzika je vyučována v prvním ročníku studia v rozsahu 1 hodiny týdně. Předmět se uskutečňuje formou vyučovacích hodin v kmenových popř. v odborných přírodovědných učebnách. Učivo je rozděleno do osmi témat, která postihují hlavní oblasti fyziky. Důraz je kladen na praktické užití teoretických poznatků v odborné praxi a v životě.

Učebnice

Lepil, Oldřich – Bednařík, Milan – Hýblová, Radmila. Fyzika pro střední školy.

Lank, Vladimír – Vondra, Miroslav. Fyzika v kostce pro střední školy.

Strategie výuky

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Patří k nim:

- výklad učiva;
- řízený rozhovor učitele s žáky;
- diskuse žáků na dané téma;
- frontální práce učitele s žáky;
- prezentace učiva s využitím výukových programů;
- skupinová práce žáků na zadaných úkolech;
- samostatná práce žáků při procvičování a opakování učiva;
- práce s dostupnou výpočetní technikou;
- samostatné referáty žáků;
- prezentace výsledků práce pomocí dostupné techniky.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o.

Učitel soustavně sleduje výkony a aktivitu žáků během vyučovací hodiny, kontroluje připravenost žáka na vyučování prostřednictvím aktivity žáka v hodinách, dále pomocí krátkých testů a ústního zkoušení, hodnotí skupinovou práci žáků a domácí práce žáků (referáty, krátkodobé projekty, tvorbu prezentací).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům takové úlohy, které vedou k různým metodám a formám činností (výklad učiva, studium odborných textů, vyhledávání informací v různých zdrojích, procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách);
- zadává žákům ke zpracování taková témata, která popularizují fyziku, ukazují její význam pro společnost a její další rozvoj, seznamují žáky s některými významnými vědci, kteří se zasloužili o rozvoj fyziky;
- při výuce preferuje porozumění fyzikálním zákonitostem a jejich užití před přemírou faktů, která mohou být vyhledána z různých zdrojů informací;
- vede žáky k plánování postupů a úkolů vedoucích k vyřešení problému;

Žák:

- vytváří si pozitivní vztah ke vzdělání
- umí si vytvořit vhodný studijní režim, uplatňuje různé způsoby práce s textem
- poslouchá mluvený projev a snaží se pořádit si poznámky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- postupuje od jednodušších problémů ke složitějším, podporuje různé postupy řešení, zadává různé stupně obtížnosti úloh;
- rozebírá příčiny vzniku chyb v postupu řešení, žák pracuje s chybou;
- pomocí vhodných úkolů, otázek vede žáka k rozboru problému, plánování postupu řešení, odhadu výsledku řešení a pak kritickému zhodnocení všech kroků;

Žák:

- využívá zkušenosti z praxe a navazuje na ně;
- se učí vytvářením fyzikálních modelů abstrahovat podstatné vlastnosti popisující fyzikální děje a současně si uvědomovat rozdíly mezi fyzikálním modelem a skutečným dějem v přírodě.

Komunikativní kompetence

Učitel:

- vede žáky k věcně správnému vyjadřování, používání terminologie a symboliky; vyžaduje slovní komentář při objasnění postupu řešení;
- podporuje komunikaci ve skupině;

Žák:

- se učí srozumitelně formulovat své postupy, formulovat, příp. vyvracet námitky;
- se učí prezentovat své myšlenky v písemné i mluvené formě, v grafické podobě s využitím komunikačních technologií.

Personální a sociální kompetence

Učitel:

- zadává úkoly vyžadující týmovou spolupráci (kooperace, spolupráce při řešení problému, obhajoba svého názoru a zvoleného postupu, prosazení se ve skupině, soutěž, uplatnění individuálních schopností, vědomostí, dovedností);
- motivuje žáky svou důsledností k zodpovědnosti při plnění úkolů;
- vede žáky ke kritickému přijímání informací.

Žák:

- posuzuje reálně své duševní možnosti;
- reaguje adekvátně na hodnocení ze strany jiných lidí, učí se přijímat radu popř. kritiku

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, získávali a vyhodnocovali informace o pracovních nabídkách;
- komunikovali s potencionálními zaměstnavateli, aplikovali práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- osvojili si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Matematické kompetence

Žáci by měli:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- volit vhodné matematické postupy a metody;
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata) reálných situací a používat je pro řešení;
- nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů
- umět odhadnout výsledky řešení;
- sestavit na základě dílčích výsledků řešení praktického úkolu;
- správně používat a převádět běžné jednotky.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- volit vhodné digitální nástroje k získávání dat při bádání a experimentování;
- zpracovat a vyhodnocovat získaná digitální data prostřednictvím digitálních nástrojů;
- využít digitální technologie k analýze a řešení přírodovědných problémů;
- volit vhodné digitální technologie k vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Cílem je vychovat žáky k tomu, aby především byli zodpovědní za své názory, uměli uvažovat o existenčních otázkách, učili se být kriticky tolerantní, uměli odolávat myšlenkové manipulaci (včetně médií), uměli komunikovat a hledat kompromis, aby se dokázali angažovat, vážili si materiálních a duchovních hodnot, chránili životní prostředí.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby poznali:

- bezpečnost silničního provozu;
- vliv dopravy na životní prostředí;
- možnosti využívání zdrojů energie, klady a zápory;

- využití tepelné izolace;
- globální oteplování Země
- tepelné motory, vliv provozu tepelných motorů na životní prostředí;
- bezpečné zacházení s elektrospotřebiči
- jak poskytnout první pomoc při úrazu elektrickým proudem;
- výrobu elektrické energie a její vliv na životní prostředí;
- výrobu elektrické energie v regionu;
- využitelné zdroje energie pro provoz domácnosti;
- způsoby šetření elektrickou energií v domácnostech;
- ochranu zdraví člověka v hlučném prostředí;
- význam ultrazvuku v živé přírodě;
- elektromagnetické vlnění kolem nás, jeho technické využití (rozhlasové a televizní vysílání);
- jaderné elektrárny u nás a ve světě;
- jaderné katastrofy a jejich vliv na lidský organismus a životní prostředí;
- alternativní a obnovitelné zdroje energie;
- historie výzkumu vesmíru.

Člověk a svět práce

Získané znalosti a kompetence umožní žákům vést aktivní pracovní život a úspěšnou kariéru tak, aby byli kdykoliv schopni adaptovat se na změněné podmínky, procházet rekvalifikacemi, přizpůsobit se světu práce po všech stránkách.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s digitálními technologiemi při vytváření přírodovědných modelů;
- získávali a zpracovávali digitální data z měření a experimentů;
- volili vhodné digitální technologie k analýze a řešení přírodovědných problémů;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí;
- vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci by měli:

- využívat fyzikální poznatky a dovednosti v praktickém a osobním životě;
- aplikovat fyzikální poznatky a postupy v odborných předmětech;
- v hodinách fyziky si prohloubit a utřídit již získané poznatky, osvojit si a rozvinout dovednosti potřebné k tomu, aby dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Mezipředmětové vztahy

matematika, chemie, biologie a ekologie, informační a komunikační technologie, odborný výcvik, technologie

1. ročník, 1 h týdně, povinný

MECHANIKA PEVNÝCH LÁTEK, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje hmotný bod, druhy pohybů řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu popíše veličinu síla, i jaký druh pohybu vyvolá	• hmotný bod • rozdělení pohybů podle trajektorie

vyřeší výslednou sílu při působení více sil na těleso vysvětlí mechanickou práci, kinetickou a potenciální energii charakterizuje zákon zachování energie a vysvětlí ho na konkrétních příkladech určí výslednici sil působících na těleso	• rozdělení pohybů podle rychlosti • dráha, rychlost a čas u rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu • Newtonovy pohybové zákony • síla, její znázornění, skládání sil stejného, opačného a kolmého směru • mechanická práce • kinetická a potenciální energie • zákon zachování mechanické energie
--	--

MECHANIKA TEKUTIN, 3 HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
popíše hydraulická a pneumatická zařízení popíše chování těles v tekutině v závislosti na její hustotě aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	• Pascalův zákon • princip hydraulických a pneumatických zařízení, jejich využití v praxi • Archimédův zákon a vztlaková síla • tíhová síla tělesa • chování těles po ponoření v tekutinách

TERMIKA, 5 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje teplotní roztažnost látek a aplikuje tyto znalosti v běžném životě vysvětlí způsoby změny vnitřní energie těles charakterizuje principy tepelných motorů vyjmenuje jednotlivá skupenství látek a jejich přeměny popíše skupenské přeměny a skupenství látek z běžného života	• teplota a její měření • objemová a délková teplotní roztažnost látek • vnitřní energie a její změna • teplo, tepelné motory • skupenské přeměny a struktura látek • anomálie vody a její význam

ELEKTŘINA A MAGNETISMUS, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
Popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj zakreslí elektrické pole okolo náboje a působení pole na jednotkový náboj zakreslí jednoduchý obvod a vypočítá proud, napětí nebo odpor s použitím Ohmova zákona charakterizuje vlastní a příměsovou vodivost polovodičů, diodu (PN přechod) znázorní magnetické pole okolo vodiče a cívky s proudem určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče	• elektrický náboj, elektrická síla a pole • kapacita vodiče • elektrotechnické značky a elektrický obvod • Ohmův zákon • vodivost kovů, polovodičů, kapalin a plynů • dioda a její použití • magnety trvalé a dočasné • magnetické pole a jeho znázornění • elektromagnetická indukce a její význam pro výrobu elektrické energie

s proudem popíše výsledek vzájemného pohybu magnetu a cívky popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice popíše přenos elektrické energie z elektrárny do domácností nebo podniků	- vznik střídavého proudu - přenos elektrické energie
---	--

VLNĚNÍ, 2 HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
rozliší druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření charakterizuje základní vlastnosti zvuku vypočítá vzdálenost bouřky vysvětlí negativní vliv hluku, jak ochrání svůj sluch	- mechanické kmitání a vlnění - zvuk a jeho šíření - vliv zvuku na člověka

OPTIKA, 5 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
popíše světlo a jeho rychlost v různých prostředích, světelné zdroje a optická prostředí charakterizuje a znázorní zákony odrazu a lomu na praktických příkladech řeší úlohy na odraz a lom světla řeší zobrazení předmětů zrcadly a čočkami popíše oko, jeho funkci a vady vysvětlí korekci očních vad vyjmenuje druhy elektromagnetického záření a uvede jejich význam	- světlo a jeho šíření, světelné zdroje - optická prostředí - zákon odrazu, zobrazování zrcadly - zákon lomu, zobrazování čočkami - oko, jeho funkce, oční vady a jejich korekce - druhy elektromagnetického záření včetně rentgenového

FYZIKA ATOMU, 3 HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje nukleony popíše stavbu elektronového obalu charakterizuje radioaktivitu a popíše způsob ochrany před jaderným zářením popíše princip získávání energie v elektrárnách	- atom a jeho stavba, nukleony - laser - radioaktivita a jaderné záření - jaderný reaktor, energie a její využití

VESMÍR, 2 HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
vyjmenuje objekty naší sluneční soustavy vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi popíše základní hvězdy naší galaxie	galaxie, hvězdy, planety a jejich pohyb, komety

	• Slunce a sluneční soustava
--	--

4.3.2 Chemie

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Chemie patří k předmětům všeobecně vzdělávacím. Svým obsahem úzce souvisí se vzděláváním fyzikálním, matematickým, biologickým, ekologickým a vzděláváním v informačních a komunikačních technologiích.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat poznatků a dovedností získaných ve vyučovacích hodinách chemie v praktickém životě v situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí;
- pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané informace;
- pochopit přírodní jevy a zákonitosti probíhající v neživé přírodě;
- rozvíjet své logické myšlení, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- rozvíjet své vědomosti a dovednosti v dalším vzdělávání;
- klást si otázky o okolním světě, vyhledávat k nim odpovědi, zároveň je interpretovat v diskusi k přírodovědné problematice;
- pracovat s učebnicí a další odbornou literaturou.

Charakteristika učiva

Chemie je vyučována v prvním ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Výuka předmětu se uskutečňuje v kmenových, popř. přírodovědných učebnách. Učivo je rozděleno do čtyř základních oblastí. Žáci mohou ke své práci používat kromě učebnic i některé časopisy, učí se samostatně vyhledávat a srovnávat informace, vytvářet si vlastní názor. Důraz je kladen na praktické užití teoretických poznatků.

Učebnice

Doc. RNDr. Beneš, Pavel, CSc. a kolektiv. Chemie pro střední školy.

RNDr. Blažek, Jaroslav, CSc. – RNDr. Fabini, Ján. Chemie pro studijní obory SOŠ a SOU nechemického zaměření.

Růžicková K., Kotlík B. Chemie v kostce pro střední školy.

Strategie výuky

Metody a formy výuky jsou užívány v závislosti na charakteru a obsahu učiva – používána je forma výkladu, řízeného rozhovoru učitele s žáky, skupinové diskuse na dané téma, referáty žáků, samostatné práce žáků při procvičování a opakování učiva, skupinové práce žáků na zadaných úkolech. V hodinách je využívána audiovizuální technika.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o.

Hodnocení je prováděno kombinací slovního hodnocení a známkování. Známkou je žák hodnocen za samostatnou práci na základě písemného i slovního opakování jednotlivých učebních celků a témat. Písemné opakování je prováděno formou testů, zadáváním samostatných, skupinových školních a domácích prací žáků (referáty, krátkodobé projekty, tvorba prezentací).

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům takové úlohy, které vedou k různým metodám a formám činností (výklad učiva, studium odborných textů, vyhledávání informací v různých zdrojích, procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách);
- zadává žákům ke zpracování taková témata, která popularizují chemii, ukazují její význam pro společnost a její další rozvoj, seznamují žáky s některými významnými vědci, kteří se zasloužili o rozvoj chemie
- vede žáky k plánování postupů a úkolů vedoucích k vyřešení problému
- vede žáky k aplikaci získaných znalostí a dovedností při řešení problému v ostatních vyučovacích předmětech a reálném životě;
- průběžně hodnotí žáka;

Žák je schopen posuzovat svoje výsledky, srovnávat se s ostatními ve skupině, uvědomit si svoje rezervy.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- postupuje od jednodušších problémů ke složitějším, podporuje různé postupy řešení, zadává různé stupně obtížnosti úloh;
- rozebírá příčiny vzniku chyb v postupu řešení, žák pracuje s chybou pomocí vhodných úkolů, otázek vede učitel žáka k rozboru problému, plánování postupu řešení, odhadu výsledku řešení a pak kritickému zhodnocení všech kroků;
- žák využívá zkušenosti z praxe a navazuje na ně.

Žák:

- se učí vytvářením chemických modelů abstrahovat podstatné vlastnosti popisující chemické děje a současně si uvědomovat rozdíly mezi chemickým modelem a skutečným dějem v přírodě.

Komunikativní kompetence

Učitel:

- vede žáky k věcně správnému vyjadřování, používání terminologie a symboliky; vyžaduje slovní komentář při objasnění postupu řešení;
- podporuje komunikaci ve skupině;

Žák:

- se učí srozumitelně formulovat své postupy, formulovat, příp. vyvracet námitky
- se učí prezentovat své myšlenky v písemné i mluvené formě, v grafické podobě s využitím komunikačních technologií.

Personální a sociální kompetence

Učitel:

- zadává úkoly vyžadující týmovou spolupráci (kooperace, spolupráce při řešení problému, obhajoba svého názoru a zvoleného postupu, prosazení se ve skupině, soutěž, uplatnění individuálních schopností, vědomostí, dovedností);
- motivuje žáky svou důsledností k zodpovědnosti při plnění úkolů;
- vede žáky ke kritickému přijímání informací.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, získávali a vyhodnocovali informace o pracovních nabídkách;
- komunikovali s potencionálními zaměstnavateli, aplikovali práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- si osvojili základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Matematické kompetence

Žáci by měli:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- volit vhodné matematické postupy a metody;
- nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů;
- umět odhadnout výsledky řešení;
- sestavit na základě dílčích výsledků řešení praktického úkolu;
- nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů;
- umět odhadnout výsledky řešení;
- sestavit na základě dílčích výsledků řešení praktického úkolu.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- volit vhodné digitální nástroje k získávání dat při bádání a experimentování;
- zpracovat a vyhodnocovat získaná digitální data prostřednictvím digitálních nástrojů;
- využít digitální technologie k analýze a řešení přírodovědných problémů;
- volit vhodné digitální technologie k vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Cílem je vychovat žáky k tomu, aby především byli zodpovědní za své názory, uměli uvažovat o existenčních otázkách, učili se být tolerantní, uměli odolávat myšlenkové manipulaci (včetně médií), uměli komunikovat a hledat kompromis, aby se dokázali angažovat, vážili si materiálních a duchovních hodnot, chránili životní prostředí.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou seznamováni:

- se znečišťováním životního prostředí průmyslem, v němž se uplatňuje chemická výroba (průmysl chemický, hutnický, farmaceutický, potravinářský, textilní, sklářský a keramický, petrochemický apod.);
- s vlivem chemických látek využívaných v zemědělství na životní prostředí a zdraví člověka;
- s vlivem běžných chemických látek na zdraví člověka a životní prostředí;
- s vlivem chemických látek využívaných v potravinářském průmyslu;
- s vlivem dopravy na životní prostředí
- s globálním oteplováním Země;
- se skleníkovými plyny, skleníkovým efektem;
- s ozonovou dírou;
- s využíváním zdrojů energie.

Člověk a svět práce

Získané znalosti a kompetence umožní žákům vést aktivní pracovní život a úspěšnou kariéru tak, aby byli kdykoliv schopni adaptovat se na změněné podmínky, procházet rekvalifikacemi, přizpůsobit se světu práce po všech stránkách.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s digitálními technologiemi při vytváření přírodovědných modelů;
- získávali a zpracovávali digitální data z měření a experimentů;
- volili vhodné digitální technologie k analýze a řešení přírodovědných problémů;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí;
- vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- v rámci možnosti a podmínek školy dovedli analyzovat a řešit problémy;
- se naučili využívat chemické poznatky a dovednosti v praktickém a osobním životě;
- v hodinách chemie prohloubili a utvrdili již získané poznatky, osvojili a rozvinuli dovednosti potřebné k tomu, aby dbali na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci.

Mezipředmětové vztahy

Předmět je provázán s dalšími všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty:

fyzika, biologie a ekologie, informační a komunikační technologie, technologie, suroviny.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Obecná chemie, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
porovná fyzikální a chemické vlastnosti různých látek popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby uveče názvy, značky a vzorce vybraných chemických prvků a sloučenin popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků popíše základní metody oddělování složek	• chemické látky a jejich vlastnosti • částicové složení látek (atom, molekula) • chemická vazba • chemické prvky, sloučeniny, chemická symbolika • periodická soustava prvků • směsi, jejich rozdělení, roztoky

ze směsí včetně využití v praxi vyjádří složení roztoku a připraví roztok daného složení vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše jednoduchou chemickou reakci chemickou rovnicí provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	• chemické reakce, chemické rovnice • výpočty v chemii
--	---

Anorganická chemie, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí vlastnosti anorganických látek tvoří chemické vzorce a názvy anorganických sloučenin charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	• anorganické látky, oxidy, sulfidy, hydroxidy, kyseliny a soli • názvosloví anorganických sloučenin • vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi

Organická chemie, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje základní skupiny uhlovodíků, jejich vybrané deriváty, tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy uveče významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	• vlastnosti atomu uhlíku • uhlovodíky a jejich deriváty • zdroje uhlovodíků • základ názvosloví organických sloučenin • organické sloučeniny v běžném životě a odborné praxi

Biochemie, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny charakterizuje nejdůležitější přírodní látky popíše vybrané biochemické děje	• chemické složení živých organismů • přírodní látky – bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory • biochemické děje v organismech (dýchání, fotosyntéza, anabolismus a katabolismus)

4.3.3 Biologie a ekologie

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Biologie a ekologie patří k předmětům všeobecně vzdělávacím a jsou nedílnou součástí přírodovědného vzdělávání. Svým obsahem úzce souvisí se vzděláváním fyzikálním, chemickým, matematickým. Celkové pojetí výuky směřuje k využití přírodovědných poznatků v profesním životě a občanském životě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností z biologie a ekologie, které souvisejí s přírodovědnou oblastí v praktickém životě;
- pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané informace;
- pochopit přírodní jevy a zákonitosti probíhající v neživé přírodě;
- formovat logické myšlení, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy;
- rozvíjet vědomosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělávání;
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě;
- pracovat s učebnicí a další odbornou literaturou.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Přírodovědné vzdělání. Učivo se zaměřuje na tematické celky z oblasti základů biologie, obecné ekologie, člověk a životní prostředí, ochrany zdraví. Předmět se uskutečňuje formou vyučovacích hodin v kmenových učebnách. Žáci mohou ke své práci používat učebnice, odborné časopisy, čímž se učí samostatně vyhledávat a srovnávat informace, vytvářet si vlastní názor. Důraz je kladen na praktické užití teoretických poznatků, především v oblasti ochrany životního prostředí a ochrany zdraví.

Učebnice

RNDr. Kvasničková, Danuše, CSc. Základy ekologie

Internet

Odborné články a časopisy

Strategie výuky

Biologie a ekologie je vyučována v rozsahu 1 hodiny týdně v 2. ročníku.

Metody a formy výuky jsou použity v závislosti na charakteru a obsahu učiva. Je užívána forma výkladu, řízeného rozhovoru, skupinové diskuse, přednesu, referátů žáků, samostatné práce žáků při procvičování a opakování učiva, skupinové práce žáků na zadaných úkolech, exkurze do okolí. Je využívána audiovizuální technika.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Hodnocení žáků je prováděno kombinací slovního hodnocení a známkování. Známkou je žák hodnocen za samostatnou práci, na základě písemného nebo ústního opakování jednotlivých učebních celků a témat. Písemné opakování je prováděno formou testů, zadáváním samostatných úkolů, skupinových školních a domácích prací žáků (referáty, krátkodobé projekty, tvorba prezentací). Při hodnocení žáků je kladen důraz na hloubku porozumění probraného učiva a schopnost využívat poznatky v praxi.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům takové úkoly, které vedou k různým metodám a formám činností (výklad učiva, vyhledávání informací v různých zdrojích, procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách)
- zadává žákům ke zpracování taková témata, která popularizují biologii a ekologii, ukazují jejich význam pro společnost a její další rozvoj, seznamují žáky s některými významnými vědci, kteří se zasloužili o rozvoj přírodních věd
- vede žáky k plánování postupů a úkolů vedoucích k vyřešení problému
- vede žáky k aplikaci získaných znalostí a dovedností při řešení problému v ostatních vyučovacích předmětech a reálném životě;
- vede žáky k poznání přírodovědné terminologie, k dovednosti věcně správně a srozumitelně zpracovávat přiměřeně náročné texty na odborná témata;

Žák je schopen posuzovat svoje výsledky, srovnávat se s ostatními ve skupině, uvědomit si svoje rezervy.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- postupuje od jednodušších problémů ke složitějším, podporuje různá řešení, zadává různé stupně obtížnosti úloh
- rozebírá příčiny vzniku případných chyb v postupu řešení
- pomocí vhodných úkolů, otázek vede žáka k rozboru problému, plánování

Žák:

- využívá zkušenosti z praxe a navazuje na ně
- se učí při poznání přírodovědných zákonů a jevů aplikovat přírodovědné děje v praxi a současně si uvědomovat rozdíly mezi teorií a skutečným dějem v přírodě

Komunikativní kompetence:

- učitel vede žáky ke komunikativní dovednosti, používání přírodovědné terminologie;
- učitel podporuje komunikaci ve skupině;
- žáci se učí srozumitelně se vyjadřovat a vystupovat v souladu se zásadami společenského chování
- žáci se učí prezentovat své myšlenky v písemné i mluvené formě, v grafické podobě s využitím komunikačních technologií.

Personální kompetence

Učitel:

- zadává úkoly vyžadující skupinovou spolupráci kooperace, spolupráce při řešení problému, obhajoba svého názoru a zvoleného postupu, prosazení se ve skupině, soutěž, uplatnění individuálních schopností, vědomostí, dovedností);
- vede žáky k důslednosti k zodpovědnosti při plnění úkolů;
- vede žáky k přijímání rad a kritiky a k adekvátní reakci.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- chovat se zodpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale v zájmu veřejném, s důrazem na ochranu životního prostředí;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí;

- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci dokáží:

- vytvořit si přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, aktivně vyhledávat a vyhodnocovat pracovní nabídky;
- jednat s případnými zaměstnavateli na úrovni pracovně právních vztahů mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem;
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit.

Matematické kompetence

Žáci se učí:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- volit vhodné matematické postupy a metody;
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata) reálných situací a používat je pro řešení;
- nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů;
- umět odhadnout výsledky řešení;
- sestavit na základě dílčích výsledků řešení praktického úkolu;
- správně používat a převádět běžné jednotky.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- volit vhodné digitální nástroje k získávání dat při bádání a experimentování;
- zpracovat a vyhodnocovat získaná digitální data prostřednictvím digitálních nástrojů;
- využít digitální technologie k analýze a řešení přírodovědných problémů;
- volit vhodné digitální technologie k vyhledávání a interpretaci přírodovědných informací.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Cílem je naučit žáky, aby byli schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných úkolů, vychovat osobnost, která bude přispívat k vytváření kladných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, aby nepodléhali názorům jiných při vytváření osobního pohledu na společnost.

Člověk a životní prostředí

Žáci se seznamují:

- se znečišťováním životního prostředí průmyslem, v němž se uplatňuje chemická výroba (průmysl chemický, hutnický, farmaceutický, potravinářský, textilní, sklářský a keramický, petrochemický apod.);
- s vlivem chemických látek využívaných v zemědělství na životní prostředí a zdraví člověka;
- s vlivem přírodních jevů na zdraví člověka a životní prostředí;
- s vlivem dopravy na životní prostředí;
- s globálními problémy lidstva (oteplování, tání ledovců, civilizační nemoci, skleníkový efekt, hladomor, epidemie, hrozba atomového konfliktu, návykové látky);

- s využíváním zdrojů energie;
- s nakládáním s odpady;
- s životosprávou a péčí o prostředí.

Člověk a svět práce

Získané znalosti a kompetence žákům nabídnou plnohodnotný pracovní život a úspěšnou kariéru, schopnost projít případnou rekvalifikací, čímž budou moci pružně reagovat na požadavky trhu práce.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s digitálními technologiemi při vytváření přírodovědných modelů;
- získávali a zpracovávali digitální data z měření a experimentů;
- volili vhodné digitální technologie k analýze a řešení přírodovědných problémů;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí;
- vytvářeli a upravovali vlastní digitální obsah v různých formátech.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- v rámci možnosti dovedli analyzovat a řešit problémy;
- využívali přírodovědné poznatky a dovednosti v praktickém a osobním životě;
- prohloubili a utřídili již získané poznatky, osvojili a rozvinuli dovednosti potřebné k dodržování zásad bezpečnosti práce, ochrany životního prostředí a ochrany zdraví.

Mezipředmětové vztahy

Předmět je provázán s dalšími všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty:

fyzika, chemie, matematika, odborný výcvik, tělesná výchova, technologie, základy společenských věd.

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Základní poznatky z biologie, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly uvede základní skupiny organismů a porovná je objasní význam genetiky	• vznik, vývoj a podmínky života na Zemi • buňka jako základní stavební a funkční jednotka organismů • typy buněk • dědičnost a proměnlivost • rozmanitost života na Zemi

Obecná ekologie, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí základní ekologické pojmy charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické	• základní ekologické pojmy • abiotické a biotické podmínky života • zdroje energie a látek, koloběh látek • výživa a potravní vztahy

faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu uvede příklad potravního řetězce popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem vysvětlí pojem biosféra	• ekosystém – typy a složky • biosféra – typy krajiny
---	--

Biologie člověka, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
popíše stavbu lidského těla a vysvětlí funkci orgánů a orgánových soustav vyjádří vlastními slovy základní vlastnosti živých soustav vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence uvede základní postupy při poskytování první pomoci	• stavba a funkce lidského organismu • základy první pomoci

Člověk a životní prostředí, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody zhodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí popíše způsoby nakládání s odpady uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci	• vliv různých činností člověka na životní prostředí: těžba surovin, doprava, průmysl, zemědělství, turismus • ohrožování základních složek životního prostředí: ovzduší, voda, půda, význam prevence • energetické a surovinové zdroje – obnovitelné a neobnovitelné • odpady – jejich druhy, způsoby zneškodňování, recyklace

Člověk a zdraví, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
uvede konkrétní negativní vlivy působící na zdraví člověka vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu vypracuje referát na zadané téma a popíše podstatu problému	• vlivy prostředí působící na zdraví člověka: fyzikální, chemické, biologické a sociální • životospráva a tělesný pohyb, správná výživa • alkoholismus, kouření, drogy, gambling • vliv prostředí na zdraví člověka

uvede známé civilizační nemoci charakterizuje riziko vzniku nemoci objasní význam prevence vzniku nemoci	• civilizační nemoci
--	--

Ochrana přírody a životního prostředí, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje globální problémy na Zemi uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí vysvětlí udržitelný rozvoj jako integraci environmentálních, ekonomických, technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	• ochrana rostlin a živočichů, neživé přírody a krajiny, chráněná území • nástroje společnosti k ochraně prostředí • místní problémy lidstva • globální problémy lidstva • jedinec a ochrana životního prostředí

4.4 Matematické vzdělávání

Matematické vzdělávání napomáhá rozvoji abstraktního a analytického myšlení, rozvíjí logické usuzování, učí srozumitelné a věcné argumentaci. Proto je nezastupitelné jako základ studia všech oborů.

4.4.1 Matematika

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Těžiště výuky matematiky spočívá v osvojení strategie řešení úloh a problémů, v ovládnutí nástrojů potřebných pro další studium (především ekonomického zaměření) i pro běžný život a v rozvoji schopnosti aplikace matematiky v rámci studovaného oboru, dalším studiu, volném čase, budoucím povolání."

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat a aplikovat matematické poznatky a postupy v praktickém životě i v pracovní oblasti
- efektivně numericky počítat, používat a převádět jednotky (déłky, hmotnosti, času, objemu, povrchu, rovinného úhlu, rychlosti, měny, apod.)
- matematizovat jednoduché reálné situace, užívat matematický model a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě, odhadnout výsledek
- užívat správně matematické pojmy, zapsat text matematickými symboly
- numericky počítat a používat proměnnou
- pracovat s rovinnými a prostorovými útvary
- vytvářet matematický model reálné situace, pracovat s ním, vyřešit a ověřit výsledek
- vymezit a analyzovat problém, zvolit vhodnou metodu jeho řešení, diskutovat o výsledcích
- aplikovat osvojené metody řešení problémů v jiných oblastech a předmětech
- číst s porozuměním matematický text a kriticky vyhodnotit informace obsažené v grafech, diagramech, tabulkách
- přesně se vyjádřit a prezentovat získané informace a výsledky ústní i písemnou formou
- účelně využít digitální technologie a informační zdroje (odborná literatura, internet atd.) při řešení úloh

V afektivní oblasti směřuje výuka matematiky k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematickému vzdělávání
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání
- důvěru ve vlastní schopnosti, vytrvalost, systematičnost, houževnatost a kritičnost k vlastním výsledkům

Charakteristika učiva

Učivo je rozvrženo do deseti tematických celků:

- 1. ročník:** Operace s čísly, Číselné a algebraické výrazy, Přímá úměrnost a lineární funkce, Lineární, kvadratické rovnice, nerovnice a jejich soustavy.
- 2. ročník:** Goniometrie a trigonometrie, Planimetrie, Stereometrie.
- 3. ročník:** Nepřímá úměrnost, kvadratická funkce, Pravděpodobnost v praktických úlohách, Práce s daty v praktických úlohách.

Kromě těchto tematických celků je do každého ročníku zahrnut celek Žákovských projektů, který je zaměřen na praktickou aplikaci probraného učiva, práci s daty, vyhledáváním, tříděním, zpracováním dat, využitím výpočetní techniky, grafických editorů a prezentaci vlastní práce. Písemné práce a jejich opravy jsou součástí jednotlivých tematických celků.

Učebnice

Kubešová, N. – Cibulková, E. Přehled středoškolského učiva.

Mikulčák, J. Tabulky matematické, fyzikální a chemické pro střední školy.

Běloun, F. a kol. Sbírka úloh z matematiky pro základní školy.

Výukové strategie

Matematika je vyučována v rozsahu 4 hodin za studium – v 1. ročníku 2 hodiny týdně, ve 2. a 3. ročníku 1 hodina týdně.

Ve výuce jsou používány různé metody odpovídající cíli, který má být v určité části hodiny dosažen.

Pro expozici to je především motivační rozhovor a motivační úkol s otevřeným koncem. Pro osvojování nového učiva jsou používány:

- metody slovního projevu – výklad, popis, vysvětlení, rozhovor
- metody práce s odborným textem – vyhledávání informací, studium odborné literatury
- metody nácviku dovedností – demonstrace, didaktická hra
- fixační metody – procvičování učiva, ústní opakování

Žáci pracují většinou samostatně, pro zpestření výuky je zařazena i týmová práce.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o.

Cílem je vyjádřit příslušným klasifikačním stupněm vědomosti, dovednosti a návyky, které si žáci osvojili a současně podněcovat zájem žáků o jejich doplňování, upevňování a rozšiřování. Žákům je poskytován prostor pro sebehodnocení. Při vlastním hodnocení je vůči žákům uplatňována přiměřená náročnost a výsledky práce jsou hodnoceny objektivně:

- soustavným sledováním výkonu žáka a jeho připravenosti na vyučování
- individuálním zkoušením (písemným nebo ústním), písemným zkoušením dílčím, písemným zkoušením souhrnným (1 kontrolní práce za pololetí)
- analýzou výsledků činnosti žáka
- konzultacemi s ostatními učiteli, výchovným poradcem a podle potřeby s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických zařízení u žáků s poruchami učení
- pohovory se žákem a jeho zákonnými zástupci.

Hodnocení je prováděno především podle těchto hledisek:

- stupeň osvojení a jistoty, s níž žák učivo ovládá
- schopnost samostatného logického myšlení
- schopnost aplikace získaných vědomostí a dovedností při řešení úkolů
- soustavnost a svědomitost v práci
- úroveň vyjadřování

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žák by měl:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit je, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve

Komunikativní kompetence

Žák by měl být schopen formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

Personální a sociální kompetence

Žák se učí přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák je veden k tomu, aby:

- jednal odpovědně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i v zájmu veřejném
- dodržoval zákony, respektoval práva a osobnost druhých lidí

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák by měl mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraven přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám.

Matematické kompetence

Žák se učí:

- správně používat a převádět běžné jednotky
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, vymezit je, popsat a správně využít pro dané řešení
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.)
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- volit vhodné digitální technologie k vytváření matematických modelů;
- využít efektivně digitální nástroje k matematickým výpočtům;
- zpracovat a vyhodnocovat získané výsledky a prezentovat je s využitím digitálních technologií;
- využít digitální technologie k analýze a řešení matematických problémů.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnost morálního úsudku
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci

- dovedli se orientovat v mediálních obsazích, kriticky je hodnotili a optimálně využívali masová média pro své různé potřeby

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pochopili souvislosti mezi různými jevy v prostředí a lidskými aktivitami, mezi lokálními, regionálními a globálními environmentálními problémy
- pochopili vlastní odpovědnost za své jednání a snažili se aktivně podílet na řešení environmentálních problémů

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomili zodpovědnost za vlastní život, význam vzdělání a celoživotního učení pro život;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a k úspěšné kariéře.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- pracovali s digitálními technologiemi pro zefektivnění matematických výpočtů a pro vytváření matematických modelů;
- vyhodnocovali a interpretovali digitální data a porovnávali výsledky řešení vzhledem k realitě;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí;
- používali vhodné aplikace k ověřování a zdokonalování svých matematických znalostí a dovedností;
- využívali digitální technologie k diskusi a prezentaci výsledků řešení.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci by měli být schopni:

- realizovat základní výpočty v gastronomii a cestovním ruchu, správně používat a převádět jednotky;
- používat a vytvářet různé formy grafického znázornění (grafy, tabulky, atd.);
- provádět reálný odhad výsledků řešení praktického úkolu.

Mezipředmětové vztahy

Matematika se ve větší či menší míře využívá v následujících předmětech: fyzika, chemie, informační a komunikační technologie, ekonomika. Používání matematiky v těchto předmětech vede k lepší schopnosti žáků aplikovat získané vědomosti a dovednosti při řešení úkolů a je tak výrazným přínosem pro rozvoj jejich matematické gramotnosti.

1. ročník, 2 hodiny týdně, povinný (celkem 64 hodin)

OPERACE S ČÍSLY, 17 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
rozlišuje číselné obory N , Z , Q , R provádí aritmetické operace s přirozenými a celými čísly provádí aritmetické operace se zlomky a desetinnými čísly	• přirozená a celá čísla • racionální čísla • reálná čísla • různé zápisy reálného čísla • intervaly jako číselné množiny

provádí aritmetické operace s reálnými čísly porovnává reálná čísla, určí vztahy mezi reálnými čísly používá různé zápisy racionálního a reálného čísla určí řád čísla zaokrouhlí desetinné číslo znázorní reálné číslo na číselné ose zapíše a znázorní interval provádí, znázorní a zapíše operace s intervaly (sjednocení, průnik) určí druhou a třetí mocninu a odmocninu čísla pomocí kalkulátoru provádí početní výkony s mocninami s celočíselným mocnitelem používá trojčlenku a řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu orientuje se v základních pojmech finanční matematiky: změny cen zboží, směna peněz, úrok, úročení, spoření, úvěry, splátky úvěrů provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí – změny cen zboží, směna peněz, úrok, úročení, spoření, úvěry a splátky úvěrů při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací (například - práce s kalkulátory, softwarové nástroje pro výpočty, práce s tabulkami a grafy)	• operace s číselnými množinami • označení množin N, Z, Q, R • mocniny a odmocniny • procento a procentová část • základy finanční matematiky • slovní úlohy • písemné práce a jejich opravy
---	--

ČÍSELNÉ A ALGEBRAICKÉ VÝRAZY, 15 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
provádí operace s číselnými výrazy provádí operace s mnohočleny (sčítání, odčítání, násobení) a lomenými výrazy rozloží mnohočlen na součin a užívá vztahy pro druhou mocninu dvojčlenu a rozdíl druhých mocnin určí hodnotu jednoduchého výrazu určí definiční obor lomeného výrazu modeluje reálné situace užitím výrazů, zejména z oblasti oboru vzdělávání na základě zadaných vzorců určí: výsledné částky při spoření, splátky úvěrů interpretuje výrazy, zejména z oblasti oboru vzdělávání při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• číselné výrazy a operace s číselnými výrazy • mnohočleny • lomené výrazy • algebraické výrazy a operace s algebraickými výrazy • hodnota výrazu • definiční obor lomeného výrazu • slovní úlohy • písemné práce a jejich opravy

PŘÍMÁ ÚMĚRNOST A LINEÁRNÍ FUNKCE, 15 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
podle funkčního předpisu sestaví tabulku a sestrojí graf funkce určí, kdy funkce roste, klesá, je konstantní rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, určí jejich definiční obor a obor hodnot určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic v úlohách přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak řeší reálné problémy s použitím uvedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce • vlastnosti funkce • druhy funkcí: přímá úměrnost, lineární a konstantní funkce • slovní úlohy • písemné práce a jejich opravy

LINEÁRNÍ, KVADRATICKÉ ROVNICE, NEROVNICE A JEJICH SOUSTAVY, 15 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
řeší lineární rovnice a nerovnice o jedné neznámé v R vyjádří neznámou z jednoduchého vzorce vyřeší soustavu dvou lineárních rovnic a soustavu nerovnic o jedné neznámé užije řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav k řešení reálných úloh řeší kvadratické rovnice při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• ekvivalentní úpravy rovnic • lineární rovnice a nerovnice s jednou neznámou • rovnice s neznámou ve jmenovateli • vyjádření neznámé ze vzorce • soustavy lineárních rovnic a nerovnic • kvadratické rovnice úplné a neúplné • slovní úlohy • písemné práce a jejich opravy

ŽÁKOVSKÉ PROJEKTY, PRÁCE S DATY A DIGITÁLNÍMI TECHNOLOGIEMI, 2 HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
graficky zpracuje soustavu rovnic pomocí grafického editoru rýsuje grafy lineární funkce a soustavy	• grafická aplikace soustav rovnic

2. ročník, 1 h týdně, povinný (celkem 32 hodin)

GONIOMETRIE A TRIGONOMETRIE, 9 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
užívá pojmy úhel a jeho velikost vyjádří poměr stran v pravoúhlém trojúhelníku jako funkci $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ určí hodnoty $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, $\tan \alpha$ pro $0^\circ < \alpha < 90^\circ$ pomocí kalkulačtoru řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku a věty Pythagorovy	• goniometrické funkce $\sin \alpha$, $\cos \alpha$, • $\tan \alpha$ v intervalu $0^\circ < \alpha < 90^\circ$ • trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku • slovní úlohy • písemné práce a jejich opravy

používá jednotky délky a provádí převody jednotek při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
--	--

PLANIMETRIE, 11 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
užívá pojmy a vztahy: bod, přímka, rovina, odchylka dvou přímek, vzdálenost bodu od přímky, vzdálenost dvou rovnoběžek, úsečka a její délka, graficky rozdělí úsečku v daném poměru graficky změní velikost úsečky v daném poměru sestrojí trojúhelník, různé druhy rovnoběžníků a lichoběžníků z daných prvků a určí jejich obvod a obsah rozliší shodné a podobné trojúhelníky a své tvrzení zdůvodní užitím vět o shodnosti a podobnosti trojúhelníků určí obvod a obsah kruhu určí vzájemnou polohu přímky a kružnice určí obvod a obsah složených rovinných útvarů řeší praktické úlohy s využitím trigonometrie pravoúhlého trojúhelníku a věty Pythagorovy užívá jednotky délky a obsahu, provádí převody jednotek délky a obsahu získané poznatky aplikuje ve svém studovaném oboru při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• základní planimetrické pojmy • polohové vztahy rovinných útvarů • metrické vlastnosti rovinných útvarů • trojúhelníky a jejich vlastnosti • shodnost a podobnost trojúhelníků • kružnice a její části • kruh a jeho části • rovinné obrazce - konvexní a nekonvexní útvary • mnohoúhelníky, pravidelné mnohoúhelníky • složené obrazce • shodná zobrazení v rovině středová a osová souměrnost, jejich vlastnosti a jejich uplatnění • posunutí, otočení, jejich vlastnosti a jejich uplatnění • podobnost v rovině, vlastnosti a uplatnění • písemné práce a jejich opravy

STEREOMETRIE, 10 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
určí vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin určuje odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny rozlišuje tělesa: krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel, koule, polokoule, kulová úseč, kulová vrstva určí povrch a objem tělesa: krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel,	• polohové a metrické vlastnosti v prostoru • tělesa a jejich sítě • krychle, kvádr, hranol, válec, pravidelný jehlan, rotační kužel, koule, polokoule, kulová úseč, kulová vrstva • úlohy na výpočet povrchů a objemu těles • složená tělesa a výpočet povrchu a objemu složených těles • písemné práce a jejich opravy

koule využívá trigonometrie při výpočtu povrchu a objemu těles využívá síť tělesa při výpočtu povrchu a objemu tělesa aplikuje poznatky o tělesech v praktických úlohách, zejména z oblasti oboru vzdělání užívá jednotky délky, obsahu a objemu provádí převody jednotek při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
---	--

ŽÁKOVSKÉ PROJEKTY, PRÁCE S DATY A DIGITÁLNÍMI TECHNOLOGIEMI, 2 HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
využívá účelně výpočetní techniku pracuje s grafickým editorem	• pomocí grafického editoru vytvoří obrazy základních těles

3. ročník, 1 h týdně, povinný (celkem 30 hodin)

NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST, KVADRATICKÁ FUNKCE 10 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
podle funkčního předpisu sestaví tabulku a sestrojí graf funkce určí, kdy funkce roste, klesá, je konstantní rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, určí jejich definiční obor a obor hodnot určí průsečíky grafu funkce s osami souřadnic v úlohách přiřadí předpis funkce ke grafu a naopak řeší reálné problémy s použitím vedených funkcí zejména ve vztahu k danému oboru vzdělání při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• pojem funkce, definiční obor a obor hodnot funkce, graf funkce • vlastnosti funkce • druhy funkcí: nepřímá úměrnost, kvadratická funkce • slovní úlohy • písemné práce a jejich opravy

PRAVDĚPODOBNOST V PRAKTICKÝCH ÚLOHÁCH, 9 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
užívá pojmy: náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu, náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev určí pravděpodobnost náhodného jevu v jednoduchých úlohách - při hodu mincí, kostkou či při výběru karty z balíčku určí pravděpodobnost náhodného jevu v oboru vzdělávání	• náhodný pokus, výsledek náhodného pokusu • náhodný jev, opačný jev, nemožný jev, jistý jev a jejich pravděpodobnost • výpočet pravděpodobnosti náhodného jevu • písemné práce a jejich opravy

při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	
---	--

PRÁCE S DATY V PRAKTICKÝCH ÚLOHÁCH, 7 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
užívá pojmy: statistický soubor, znak, četnost, relativní četnost a aritmetický průměr určí absolutní a relativní četnost znaku a aritmetický průměr porovnává soubory dat interpretuje údaje vyjádřené v diagramech, grafech a tabulkách čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji při řešení úloh účelně využívá digitální technologie a zdroje informací	• statistický soubor a jeho charakteristika • četnost a relativní četnost • aritmetický průměr • statistická data v grafech a tabulkách • písemné práce a jejich opravy

ŽÁKOVSKÉ PROJEKTY, 4 HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
využívá výpočetní techniku k vyhledání, ověření a zpracování dat a grafických podkladů studovaného oboru	• vyhledaná data ze svého studijního oboru zpracuje do tabulky, vytvoří graf a prezentuje před ostatními žáky

4.5 Vzdělávání pro zdraví

Oblast Vzdělávání pro zdraví si klade za cíl vybavit žáky znalostmi a dovednostmi potřebnými k preventivní a aktivní péči o zdraví a bezpečnost, a tak rozvinout a podpořit jejich chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za své zdraví. Vede žáky k tomu, aby znali potřeby svého těla v jeho biopsychosociální jednotě a rozuměli tomu, jak působí výživa, životní prostředí, dodržování hygieny, pohybové aktivity, pozitivní emoce, překonávání negativních emocí a stavů, jednostranné činnosti, disharmonické mezilidské vztahy a jiné vlivy na zdraví. Protože jsou žáci v současnosti vystaveni řadě nebezpečí, která ohrožují jejich zdraví a často i život, nabývají na významu i dovednosti potřebné pro obranu a ochranu proti nim, tj. pro chování při vzniku mimořádných událostí.

Výsledky vzdělávání z této oblasti jsou realizovány zejména v tělesné výchově, ale také v základech společenských věd, biologií a ekologii, v předmětu potravin a výživa, ve sportovních dnech, na lyžařském kursu a ve dnech ochrany člověka za mimořádných událostí.

4.5.1 Tělesná výchova

Pojetí předmětu

Obecný cíl

V tělesné výchově se usiluje zejména o výchovu a vzdělávání pro celoživotní provádění pohybových aktivit a rozvoj pozitivních vlastností osobnosti. Žáci jsou vedeni k pravidelnému provádění pohybových činností, ke kvalitě v pohybovém učení, jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Jsou vychováni k dodržování zásad bezpečnosti a prevenci úrazů při pohybových aktivitách.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali kladný vztah k pohybovým činnostem, zejména aerobního a požitkového charakteru a přiměřeně rozvíjeli své pohybové schopnosti a dovednosti jako součást denního režimu.

Charakteristika učiva

Obsah vyučovacího předmětu vychází z RVP ze vzdělávací oblasti Vzdělávání pro zdraví. Tělesná výchova je v oblasti vzdělávání specifickým předmětem, který přispívá ke komplexnímu zvýšení úrovně pohybových dovedností s přihlédnutím k fyzickým dispozicím, zdravotnímu stavu a zájmům žáka. Obsah učiva je rozdělen do tematických celků, jejichž realizace je podmíněna sportovním prostředím, kde je prováděna. Výuka je zaměřena na rozvoj pohybových dovedností v těchto sportovních oblastech: atletika, gymnastika, kondiční cvičení, sportovní a pohybové hry, tělesná a pořadová cvičení, úpoly, lyžování, teoretické znalosti a praktické dovednosti z oblasti tělesné výchovy a péče o zdraví.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví;
- pojímat zdraví jako prvořadou hodnotu potřebnou ke kvalitnímu prožívání života;
- preferovat takový způsob života, aby byly zdraví ohrožující návyky, činnosti a situace co nejvíce eliminovány;
- využívat pravidelné pohybové aktivity v denním režimu a k celoživotní péči o zdraví;
- racionálně jednat v situacích osobního a veřejného ohrožení;
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka (vzduch, voda, hluk, chemické látky aj.);
- posoudit důsledky komerčního vlivu médií na zdraví a zaujmout k mediálním obsahům kritický odstup;
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž;

- usilovat o dosažení sportovní a pohybové gramotnosti;
- pociťovat radost a uspokojení z provádění tělesné (sportovní) činnosti;
- usilovat o pozitivní změny tělesného sebepojetí;
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play;
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec; podle potřeby spolupracovat;
- dosáhnout optimálního tělesného a pohybového rozvoje v rámci svých možností.

Strategie výuky

Výuka předmětu probíhá v 1. až 3. ročníku převážně formou činností ve specifických podmínkách tělovýchovného zařízení a přírody. V podzimních a jarních měsících probíhá výuka převážně ve sportovním areálu, který je přizpůsoben pro míčové hry, a na atletickém stadionu. V zimním období je výuka uskutečňována v tělocvičnách a na zimním stadionu. Tělesná výchova je povinná pro žáky, s výjimkou žáků uvolněných z tělesné výchovy. Částečně uvolnění žáci se účastní výuky tělesné výchovy s omezeními dle doporučení praktického lékaře. Součástí vzdělávání je účast žáků ve školních, místních, okresních, případně vyšších sportovních soutěžích.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Přihlíží se k individuálním předpokladům, schopnostem a dovednostem jednotlivých žáků i k rozdílnému stupni rozvoje pohybových dovedností a genetickým předpokladům. Podkladem pro hodnocení a klasifikaci předmětu jsou tato kritéria:

- postoj žáků k plnění požadavků, přístup k předmětu a aktivita
- osvojení si teoretických poznatků, zásad bezpečnosti, pravidel, terminologie
- subjektivní i objektivní zvládnutí a zlepšení v požadovaných pohybových dovednostech a schopnostech

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Personální kompetence

Žáci se učí:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti;
- odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- mít zodpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj;
- uvědomovat si důsledky nezdravého životního stylu a závislostí;
- respektovat pohybové a výkonnostní rozdíly dané vývojovými a pohlavními odlišnostmi, zkušenostmi a zájmy jiných žáků.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- jednali odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- si uvědomili význam tělesné aktivity pro zdravý rozvoj osobnosti.

Digitální kompetence

Žáci by měli:

- aktivně pečovat o své zdraví a dbát o bezpečnost při používání digitálních technologií;
- využít digitální nástroje k prevenci a péči o své tělesné i duševní zdraví.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku.

Člověk a životní prostředí:

Žáci jsou vedeni k tomu, aby pochopili postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život a osvojili si zásady zdravého životního stylu a získali vědomí zodpovědnosti za své zdraví.

Mezipředmětové vztahy

biologie a ekologie, základy společenských věd, suroviny

1. ročník, 1 h týdně, povinný

Teoretické poznatky, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí význam přípravy organismu (zahřátí, protažení) před pohybovou činností i významu péče o tělo: strečink, relaxace, zásady hygieny, po skončení pohybové činnosti rozliší pojmy zátěž, únava, odpočinek, jednostranná zátěž	• zásady přípravy organismu před pohybovou činností a po jejím ukončení • zátěž a odpočinek

Pořadová cvičení, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
zaujme postavení v daném tvaru používá základní povely a správně na ně reaguje	• nástupové tvary • pochodové tvary • otáčení na místě • povelová technika

Atletika, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a udržuje je zvládá správnou techniku běhu a startu – rozlišuje vhodnost použití jednotlivých druhů startů podle délky trati prokáže jistou úroveň rychlostních a vytrvalostních schopností při testování porovnává ukazatele své zdatnosti s ostatními žáky a s předloženými tabulkami norem výkonů spojí rozběh s odrazem provede technicky správně skok do dálky rozlišuje hody a vrhy	• nízké a středně vysoké starty • rychlý a vytrvalý běh – 60 m, 500m, 100m 1000 m • skok do dálky • hod granátem

Gymnastika, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
rozliší správné a vadné držení těla správně ovlivňuje držení vlastního těla objasní význam protahovacích a posilovacích cvičení pro správné držení těla a prevenci před nemocemi pohybového aparátu ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání; uplatňuje osvojené způsoby relaxace provede technicky správně kotoul vpřed a vzad, aplikuje tyto dovednosti na obměny kotoulů bez obav zvládá přeskok přes zvýšené nářadí – s odrazovým můstkem i bez něho dává dopomoc jiným žákům při přeskoku i na nářadí na kruzích, hrazdě provede z klidové polohy vis vznesmo, překot vzad snožmo a zpět	• všeobecné a pohybově rozvíjející cvičení – koordinace, síla, rychlost, vytrvalost a pohyblivost • akrobatické prvky – kotoul vpřed a jeho obměny, kotoul vzad, stoj na lopatkách, váha předklonmo • přeskok přes zvýšené nářadí – roznožka • cvičení na kruzích • skoky na trampolínce • šplh s přírazem – tyč • hrazda – přešvihy skrčmo ve svisu, svis vznesmo, střemhlav

Úpoly, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
správně používá pádovou techniku – pád vzad posoudí vhodnost použití pádových technik	• pády vzad • základní sebeobrana, parakotoul

Sportovní hry, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
ovládá základní herní činnosti jednotlivce a participuje na týmovém herním výkonu družstva rozliší jednání fair play od nesportovního jednání volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám a udržuje je basketbal – provádí obrátky s míčem, technicky správně ovládá míč – dribling, používá různé druhy přihrávek, střelbu na koš z různých míst a kratších vzdáleností, z místa, předvede základy dvojtaktu kopaná – technicky správně ovládá vedení míče, používá různé způsoby přihrávek a kopů, zpracuje míč (chlapci) uplatňuje techniku a základy taktiky v základních a vybraných sportovních odvětvích rozlišuje správné postavení hráče v poli a objasní jeho význam na dané pozici aplikuje základní pravidla hry	• basketbal – herní činnosti jednotlivce (přihrávky, krytí hráče s míčem i bez míče, uvolňování, dribling, střelba), hra • kopaná a sálová kopaná – herní činnosti jednotlivce, hra • základy dalších sportovních her – odbíjená, ringo, floorbal, vybíjená, softtenis, badminton

netradiční hry – používá základní náčiní specifické pro danou hru, dodržuje základní pravidla	
---	--

Ochrana člověka za mimořádných událostí, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
rozpozná hrozící nebezpečí a popíše, jak na ně reagovat, vysvětlí základní signály a popíše, kdy použít tel. čísla 150, 152, 155, 112	• varování a signály CO, chování v krizových situacích • krizová tel. čísla

První pomoc, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě i jiným	• první pomoc při životu ohrožujících stavech, při bezvědomí, při polohování a transportu raněných • resuscitace, šokový stav

Testování tělesné zdatnosti, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami a s výsledky jiných žáků zhodnotí své pohybové možnosti a schopnosti dosahovat osobní výkony	• vstupní motorické testy

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Teoretické poznatky, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku zdůvodní význam zdravého životního stylu vysvětlí význam hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v různém prostředí a různých podmínkách posoudí vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a popíše, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech	• zdraví – činitelé ovlivňující zdraví • duševní zdraví a rozvoj osobnosti • péče o zdraví • pojmy aktivní zdraví, zdravý životní styl • terminologie pohybových činností • základní pohybové činnosti rozvíjející rychlostní, silové, vytrvalostní a pohybové předpoklady • hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech

vysvětlí význam pojmů aktivní zdraví a zdravý životní styl a vysvětlí, které pohybové činnosti jsou zdraví prospěšné a které zdraví škodí používá základní terminologické výrazy běžně používané při pohybových činnostech rozlišuje výrazy síla, vytrvalost, pohyblivost používá vhodné pohybové činnosti pro rozvoj jednotlivých pohybových předpokladů posoudí vliv médií a reklamy na životní styl jedince a na péči o své zdraví	
--	--

Pořadová cvičení, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
předvede otáčení používá základní povely a správně na ně reaguje	- otáčení na místě a za pochodu - povelová technika

Atletika, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
předvede správnou techniku běhu (dýchání, práce nohou a paží) uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z prvního ročníku (rychlé a vytrvalostní běhy, skok do dálky, hod granátem) předvede správnou techniku hodů, zejména spojí rozběh s odhodem dodržuje zásady bezpečnosti při veškeré činnosti (zejména při hodu granátem a vrhu koulí)	- zdokonalování techniky běhu, reakce - běhy – rychlé z nízkého startu, vytrvalostní z vysokého startu (60 m, 100 m, 800 m) - hod granátem - vrh koulí – základní průprava - skok daleký

Gymnastika, 7 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti předvede základní akrobatické cviky naučené v 1. ročníku ve zdokonalené formě spojí akrobatické cviky v jednoduché akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky, poskoky) předvede správnou techniku přešvihů únožmo, sešinu, seskoku, popíše význam dopomoci při cvičení na hrazdě a sám ji poskytne uplatňuje osvojené způsoby přeskoku přes zvýšené nářadí, bezpečně překoná překážku roznožným, případně skrčným způsobem	- všeobecná a pohybově rozvíjející cvičení, zejména protahovací a posilovací - akrobatické prvky, akrobatické řady (stoj na hlavě, kotoul vzad se zášvihem, stoj na rukou s dopomocí, přemet stranou – nácvik) - hrazda – vzepření, přešvihy ve vzporu, sešin vpřed, seskok odkmihem, výmyk – nácvik - přeskok přes zvýšené nářadí – roznožka, skrčka – koza, kůň, našír (hoši švédská bedna) - kladina – základní kroky, i taneční, obraty - cvičení se švihadlem - aerobik - šplh na tyči, laně – hoši bez přírazu

koriguje podmínky pro přeskok (výška nářadí, vzdálenost odrazového můstku od nářadí) ve shodě s úrovní svých schopností a dovedností předvede rovnovážné prvky na kladině předvede správnou techniku šplhu na tyči i na laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně a bez přírazu komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii uplatňuje zásady sportovního tréninku zjistí úroveň své pohyblivosti, ukazatele své tělesné zdatnosti a koriguje si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji ověří si úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy rozezná chybně a správně prováděné činnosti, analyzuje a zhodnotí kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu	
---	--

Sportovní hry, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
odbije technicky správně míč obouruč vrchem i spodem, podá míč spodem, bezprostředně reaguje na míč, rychle se přemístí (odbíjená) technicky správně ovládá míč nohou, rychle se přemístí, uvolní a nalezne vhodný prostor pro hru, ovládá různé techniky střelby na branku, rozumí obrannému (osobní a zónová obrana) a útočnému (postupný, rychlý protiútok) systému hry (kopaná – chlapci) technicky správně ovládá míč, předvede dvojtakt, správně se přemístí, uvolní se s míčem i bez míče a nalezne si vhodný prostor pro hru, předvede obranný (osobní a zónová obrana) a útočný (postupný útok, rychlý protiútok) systému hry, předvede kombinaci „hod“ a běž“(basketbal) použije získané dovednosti a znalosti v herních situacích (pro hry) rozpozná základní chyby a provinění proti pravidlům dané hry použije získané dovednosti takovým způsobem, že hra je plynulá, bez vážnějších rozporů s pravidly (netradiční hry) o pohybových činnostech diskutuje, analyzuje je a hodnotí	• odbíjená – nácvik herních činností jednotlivce, zejména odbití prsty jedním směrem, nad hlavou, přihrávka, odbití spodem obouruč, spodní podání, lobový úder, příjem, podání, hra 2:2, 3:3, turnaj • kopaná a sálová kopaná (zejména hoši), zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních systémů • basketbal – zdokonalování herních činností jednotlivce, nácvik herních kombinací • netradiční sportovní hry – softbal, ringo, floorbal, badminton, tenis, softtenis, stolní tenis

uplatňuje naučené modelové situace k řešení konfliktních situací	
--	--

Úpoly, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
správně používá pádovou techniku – pád vpravo, vlevo, vpřed zdokonaluje způsoby sebeobrány v různých krizových situacích posuzuje vhodnost použití pádových technik	• pády vpravo, vlevo • parakotoul • základy sebeobrány

Organizace turnaje, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
předvede základní schopnosti a znalosti při organizaci sportovního turnaje, utkání uplatní své znalosti pravidel se zásadami fair play	• postupy při organizaci sportovního turnaje, utkání • průpravný turnaj, utkání (kopaná, florbal, odbíjená, košíková, badminton)

Ochrana člověka za mimořádných událostí, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci při krvácení, šoku posoudí nutnost přivolání rychlé zdravotnické pomoci popíše postup při vyhlášení evakuace, obsah evakuačního zavazadla předvede polohování a transport raněného	• první pomoc při stavění krvácení, šoku • polohování a transport raněného • kardiopulmonální resuscitace • evakuace, evakuační zavazadlo

Testování tělesné zdatnosti, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií	• průběžné motorické testy

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Teoretické poznatky, 1 hodina

výsledky vzdělávání	učivo
uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách objasní význam výrazu fair play, uplatňuje ho při samostatné pohybové činnosti i při sportovním fandění, potlačí projevy negativních emocí spojených se sportem diskutuje o rozdílech mezi sportem mužů a žen, mezi sportem vrcholovým a rekreačním, přizpůsobí se úrovni svých spoluhráčů a podá pomocnou ruku slabším	• rozdíly mezi TV a sportem mužů a žen • rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem • fair play jednání, sportovní diváctví • negativní jevy ve sportu

vysvětlí pojem doping a uvede příklady z praxe rozliší míru škodlivosti vlivu alkoholu, tabáku a drog na pohybovou výkonnost a tělesnou zdatnost vyhledá potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu diskutuje o pohybových činnostech, analyzuje je a hodnotí	
--	--

Atletika, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
uplatňuje zásady sportovního tréninku s cílem vylepšit své výkony z předchozích ročníků (rychlé a vytrvalostní běhy, skoky, hody a vrhy) vhodně sestaví družstvo pro štafetový běh, včetně dodržení závodních pravidel přizpůsobí běh podmínkám terénu, používá vhodnou výstroj pro běh v různých klimatických podmínkách	• běžecká abeceda – zdokonalení techniky běhu • běhy – rychlé z nízkého startu (100 m) • běhy vytrvalostní 600 m • štafetový běh – 4x100 m – nácvik • skok daleký – procvičování, kontrolní cvičení • vrh koulí • vytrvalostní běh v terénu

Gymnastika, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
připraví prostředky k plánovaným pohybovým činnostem sladí pohyb s hudbou, sestaví pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvoří pohybovou sestavu (skladbu) sestaví soubor zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí ho kultivuje své tělesné a pohybové projevy uplatňuje zásady přípravy organismu před pohybovou činností využívá vhodné posilovací cviky pro zvyšování své tělesné zdatnosti dodrжуje zásady péče o tělo (strečink, relaxace, zásady hygieny) po skončení pohybové činnosti předvede základní akrobatické cviky naučené v předchozích ročnících ve zdokonalené formě spojí akrobatické cviky ve složitější akrobatické řady s využitím doplňujících cviků (obraty, skoky, podskoky) předvede správnou techniku cviků na hrazdě a přeskoků přes zvýšené nářadí, osvojené v předchozích ročnících	• protahovací, posilovací a relaxační cvičení • akrobatické prvky, akrobatické řady (kotouly ve vazbách, letmo, stoj na rukou, přemet stranou, poskoky, váha předklonmo) • hrazda (toč jízdmo vpřed – dívky, toč ve vzporu vzad – chlapci, výmyk, seskok s obratem, podmet) • přeskok přes zvýšené nářadí – roznožka – švédská bedna – hoši, skrčka – kůň našíř, odbočka • cvičení na kruzích v hupu • cvičení s hudbou • šplh • tance – základní prvky – polka, valčík

využívá své dovednosti v náročnějších podmínkách (výška hrazdy, vzdálenost odrazového můstku) předvede správnou techniku toče jízdmo vpřed (dívky) a toče vzad (hoši) předvede rovnovážná cvičení a chůzi (včetně obrátů) na kladině předvede správnou techniku šplhu na tyči i laně, prokáže úroveň svých silových schopností při šplhu na laně bez přírazu (hoši) poskytuje pomoc při činnostech, kde hrozí nebezpečí úrazu využívá cvičení pro rozvoj estetického cítění a pro vlastní relaxaci	
--	--

Sportovní hry, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
odbíjená, basketbal, kopaná, házená, netradiční sporty – využívá získaných dovedností a vědomostí při hře, odstraňuje své nedostatky, dodržuje zásady fair play komunikuje při sportovních hrách – dodržuje smluvené signály a vhodně používá sportovní terminologii zapojí se do organizace turnajů a soutěží rozhoduje, zapisuje a sleduje výkony jednotlivců rozvíjí svou svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	• odbíjená (zejména dívky) – hra (i 3.3, 4.4), vrchní podání, smeč, bloky, rozhodování, organizace turnaje • kopaná (chlapci) – hra, rozhodování, organizace turnaje • basketbal – osobní, zónová obrana, rozestavení v útoku, hra na 1 koš, hra, rozhodování • házená – základní herní činnosti, hra • netradiční sportovní hry – floorbal, softbal, ringo, badminton, líný tenis, rozhodování

Organizace turnaje, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
předvede základní schopnosti a znalosti při organizaci sportovního turnaje, utkání uplatní své znalosti pravidel se zásadami fair play	• postupy při organizaci sportovního turnaje, utkání • průpravný turnaj, utkání (kopaná, odbíjená, košíková, florbal, badminton)

Ochrana člověka za mimořádných událostí, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
provede improvizované znehybnění při zlomeninách a jiných poškozeních organismu předvede základní druhy obvazů popíše, jak se zachovat při živelných pohromách (povodně, požáry, úniky chemických látek) popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel	• první pomoc při zlomeninách, kardiopulmonální resuscitaci • základy obvazové techniky • mimořádné události – živelné pohromy

Testování tělesné zdatnosti, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
prokáže úroveň své tělesné zdatnosti s pomocí standardizovaných testových baterií porovná své výsledky s tabulkovými hodnotami, s výsledky jiných žáků a se svými výkony v předchozích ročnících	• průběžné motorické testy

4.6 Informatické vzdělávání

4.6.1 Informační a komunikační technologie

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Obecným cílem informatického vzdělávání je vést žáky ke schopnosti rozpoznávat informatické aspekty světa a využívat poznatky z informatiky k porozumění a uvažování o přirozených i umělých systémech a procesech, ke schopnosti řešit nejrůznější pracovní a životní situace, cílevědomě a systematicky volit a uplatňovat optimální postupy.

Výuka informatiky přispívá k hlubšímu a komplexnímu porozumění výpočetním zařízením a principům, na kterých fungují. Tím usnadňuje využití digitálních technologií v ostatních oborech a rozvoj uživatelských dovedností žáků vázaných na vzdělávací obsah těchto oborů.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- porozuměli základním pojmům a metodám informatiky jako vědního oboru a jeho uplatnění v ostatních vědních oborech a profesích;
- rozpoznávali a formulovali problémy s ohledem na jejich řešitelnost;
- získávali, zaznamenávali, uspořádávali, strukturovali, předávali data a informace;
- rozkládali systémy a procesy na části, odhalovali jejich vztahy a strukturu;
- byli schopni uplatnit algoritmický způsob myšlení při řešení problémů, vytvářeli a formulovali postupy a řešení, které lze přenechat k vykonání jinému člověku nebo stroji;
- vytvářeli formální popisy, modely a simulace skutečných situací i pracovních postupů;
- testovali, analyzovali, vyhodnocovali, porovnávali a vylepšovali navrhované i existující algoritmy, postupy nebo informatická řešení;
- rozuměli technickým základům digitálních technologií do té míry, aby byli schopni je efektivně a bezpečně používat a snadno se naučili používat nové;
- byli schopni využít digitální technologie při řešení problémů, které jsou příliš složité nebo rozsáhlé (pro člověka);
- dorozuměli se a spolupracovali s ostatními při dosahování společného cíle;
- neohrožovali svým chováním v digitálním prostředí sebe, druhé ani technologie samotné;
- uvědomovali si, že technologie ovlivňují společnost, a naopak chápali svou odpovědnost při používání technologií.

V afektivní oblasti směřuje informatické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- otevřený i kritický postoj k digitálním technologiím a jejich využívání;
- motivaci k celoživotnímu učení;
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci;
- schopnost odhadnout, které úlohy jsou schopni řešit sami a u kterých si vyžádají pomoc odborníka;
- sebejistotu a vytrvalost při řešení obtížného či složitého problému;
- schopnost vypořádat se s otevřenými problémy a nejednoznačně zadanými úkoly.

Charakteristika učiva

Předmět je zaměřen na systematické seznámení s principy fungování digitálních technologií a informačních systémů. Přináší informace o způsobech reprezentace dat, algoritmizaci a datovém modelování reálných situací či problémů. Dává žákům prostor pro praktické aktivní činnosti podporující učení pomocí objevování a bádání s možností spolupráce s ostatními při řešení reálných problémů. Seznamuje žáky s digitálními nástroji potřebnými pro zpracování a prezentaci dat, pro vyhledávání informací, sdílení dat a komunikaci s ostatními uživateli.

Strategie výuky

Vyučování probíhá v učebně ICT – třída je dělena na skupiny.

- po výkladu a demonstraci bude následovat okamžité provádění praktických úkolů;
- při výuce budou použity vhodné digitální technologie – stolní počítač, notebook, dataprojektor, desktopové a webové aplikace, cloudové služby, komunikační nástroje a další
- žáci pracují s digitálními učebními materiály, které mají k dispozici na sdíleném úložišti
- vypracované úkoly ukládají na sdílené úložiště, popřípadě odesílají elektronickou poštou

Metody a formy výuky

Metody výuky – výklad s návazností na znalosti žáků, samostatné řešení úkolů, skupinová práce, vyhledávání pojmů a odborných informací pomocí digitálních nástrojů.

Velký důraz je kladen na samostatnou a skupinovou práci s digitálními technologiemi. Při výuce je využíván dataprojektor. Nové poznatky si žák upevňuje aplikací praktických úkolů. Žáci jsou vedeni k samostatnému uvažování a výběru vhodného postupu.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Je prováděno kombinací numerického hodnocení a slovního hodnocení. Slovně je žák hodnocen v průběhu každé vyučovací hodiny za samostatné nebo skupinové zpracování úkolů na PC. Známkou je žák ohodnocen za samostatné vytvoření práce většího rozsahu na dané téma. Hodnotí se i přístup k plnění zadaných úkolů. Žáci se učí kriticky hodnotit výsledky své práce.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci by měli být schopni:

- efektivně se vzdělávat, přijímat nové poznatky, samostudia v oblasti svého působení;
- využívat všech informačních zdrojů při rozvoji svých vědomostí a dovedností.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí:

- pracovat samostatně i v týmu, přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly;
- veřejně prezentovat výsledky své práce.

Komunikativní kompetence

Žáci by měli být schopni:

- formulovat své myšlenky srozumitelně.
- komunikovat pomocí internetu, zpracovávat věcně správně a srozumitelně souvislé texty na běžná i odborná témata a jiné písemnosti.

Personální kompetence

Žáci by měli být připraveni:

- odhadovat dopady svého jednání a chování v různých situacích a přijímat hodnocení výsledků svého jednání;
- učit se na základě zprostředkovaných zkušeností.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli být schopni:

- v ústním i písemném projevu respektovat zásady kultury projevu i chování.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci by měli:

- stanovovat si samostatně reálné cíle a priority svých osobních schopností, pracovního i zájmového zaměření;
- znát práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce.

Matematické kompetence

Žáci by měli být schopni:

- efektivně využívat data tříděním podle zadaného klíče;

- přehledně graficky vyhodnocovat zjištěné informace.

Digitální kompetence

Žáci by měli být schopni:

- ovládat potřebnou sadu digitálních zařízení, aplikací a služeb, včetně nástrojů z oblasti umělé inteligence, využívat je ve školním a pracovním prostředí i při zapojení do veřejného života;
- digitální technologie a způsob jejich použití nastavovat a měnit podle toho, jak se vyvíjejí dostupné možnosti a jak se mění jejich vlastní potřeby nebo pracovní prostředí a nástroje;
- získávat, posuzovat, spravovat, sdílet data, informace a digitální obsah v různých formátech v osobní či profesní komunitě; volit efektivní postupy, strategie a způsoby, které odpovídají konkrétní situaci a účelu;
- vytvářet, vylepšovat a propojovat digitální obsah v různých formátech; vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků;
- navrhovat prostřednictvím digitálních technologií taková řešení, která jim pomohou vylepšit postupy či technologie či jejich části;
- poradit ostatním s běžnými technickými problémy;
- vyrovnávat se s proměnlivostí digitálních technologií a posuzovat, jak vývoj technologií ovlivňuje společnost, osobní a pracovní život jedince a životní prostředí, zvažovat rizika a přínosy;

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali výhody i rizika (autorská práva, viry) práce s PC;
- formulovali své názory a postoje, byli schopni vyslechnout názory druhých;
- dokázali pracovat samostatně i v týmu, plnit zodpovědně úkoly.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali zásadní význam životního prostředí pro člověka;
- pochopili negativní dopad působení člověka na životní prostředí (likvidace odpadů).

Člověk a svět práce

Žáci se učí řešit situace související s hledáním zaměstnání, kontaktu se zaměstnavatelem, s úřady apod.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- porozuměli principům, na kterých pracují digitální technologie;
- rozvíjeli informatické myšlení, které uplatní při práci s digitálními nástroji i při řešení ostatních problémů;
- efektivně využívali digitální technologie při řešení praktických úkolů a kriticky posuzovali vhodnost jejich využití;
- uvědomovali si vliv digitálních technologií na chování jedince i společnosti a neohrožovali svým chováním v digitálním světě sebe, druhé a ani technologie samotné.

Mezipředmětové vztahy

Profesní komunikace, český jazyk a literatura, matematika

1. ročník, 1 h týdně, povinný

DATA A INFORMACE, 4 HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se orientovat v jeho oboru;	• data a informace, interpretace dat; • informace a množství informace v datech; • chyby v datech;

• posuzuje množství informace podle úbytku možností; • porovná různé způsoby kódování z různých hledisek a vysvětlí proces a úskalí digitalizace;	• kódování informací a dat; • záznam, přenos a distribuce dat a informací v digitální podobě; • datové formáty, kódování různých formátů dat (např. text, obraz, zvuk, video);
--	--

HARDWARE A SOFTWARE, 20 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• identifikuje v historii vývoje hardwaru i softwaru zlomové události; ukáže, které koncepty se nemění a které ano; • vysvětlí, jakým způsobem pracuje počítač s daty; • rozumí fungování hardwaru natolik, aby ho mohl efektivně a bezpečně používat a snadno se naučil používat nový; • rozpozná různé druhy paměťových úložišť, nastavuje sdílení a zálohování dat; • popíše, jakým způsobem operační systém zajišťuje své hlavní úkoly; • pracuje s operačním systémem – využití pracovní plochy, operace s okny, spouštění programu, průzkumník, schránka • charakterizuje druhy softwaru, jeho použití k řešení konkrétních úloh	• zlomové události a technologie v historii a jejich vliv na obor, trh práce a společnost; • současná výpočetní zařízení, jejich technické parametry, základní komponenty; • připojitelné periferie, zobrazovací zařízení, vstupní/výstupní zařízení, rozhraní a konektory; • souborový systém a paměťová úložiště; • základní prvky operačního systému; • ovládání operačního systému; • základní druhy aplikačního softwaru;

ALGORITHMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ, 8 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• určí, zda je daný postup algoritmem; vysvětlí daný algoritmus, program; • rozdělí problém na menší části, rozhodne, které je vhodné řešit algoritmicky, své rozhodnutí zdůvodní; sestaví a zapíše algoritmy pro řešení problému; • zobecní řešení pro širší třídu problémů; ověří správnost, najde a opraví případnou chybu v algoritmu; • hodnotí algoritmy podle různých hledisek porovná a vybere pro řešení problému ten nejvhodnější; vylepší algoritmus podle zvoleného hlediska; • sestaví přehledný program v blokově orientovaném jazyce, program otestuje a optimalizuje; • používá základní programové konstrukce;	• pojem algoritmus, vlastnosti algoritmu, různé zápisy algoritmů; • zadání úlohy, vstup, výstup, podmínky řešení; • rozdělení problému na části, identifikace návazností dat, opakujících se vzorů a míst pro rozhodování; • základní programové konstrukce • sekvence, podmínky, cykly • testování programu; • chyby a jejich odstranění; • verze programu, instalace a aktualizace programu; • hlášení a evidence závad; • nápověda a licence programu;

2. ročník, 1 h týdně, povinný

TEXTOVÝ EDITOR, 16 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty; • popíše a používá hlavní typy grafických formátů, na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje; • používá běžné základní a aplikační programové vybavení; • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti; • dodržuje pravidla pro úpravu dokumentu; • formátuje písmo, odstavce, stránky, kopíruje, přesouvá text; • vkládá další objekty do textu a edituje je • vytváří a upravuje tabulky, používá další nástroje (kontrola pravopisu, automatické opravy); • vkládá nestandardní znaky; • zadává tisk dokumentu s požadovanými vlastnostmi;	• seznámení s prostředím; • psaní textu na počítači, základní typografická pravidla; • editace napsaného textu – přesun, kopírování, mazání, kontrola pravopisu; • formátování textu; • vkládání objektů do textu; • vzhled stránky, tisk; • seznamy; • styly;

TABULKOVÝ PROCESOR, 16 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí běžné práce s tabulkovým procesorem (editace, vyhledávání, třídění, základní funkce, tvorba jednoduchého grafu, příprava pro tisk, tisk); • specifikuje strukturu tabulek (buňka, list, sešit); • používá formátování buněk; • pro výpočty v buňkách používá vzorce a funkce; • vytváří grafy;	• formát dat, automatické plnění buněk; • přesouvání a kopírování údajů; • grafická úprava tabulky; • vzorce, výpočty v tabulce; • základní funkce; • podmínky; • řazení a filtrování dat; • grafy; • příprava na tisk;

3. ročník, 1 h týdně, povinný

POČÍTAČOVÉ SÍŤ A BEZPEČNOST, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• porovná jednotlivé způsoby propojení počítačů, charakterizuje počítačové sítě a internet; • vysvětlí, pomocí čeho a jak je komunikace mezi jednotlivými zařízeními v síti zajištěna; • rozumí fungování sítí natolik, aby je mohl bezpečně a efektivně používat;	• typy, vlastnosti různých sítí, internet věcí; • principy fungování webu a cloudových služeb; • způsoby útoků na technologie, • základní prvky ochrany – antivir, VPN, šifrování, firewall • sociotechnické metody útoků na uživatele,

• identifikuje a řeší technické problémy vznikající při práci s digitálními zařízeními; poradí druhým při řešení typických závad; • chrání digitální zařízení, digitální obsah i osobní údaje v digitálním prostředí před poškozením, přepisem/změnou či zneužitím; • spravuje a chrání svou digitální identitu; digitální stopu, dokáže používat služby internetu anonymně;	• bezpečné chování a nastavení prostředí – hesla, vícefaktorová autentizace, zálohování dat; • digitální identita, elektronický podpis, eGovernment a státní informační systémy; • digitální stopa;
--	---

MODELOVÁNÍ DAT, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• formuluje problém a požadavky na jeho řešení; • získává potřebné informace, posuzuje jejich využitelnost a dostatek vzhledem k řešenému problému; • používá systémový přístup k řešení problémů; • pro řešení problému sestaví model; • převede data z jednoho modelu do jiného; • najde nedostatky daného modelu a odstraní je; • porovná různé modely s ohledem na užitečnost pro řešení daného problému;	• model jako zjednodušení reality; • schéma; • grafy; • mapy; • návrh modelu podle zadání;

INFORMAČNÍ SYSTÉMY, 10 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí, co je informační systém a co je databáze a k čemu slouží; • porovnává vybrané informační systémy z hlediska struktury a vzájemné provázanosti; • uvede příklady informačních systémů ve svém oboru; • vyhledává pomocí uživatelského rozhraní a navigace v informačním systému specifické informace podle zadání; • formuluje problém a požadavky na jeho řešení, specifikuje a stanoví požadavky na informační systém; • navrhne procesy zpracování dat a roli/role jednotlivých uživatelů; • navrhne a vytvoří strukturu vzájemného propojení tabulek; • otestuje svoje řešení informačního systému a navrhne jeho vylepšení	• informační systém – data, jejich struktura a vazby, definované procesy, role uživatelů; • informační systémy využívané v oboru; • tabulka, její struktura – data, hlavička a legenda; • řazení a filtrování velkých dat, rozpoznávání vzorů v datech, vizualizace dat; • postup tvorby tabulky pro vlastní potřebu a pro potřeby týmu; • návrh tabulky, atributy, identifikátor, číselník;

PRÁCE S GRAFIKOU, 10 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů; • používá aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy; • charakterizuje základní pojmy a principy počítačové grafiky (rastrová a vektorová);	• software pro práci s grafikou; • základní funkce grafického editoru;

4.7 Ekonomické vzdělávání

Cílem vzdělávací oblasti ekonomické vzdělávání je poskytnout žákům základní odborné znalosti z oblasti ekonomiky, které jim umožní efektivní jednání a hospodárné chování. Obsahový okruh je zaměřen tak, aby si žáci osvojili základní ekonomické pojmy, porozuměli jim a uměli je správně používat. Žáci se naučí orientovat se v ekonomických souvislostech a osvojí si ekonomický způsob myšlení. Žáci jsou připravováni na možnost samostatného podnikání v oboru. Získají poznatky o možnostech podnikání v oboru a o povinnostech podnikatele. Získávají základní znalosti o hospodaření podniku, naučí se vypočítat mzdy a pojištění, zorientují se v daňové soustavě.

Vzdělávací oblast je úzce propojena s průřezovým tématem člověk a svět práce a se standardem finanční gramotnosti pro střední vzdělávání.

Současne jsme do této oblasti přiřadili profesní komunikaci, jejíž základy jsou důležité pro komunikaci v osobním i profesním životě.

4.7.1 Ekonomika

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Předmět ekonomika má za cíl vybavit žáky znalostmi pro ekonomické chování jak v profesním, tak osobním životě. Výsledkem vzdělávání nejsou pouze znalosti, ale hlavně praktické dovednosti žáků. Cílem je poskytnout žákům základní znalosti o hospodářských činnostech ve sféře obchodu a služeb. Tento předmět vede k rozvíjení schopnosti žáků ekonomicky myslet a jednat hospodárně v podnikových činnostech.

Cílem výuky je naučit žáky využívat ekonomické informace v praktické činnosti.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat základní odborné znalosti z oblasti ekonomiky, které jim umožní efektivní jednání a hospodárné chování při studiu i v reálném životě;
- vyhledávat ekonomické informace v legislativě, orientovat se v konkrétních právních normách, které se týkají podnikání, pracovních právních vztahů a daňové politiky;
- orientovat se v platebním styku, charakterizovat instituce finančního trhu a jejich produkty a získat poznatky potřebné pro samostatné podnikání v oboru.

Charakteristika učiva

Výuka probíhá ve všech třech ročnících v rozsahu 1 hodiny týdně.

Během výuky by se žáci měli seznámit se základními ekonomickými pojmy, podmínkami vzniku trhu, zákony trhu a fungováním tržního mechanismu. V tematickém celku o podnikání se žáci seznámí s podmínkami pro samostatné podnikání, zejména podle živnostenského zákona a s povinnostmi podnikatele vůči státu.

Strategie výuky

Výuka předmětu ekonomika je kromě tradiční metody výkladu pojata tak, aby se žáci naučili ekonomicky myslet a chovat se hospodárně nejen v profesní oblasti, ale i v každodenním osobním životě.

Výuka je doplňována informacemi o změnách, které přináší dnešní doba. Žáci by měli být schopni tyto informace taktéž sami vyhledat (prostřednictvím médií), pracovat s nimi a reagovat na ně. Výuka je pojata tak, aby se žáci naučili komunikovat s ostatními, respektovali jejich názor, prosazovali a zdůvodňovali vlastní názor. Při své činnosti aktivně využívali digitální informace, které by se staly jejich pomocníkem.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín, p. o. Vyučující hodnotí znalost a porozumění probrané látky těmito způsoby:

- soustavným sledováním žáka při plnění zadaných úkolů a jeho připravenosti na vyučování;
- písemnou prací (po probrání tematického celku);
- ústním zkoušením;
- aktivním zapojováním se žáka do výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žák je veden k tomu, aby uměl:

- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit čas a režim k učení;
- naslouchat mluvenému slovu (výklad, přednáška, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména ve svém oboru a povolání.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- rozumět zadání úkolu a určit jádro problému;
- umět získávat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit jej;
- vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky.

Komunikativní kompetence

Absolvent by měl být schopen:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně.

Personální kompetence

Absolvent by měl být připraven:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku
- efektivně se učit a pracovat.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Absolvent by měl být schopen:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí, vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Absolvent by měl:

- mít odpovědný postoj ke své profesní budoucnosti a tedy i vzdělání, uvědomovat si význam celoživotního učení a přizpůsobit se měnícím se pracovním podmínkám;

- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v daném oboru, o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady.

Matematické kompetence

Absolvent by měl být schopen zvolit pro řešení úkolů odpovídající matematické postupy a techniky a používat vhodné algoritmy, umět efektivně hospodařit s financemi

Digitální kompetence

Absolvent by měl:

- použít dostupné digitální nástroje k pracovním a ekonomickým účelům;
- efektivně využívat digitální technologie při výkonu své profese;
- využívat digitální zdroje a technologie ke svému dalšímu vzdělávání.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, odpovědnosti a morálky;
- dovedli jednat s lidmi, diskutovat o citlivých otázkách, hledat kompromisy;
- se dokázali orientovat v masmédiích a byli odolní myšlenkové manipulaci.

Člověk a životní prostředí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- poznávali svět a lépe mu rozuměli
- efektivně pracovali s informacemi, uměli je získat a vyhodnocovat je
- naučili se vyhledávat informace o profesních příležitostech a orientovali se v nich

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- si uvědomovali zodpovědnost za vlastní životy;
- byli motivováni k aktivnímu pracovnímu životu a úspěšné kariéře;
- byli schopni ústně i písemně jednat se svými potencionálními zaměstnavateli;
- byli schopni pracovat s informacemi, uměli je vyhledat a vyhodnotit je;
- byli schopni vyhledávat a kriticky hodnotit kariérové informace.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- využívali vhodné nástroje pro výpočty ekonomických údajů;
- pracovali s dostupným ekonomickým softwarem;
- zpracovávali a zobrazovali ekonomická data s využitím digitálních technologií.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Cílem je, aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;

- nakládali se surovinami, materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
- znali způsob zabezpečení hlavní činnosti oběžným i dlouhodobým majetkem;
- využívali ekonomické informace k řízení provozních úseků, znali způsoby vyhodnocování výsledku hospodaření.

Mezipředmětové vztahy

základy společenských věd, informační a komunikační technologie, matematika, profesní komunikace, odborný výcvik.

1. ročník, 1 h týdně, povinný

PENÍZE, 10 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
popíše historii peněz a vysvětlí jejich vlastnosti a funkce vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům orientuje se v platebním styku smění peníze podle kurzovního lístku	• peníze – historie, vlastnosti, funkce • ochranné prvky bankovek • hotovostní a bezhotovostní platební styk • inflace • kurzovní lístek

BANKOVNICTVÍ, 16 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění	• bankovní systém ČR • funkce bank • úvěrové produkty • úroková míra a RPSN • příkaz k úhradě • kreditní a debetní karty • exekuce a osobní bankrot

POJIŠŤOVNICTVÍ, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
orientuje se v produktech pojišťovacího trhu vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby	• pojištění • pojistné produkty

2. ročník, 1 h týdně, povinný

DAŇOVÁ SOUSTAVA V ČR, 14 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství vysvětlí úlohu daní ve státním rozpočtu	• státní rozpočet – příjmy a výdaje • daně a daňová soustava • obecná charakteristika daní

charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát provede jednoduchý výpočet daní vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob	• daně přímé • daně nepřímé • příklady k výpočtu daní • přiznání k dani
--	--

MZDA, 12 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí druhy mezd vyjmenuje, z čeho se skládá mzda provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění provede výpočet čisté mzdy	• druhy mezd • složení mezd • zdravotní a sociální pojištění • výpočet mezd

TRŽNÍ SYSTÉM, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
rozliší ekonomické systémy vysvětlí vliv nabídky a poptávky na výši ceny vyjmenuje a specifikuje tržní subjekty objasní význam konkurence v tržní ekonomice	• ekonomické systémy • tržní systém • nabídka, poptávka a cena • tržní subjekty • konkurence v tržní ekonomice

3. ročník, 1 h týdně, povinný

PODNIKATEL, PODNIKÁNÍ, 13 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje základní znaky podnikání rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu	• podnikatel – FO, PO • podnikání • povinnosti podnikatele • právní formy podnikání dle zákona o obchodních korporacích • živnostenské podnikání – druhy živností • podnikatelský záměr • zakladatelský rozpočet

HOSPODAŘENÍ FIRMY, 7 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
vyhotoví pokladní doklady a fakturu rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů vypočítá výsledek hospodaření stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období	• příjmy a výdaje • příjmový a výdajový pokladní doklad • náklady a výnosy • faktury • výsledek hospodaření • cena

DAŇOVÁ EVIDENCE, 10 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí zásady daňové evidence provádí zápis do peněžního deníku vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	• daňová evidence, pojem, význam • peněžní deník • účetní doklady

4.7.2 Profesní komunikace

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Žáci jsou vedeni k uplatňování zásad společenského chování, profesního jednání a vystupování jak v přímém osobním styku se zákazníky a pracovními partnery, tak i v písemném projevu. Postupně se učí řešit problémové situace vzniklé v kontaktu se zákazníky a obchodními partnery. Žáci jsou vedeni k péči o zevnějšek a celkový kultivovaný projev. Zdůrazněn je význam komunikace v oblasti služeb.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- své poznatky uplatnit v odborném výcviku a v praxi;
- učit se poznávat svět, hodnotit sociální chování – své i druhých lidí;
- uplatnit zásady společenského a profesního jednání;
- řešit problémové situace se zákazníkem;
- navrhnout kritéria konkurenceschopnosti výrobků;
- písemně i ústně komunikovat
- respektovat národní mentalitu a zvyklosti

Charakteristika učiva

Profesní komunikace je vyučována ve 2. a 3. ročníku vždy 1 hodinu týdně.

Učivo je rozděleno na část administrativní i ústní. V hodinách písemné komunikace je zaměřeno na získání základních znalostí psaní na počítači a na tvorbu obchodních a personálních písemností. Při ústní komunikaci se žáci učí objasnit a charakterizovat osobnost řezníka-uzenáře, používat pravidla verbální a neverbální komunikace, ovládat společenské chování, rozlišit typy zákazníků a způsob jednání s nimi a poznat národní zvyklosti a tradice.

Strategie výuky

Výuka je vedena formou výkladu, řízeného rozhovoru, diskuze, názorných ukázek i videoukázek, samostatné práce na počítači. Během vyučovacího procesu jsou žáci seznamováni s takovou soustavou vědomostí a dovedností, které potřebují k vykonání své budoucí profese. S využitím multimediální učebny nebo PC žáci pracují s digitálními informacemi a učí se je používat. Učivo je nastaveno tak, aby žáci učivo zaměřené na část administrativy i na část ústní absolvovali v odborné učebně psaní na PC. Ve 3. ročníku jsou žáci početnějších tříd rozděleni do 2 skupin.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín.

Vyučující hodnotí znalost a porozumění probrané látky těmito způsoby:

- soustavným sledováním žáka při plnění zadaných úkolů a jeho připravenosti na vyučování;
- písemnými pracemi (po probrání tematického celku);
- ústním zkoušením;
- sledováním žáka při jeho ústním a písemném projevu;
- aktivním zapojováním se žáka do výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci se učí:

- efektivně se vzdělávat;
- přijímat nové poznatky;

- využívat různé informační zdroje;
- vyhledávat samostatně nové informace.

Kompetence k řešení problémů

Žáci se učí porozumět zadání úkolu, získat informace potřebné k řešení problému, zhodnotit dosažený výsledek. Při řešení problémů využívají spolupráci v týmu.

Komunikativní kompetence

Žáci by měli být schopni vyjadřovat se přiměřeně k účelu jednání, formulovat své myšlenky srozumitelně souvisle, naslouchat pozorně druhým, zdůvodňovat své názory, vyslechnout názory druhých a vhodně na ně reagovat, vhodně se písemně i ústně prezentovat při oficiálním jednání. Žáci by měli pochopit výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění.

Personální a sociální kompetence

Žáci jsou připraveni k tomu, aby uměli:

- kriticky hodnotit výsledky svého učení a práce;
- reagovat a adaptovat se na měnící životní a pracovní podmínky;
- přijímat radu a kritiku od druhých lidí, dále se vzdělávat;
- pečovat o svůj fyzický a duševní rozvoj;
- rozhodovat a plánovat svůj život, pracovní kariéru podle svých schopností;
- jednat v souladu s morálními principy;
- přispívat k uplatnění hodnot demokracie;
- vytvářet vstřícné mezilidské vztahy.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Je kladen důraz nikoliv na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. Žáci si uvědomují vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu při respektování multikulturního soužití.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci by měli být schopni stanovovat si samostatně reálné cíle a priority dle svých osobních schopností, pracovního i zájmového zaměření. Žáci získají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, naučí se získávat a vyhodnocovat informace o pracovních a vzdělávacích příležitostech.

Digitální kompetence

Absolvent by měl být schopen využívat dostupné digitální technologie ve své profesi a ke svému dalšímu vzdělávání, získávat data a informace, posuzovat jejich obsah a sdílet poznatky s využitím digitálních prostředků a jednat v digitálním prostředí eticky, ohleduplně a bezpečně s ohledem na své zdraví a zdraví druhých.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- měli vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti morálního úsudku;
- dovedli jednat s lidmi;
- byli schopni odolávat myšlenkové manipulaci.

Člověk a životní prostředí

Žáci se učí:

- přijímat odpovědnost za vlastní rozhodování a jednání;
- respektovat principy trvale udržitelného rozvoje ve své pracovní činnosti;
- jednat hospodárně, adekvátně uplatňovat nejen kritérium ekonomické efektivity, ale i hledisko ekologické;
- vytvářet úctu k živé i neživé přírodě a jedinečnosti života na zemi, aktivně se zapojovat do ochrany a zlepšování životního prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- chápali odpovědnost za vlastní život;
- celoživotně se vzdělávali;
- vedli aktivní pracovní život;
- zvládli efektivní sebeprezentaci při jednání s potencionálními zaměstnavateli;
- správně verbálně komunikovali při jednáních.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- efektivně využívali digitální nástroje potřebné nebo vhodné v odborné činnosti;
- získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí;
- využívali digitální prostředky k testování a sebehodnocení úrovně svých znalostí a k dalšímu sebevzdělávání;
- jednali v digitálním prostředí bezpečně, ohleduplně a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby

- vyhotovovali podnikové a obchodní písemnosti v souladu s normalizovanou úpravou
- využívali marketingové nástroje k prezentaci provozovny, nabídce služeb a výrobků, využívali prostředky podpory prodeje;
- společensky vystupovali a profesionálně jednali ve styku se zákazníky, partnery a spolupracovníky;
- nabyté poznatky a dovednosti efektivně využívali při výkonu povolání i v činnostech, které jsou a budou součástí jejich osobního občanského života.

Mezipředmětové vztahy

základy společenských věd, informační a komunikační technologie, český jazyk a literatura, odborný výcvik, ekonomika.

2. ročník, 1 h týdně, povinný

Osobnost, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
pečuje o svůj zevnějšek a snaží se o kultivovaný projev uplatňuje estetická hlediska při formování prostředí	• osobnost • vzhled

Verbální a neverbální komunikace, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

vysvětlí význam informací a komunikace pro podnikání ve službách komunikuje jasně a srozumitelně v souladu s jazykovou normou	• verbální a neverbální komunikace – znaky • slovní projev
--	---

Společenské chování a profesní vystupování, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
uplatňuje společenské chování a profesní vystupování, dodržuje profesní etiku, zdržuje se xenofobních projevů	• společenské chování • profesní vystupování

Typologie zákazníků, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
řeší běžné i neobvyklé situace s ohledem na individuální zvláštnosti zákazníka rozpozná typy zákazníků a objasní, jak reagovat na projevy jejich chování	• typologie zákazníků • konfliktní situace • práce s připomínkami zákazníků

Základy psaní na PC, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
píše desetiprstovou hmatovou metodou v přiměřené rychlosti a přesnosti využívá funkce počítače dodržuje pravidla českého pravopisu při psaní	• základy psaní na klávesnici desetiprstovou hmatovou metodou

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Marketing, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
objasní důležitost kvality služeb vybere vhodný propagační nástroj pro určitý produkt uvede základní portfolio marketingových nástrojů a jejich využití volí a používá základní marketingové nástroje dodržuje pořádek a dbá na kvalitu služeb, usiluje o získání stálých zákazníků uvede základní portfolio marketingových nástrojů a jejich využití	• produkt • propagace – reklama • konkurence • podpora prodeje, osobní prodej • estetika provozovny • sezonní nabídky v prodeji a akce pro podporu prodeje • on-line komunikace, prezentace a nové technologie • pravidla pro komunikaci na webových stránkách a v on-line prostředí

Písemný styk s úřady, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
vyhotoví různé žádosti správně, věcně a srozumitelně	• žádosti občanů

Personální písemnosti, 9 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
vyhotoví písemnosti týkající se personálních záležitostí	• žádost o místo (motivační dopis) • životopis • uzavření a ukončení pracovního poměru

Úprava obchodních dopisů, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
opraví zadaný text správně napíše adresu vyhotoví určené písemnosti vyjadřuje se písemně věcně správně, jasně, odborně a srozumitelně	• norma pro úpravu písemností • úprava adres • struktura obchodního dopisu • stylizace obchodních dopisů

Písemnosti obchodního charakteru, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
vyhotovuje písemnosti spojené s obchodním provozem věcně, jazykově a formálně správně a v souladu s normalizovanou úpravou písemností vyhotoví objednávku	• poptávka • nabídka • objednávka • faktura

4.8 Odborné vzdělávání

Odborné vzdělávání se člení do tří okruhů: aplikovaná biologie, technická a technologická příprava, výroba a odbyt.

4.8.1 Aplikovaná biologie

Cílem obsahového okruhu je poskytnout žákům vybraný soubor poznatků z anatomie a fyziologie hospodářských zvířat, z mikrobiologie masa, o alimentárních nákazách a jejich prevenci. Žáci se seznámí s fyziologií výživy člověka a s výživovými hodnotami potravin a jsou vedeni k chápání souvislostí mezi výživou člověka a jeho zdravím.

4.8.1.1 Nauka o výživě

Obecný cíl

Předmět

- poskytuje žákům ucelenou soustavu vědomostí o výživě, zásadách správné výživy a jejich vlivu na zdraví člověka, živinách obsažených v potravinách, směrech ve výživě, diferencovaném stravování a fyziologii lidské výživy,
- vychází ze současných vědeckých poznatků a vede k uznání výživy jako jediného zdroje látek, ze kterých se organismus tvoří a obnovuje;
- rozvíjí a podporuje chování a postoje ke zdravému způsobu života a celoživotní odpovědnosti za zdraví;
- klade důraz na vytváření správných stravovacích návyků, které vycházejí z nabytých vědomostí a jejich uplatňování v profesním a osobním životě.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vysvětlit význam výživy,
- vyjmenovat a vysvětlit výživová doporučení a posoudit nezbytnost jejich dodržování pro zachování zdraví člověka;
- charakterizovat živiny a pojmenovat jejich funkci ve výživě,
- orientovat se ve fyziologii výživy,
- charakterizovat jednotlivé druhy výživy,
- vysvětlit důvody diferencovaného stravování a využít znalosti o diferencovaném stravování v praktickém životě,
- vysvětlit prevenci alimentárních nákaz a otrav z masa a masných výrobků.

Charakteristika učiva

Učivo je odvozeno z RVP ze vzdělávací oblasti Odborné vzdělávání, z obsahového okruhu Aplikovaná biologie Úzce souvisí s dalšími odbornými předměty, a to s aplikovanou biologií, technologií a odborným výcvikem.

Učivo je rozděleno do těchto tematických celků: výživa, živiny, fyziologie výživy, druhy výživy, diferencované stravování, alimentární náklady a otravy.

Učebnice

Štěpánková, Borůvka: Zbožiznalství požívatiny – potraviny – pochutiny

Šebelová Marie: Potraviny a nápoje, Parta 2002

MUDr. Hrubý, Stanislav: Výživa v kostce

Strategie výuky

Nové znalosti si žáci osvojují především formou výkladu učitele s návazností na předchozí znalosti, řízenými rozhovory, samostatným řešením úkolů, skupinovými prací. Ve výuce jsou vhodně využity učební pomůcky, odborné video.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků a studentů, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy Český Těšín.

Vědomosti se ověřují ústním zkoušením a písemně. Hodnotí se schopnost samostatného myšlení, řešení úkolů a kultivovanost projevu.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žák by měl:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- s porozuměním poslouchat mluvený projev (výklad), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení;
- přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných;
- znát možnost svého dalšího vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Žák by měl:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému;
- navrhnout způsob řešení, zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu;
- využívat zkušenosti z praxe;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi.

Komunikativní kompetence

Žák by měl:

- vyjadřovat se přiměřeně k psanému i mluvenému projevu, a to jak v běžných životních situacích, tak v rámci svého profesního zaměření;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle;
- dodržovat jazykové a stylistické normy a odbornou terminologii;
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury osobního projevu a společenského chování.

Personální kompetence

Žák by měl:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovit si cíle a priority podle svých schopností;
- reagovat na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- být si vědom důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní podmínky;
- přijímat odpovědně svěřené úkoly a plnit je;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházet osobním konfliktům.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žák by měl:

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí;
- chápat význam životního prostředí pro člověka;

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žák by měl:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti a vzdělání;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru;

Matematické kompetence

Žák by měl umět vypočítat energetickou hodnotu jednotlivých potravin a pokrmů.

Digitální kompetence

Žák by měl:

- využívat dostupné digitální technologie ve své profesi a ke svému dalšímu vzdělávání;
- získávat data a informace, posuzovat jejich obsah a sdílet poznatky s využitím digitálních prostředků;
- jednat v digitálním prostředí eticky, ohleduplně a bezpečně s ohledem na své zdraví a zdraví druhých.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Žák je veden k tomu, aby:

- měl vhodnou míru sebevědomí, sebeodpovědnosti a schopnosti rozumného úsudku;
- dokázal jednat s lidmi, umět komunikovat, být tolerantní, řešit konflikty;

Člověk a životní prostředí

Žák je veden k tomu, aby:

- chápal postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život;
- osvojil si principy odpovědného přístupu k životnímu prostředí – šetření energie, třídění odpadu.

Člověk a svět práce

Žák je veden k tomu, aby:

- nesl zodpovědnost za vlastní život a svá rozhodnutí;
- dodržoval pracovní povinnosti;
- uvědomil si význam vzdělání a celoživotního učení;
- vyhledával a posuzoval informace o profesních příležitostech a orientoval se v nich.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby efektivně využívali digitální nástroje potřebné nebo vhodné v odborné činnosti, získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí a jednali v digitálním prostředí bezpečně, ohleduplně a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Absolventi by měli:

- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci;
- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb

Mezipředmětové vztahy

Aplikovaná biologie, biologie a ekologie, technologie, odborný výcvik

2. ročník, 0,5 h týdně, povinný

Výživa, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- definuje pojem výživa - vysvětlí vliv výživy na zdraví - vyjmenuje zdravotní rizika nedostatečné a nevyvážené stravy - definuje pojem racionální výživa - uvede význam racionální výživy a zásady správné výživy (výživová doporučení) - rozdělí poživatiny do skupin podle významu ve výživě, původu a funkce ve výživě	- Výživa - Význam výživy - Zdravotní rizika nedostatečné a nevyvážené stravy - Racionální výživa - Zásady správné (racionální) výživy – výživová doporučení - Poživatiny – rozdělení, charakteristika a význam

Živiny, 12 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjmenuje základní živiny - charakterizuje živinu - vysvětlí význam živiny pro lidský organismus - uvede její základní potravinové zdroje - vysvětlí energetickou a biologickou hodnotu potravin - uvede příklady potravin s vysokou EH a BH - pracuje s tabulkami výživových hodnot potravin a výživovými normami	- živiny - bílkoviny, sacharidy, tuky, vitamíny, minerální látky, voda - výživové hodnoty – energetická a biologická

3. ročník, 0,5 h týdně, povinný

Fyziologie lidské výživy, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
- definuje pojem trávení - popíše stavbu a funkci jednotlivých orgánů trávicí soustavy - uvede mechanické a chemické prostředky trávení - objasní princip trávení a vstřebávání živin a vylučování zbytků potravy - vysvětlí princip přeměny energie a látek - charakterizuje běžné nemoci trávicí soustavy a jejich příčiny	- trávicí soustava - trávení - vstřebávání - vylučování - metabolismus - nemoci trávicí soustavy

Druhy výživy, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

rozlišuje a charakterizuje hlavní druhy a směry výživy – smíšené stravování, vegetariánství, ekologická výživa	druhy výživy
--	--

Diferencované stravování, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- definuje pojem diferencované stravování - objasní důvody pro diferenciaci výživy - charakterizuje stravu jednotlivých skupin lidí (výživa dětí, seniorů, sportovců) - vyjmenuje druhy diet - objasní význam výživy při léčbě některých chorob	- diferencované stravování - diety

Alimentární nákazy a otravy, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje alimentární nákazy a otravy, - posoudí možnosti vzniku alimentárních nemocí při práci s masem, - vysvětlí prevenci alimentárních nákaz a otrav z masa a masných výrobků	alimentární nákazy a otravy

4.8.1.2 Aplikovaná biologie

Pojetí předmětu

Obecný cíl

Cílem předmětu aplikovaná biologie je poskytnout žákům základní poznatky z anatomie a fyziologie hospodářských zvířat, z mikrobiologie masa, o nákazách a jejich prevenci, o nemocech vyskytujících se u jatečných zvířat a o možnostech jejich přenosu na člověka. Cílem výuky předmětu je rovněž získání poznatků o ušlechtilých, průmyslově využitelných mikroorganismech v potravinářství a pochopení souvislostí mezi výživou člověka a jeho zdravím.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat poznatků a dovedností získaných ve vyučovacích hodinách v praktickém životě
- pozorovat a zkoumat jevy v přírodě a zpracovávat je
- pochopit jevy a zákonitosti v neživé přírodě
- zamýšlet se nad zákonitostmi okolního světa, pokládat si otázky a hledat na ně odpovědi
- rozšiřovat svůj horizont dalším vzděláváním
- pracovat s odbornou literaturou

Charakteristika učiva

Obsah předmětu aplikovaná biologie vychází z obsahového okruhu RVP – Aplikovaná biologie. Učivo navazuje v rámci potravinářské mikrobiologie, anatomie a fyziologie jatečných zvířat na technologii masa. V rámci mikrobiologie pojednává o mikroorganismech, jejich vlivu, významu, výskytu, vlastnostech a rozdělení. Zabývá se chorobami a nákazami vyskytujícími se u jatečných zvířat, jejich zjištěním a možností jejich přenosu na člověka.

Učebnice

DURYCH, V.; CHVÁLA, J.: Řezník a uzenář - Biologie pro 1. a 2. ročník SOU; SOBOTÁLES, Praha 1997

ŠEREDA, J.: Řezník a uzenář - Anatomie pro 1. a 2. ročník středních odborných učilišť; SOBOTÁLES, Praha 1996

Výukové strategie

Výuka probíhá v 1. ročníku 0,5 hodiny týdně, ve 2. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně a ve 3. ročníku v rozsahu 2 hodiny týdně.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín.

Žáci jsou prověřováni ústně i písemně z dílčích témat – individuálně i ve skupinách.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům takové úkoly, které vedou k různým metodám a formám činností (výklad učiva, vyhledávání informací v různých zdrojích, procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách)
- zadává žákům ke zpracování taková témata, která popularizují tento předmět, ukazují jejich význam pro společnost a její další rozvoj, seznamují žáky s některými významnými vědci, kteří se zasloužili o rozvoj přírodních věd
- vede žáky k plánování postupů a úkolů vedoucích k vyřešení problému

- vede žáky k aplikaci získaných znalostí a dovedností při řešení problému v ostatních vyučovacích předmětech a reálném životě
- vede žáky k poznání přírodovědné terminologie, k dovednosti věcně správně a srozumitelně zpracovávat přiměřeně náročné texty na odborná témata;

Žák je schopen posuzovat svoje výsledky, srovnávat se s ostatními ve skupině, uvědomit si svoje rezervy.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- postupuje od jednodušších problémů ke složitějším, podporuje různá řešení
- zadává různé stupně obtížnosti úloh
- rozebírá příčiny vzniku případných chyb v postupu řešení
- pomocí vhodných úkolů, otázek vede žáka k rozboru problému, plánování

Žák:

- využívá zkušenosti z jiných přírodovědných předmětů a z praxe a navazuje na ně
- se učí při poznání přírodovědných zákonů a jevů aplikovat přírodovědné děje v praxi a současně si uvědomovat rozdíly mezi teorií a skutečným dějem v přírodě

Komunikativní kompetence:

- učitel vede žáky ke komunikativní dovednosti používáním přírodovědné terminologie
- učitel podporuje komunikaci ve skupině
- žáci se učí srozumitelně se vyjadřovat a vystupovat v souladu se zásadami společenského chování
- žáci se učí prezentovat své myšlenky v písemné i mluvené formě, v grafické podobě s využitím komunikačních technologií

Personální kompetence

Učitel:

- zadává úkoly vyžadující skupinovou spolupráci kooperace a spolupráci při řešení problému (obhajoba svého názoru a zvoleného postupu, prosazení se ve skupině, soutěž, uplatnění individuálních schopností, vědomostí, dovedností)
- vede žáky k důslednosti a k zodpovědnosti při plnění úkolů
- vede žáky k přijímání rad a kritiky a k adekvátní reakci

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- chovat se zodpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale v zájmu veřejném, s důrazem na ochranu životního prostředí
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci dokáží:

- vytvořit si přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, aktivně vyhledávat a vyhodnocovat pracovní nabídky

- jednat s případnými zaměstnavateli na úrovni pracovně právních vztahů mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit

Matematické kompetence

Žáci se učí:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- volit vhodné matematické postupy a metody
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata) reálných situací a používat je pro řešení
- nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů
- umět odhadnout výsledky řešení
- sestavit na základě dílčích výsledků řešení praktického úkolu
- správně používat a převádět běžné jednotky

Digitální kompetence

Žák by měl:

- využívat dostupné digitální technologie ve své profesi a ke svému dalšímu vzdělávání;
- získávat data a informace, posuzovat jejich obsah a sdílet poznatky s využitím digitálních prostředků;
- jednat v digitálním prostředí eticky, ohleduplně a bezpečně s ohledem na své zdraví a zdraví druhých.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Cílem je naučit žáky, aby byli schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných úkolů, vychovat osobnost, která bude přispívat k vytváření kladných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, aby nepodléhali názorům jiných při vytváření osobního pohledu na společnost.

Člověk a životní prostředí

Žáci se seznamují:

- se znečišťováním životního prostředí při získávání a zpracování masa
- s vlivem přírodních jevů na zdraví člověka a životní prostředí
- s vlivem dopravy na životní prostředí
- s globálními problémy lidstva (oteplování, tání ledovců, civilizační nemoci, skleníkový efekt, hladomor, epidemie, hrozba atomového konfliktu, návykové látky)
- s využíváním zdrojů energie
- s nakládáním s odpady
- s životosprávou a péčí o prostředí

Člověk a svět práce

Získané znalosti a kompetence žákům nabídnou plnohodnotný pracovní život a úspěšnou kariéru, schopnost projít případnou rekvalifikací, čímž budou moci pružně reagovat na požadavky trhu práce.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby efektivně využívali digitální nástroje potřebné nebo vhodné v odborné činnosti, získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí a jednali v digitálním prostředí bezpečně, ohleduplně a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- v rámci možnosti dovedli analyzovat a řešit problémy
- využívali přírodovědné poznatky a dovednosti v praktickém a osobním životě
- prohloubili a utřídili si již získané poznatky, osvojili a rozvinuli dovednosti potřebné k dodržování zásad bezpečnosti práce, ochrany životního prostředí a ochrany zdraví

Mezipředmětové vztahy

Biologie a ekologie, nauka o výživě, technologie, odborný výcvik

1. ročník, 0,5 h týdně, povinný

Úvod do anatomie, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje druhy tkání jatečných zvířat, popíše jejich stavbu a složení	• výklad pojmů • buňka • stavba a druhy tkáně • orgány a orgánové soustavy

Kosterní a svalová soustava, 13 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu podpurné soustavy • popíše stavbu svalové soustavy • vysvětlí funkci jednotlivých soustav • rozlišuje jednotlivé soustavy	• podpurná soustava • stavba a složení kostí • druhy jednotlivých kostí • spojení kostí • svalová soustava • stavba a funkce svalů • rozdělení svalstva • topografie svalové soustavy • svalová tkáň jatečných zvířat

2. ročník, 2 h týdně, povinný

Zažívací soustava, 8 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu a funkci zažívací soustavy jatečných zvířat • objasní princip trávení a vstřebávání živin	• stavba a funkce zažívací soustavy • topografie zažívací soustavy • technologické využití částí orgánů

Dýchací soustava, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu dýchací soustavy • vysvětlí funkci dýchací soustavy	• stavba a funkce dýchací soustavy • topografie dýchací soustavy • technologické využití orgánů

Krevní soustava, 5 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu a vysvětlí funkci krevní soustavy	• stavba a funkce krevní soustavy • topografie krevní soustavy • technologické využití orgánů

Vylučovací soustava, 6 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
vyjmenuje části vylučovací soustavy a popíše stavbu a funkci orgánů soustavy	- stavba a funkce vylučovací soustavy - složení ledvin jatečných zvířat - topografie vylučovací soustavy - technologické využití orgánů

Rozmnožovací soustava, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí způsob rozmnožování jatečných zvířat a popíše stavbu a funkci pohlavních ústrojí jatečných zvířat	- stavba a funkce rozmnožovací soustavy - topografie rozmnožovací soustavy - vliv na kvalitu masa - technologické využití orgánů - doba březosti jatečných zvířat

Krycí soustava, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí funkci a popíše stavbu krycí soustavy	- stavba a funkce kůže - technologické využití kůže zvířat

Nervová soustava, 2 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
popíše stavbu a vysvětlí funkci nervové soustavy	- stavba a funkce nervové soustavy - topografie nervové soustavy

Smyslová ústrojí, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
popíše stavbu smyslových ústrojí a vysvětlí jejich funkci	- stavba a funkce smyslových ústrojí - topografie smyslových ústrojí

Žlázy s vnitřní sekrecí, 4 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
vyjmenuje jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí a vysvětlí funkci žláz s vnitřní sekrecí	- funkce jednotlivých žláz, hormony - vliv hormonů na chování zvířat a na kvalitu masa - topografie žláz s vnitřní sekrecí - technologické využití žláz s vnitřní sekrecí

Přenosné nemoci jatečných zvířat, 9 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
vyjmenuje a charakterizuje přenosné choroby jatečných zvířat	- virové onemocnění - bakteriální onemocnění - onemocnění způsobené prvoky - onemocnění způsobené cizopasníky

Chování zvířat, 3 hodiny

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí projevy chování jatečných zvířat z hlediska prevence úrazů při zacházení se zvířaty, uvede prvky welfare	- vliv hormonů na chování zvířat - šetrné zacházení se zvířaty - vliv chování zvířat na úrazovost - vliv zacházení se zvířaty na kvalitu masa - vliv dopravy a ustájení na chování zvířat

Mikrobiologie, 14 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše význam a charakter mikroorganismů • vysvětlí vlivy působící na mikroorganismy • vysvětlí pojem patogenní mikroorganismy • vyjmenuje a popíše způsoby zabraňující působení nežádoucích mikroorganismů v potravinách a vysvětlí princip konzervace potravin • charakterizuje patogenní mikroorganismy • uvede příklady nežádoucího působení patogenních mikroorganismů v masném průmyslu • vysvětlí význam mikroorganismů, které se využívají v masném průmyslu, a uvede příklady využití • popíše mikroflóru masa a krve	• rozdělení mikroorganismů • charakter mikroorganismů • vzájemné vztahy mikroorganismů • význam mikroorganismů • vlivy působící na mikroorganismy • fyziologie mikroorganismů • patogenní mikroorganismy • viry • bakterie • kvasinky • plísně • ochrana potravin, principy a způsoby konzervace • průmyslově využitelné mikroorganismy • rozdělení kulturních mikroorganismů • využití kulturních mikroorganismů v masném průmyslu • mikroflóra masa a krve • mikroflóra vody

3. ročník, 1 h týdně, povinný

Alimentární nákazy, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí vlivy působení mikroorganismů • popíše alimentární nákazy, jejich druhy a prevenci	• hygiena a sanitace • otravy z potravin mikrobiálního původu • otravy z potravin nemikrobiálního původu

Potravinářská mikrobiologie, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše vznik parazitóz a jejich prevenci	• parazitózy, druhy, prevence • parazitující červi • parazitující členovci • vývojový cyklus tasemnice

Nemoci zvířat, 20 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede příklady vzniku infekčních nemocí • rozliší onemocnění přenosná ze zvířat na člověka • vyjmenuje a popíše onemocnění • nepřenosná ze zvířat na člověka • vysvětlí vliv hygieny a sanitace na omezení vzniku chorob	• indikátory určující zdraví a nemoc zvířat • nemoci vrozené • nemoci způsobené mikroorganismy • koliky a nadýmání • onemocnění přenosná ze zvířat na člověka • očkování a imunita • prevence proti onemocnění • BSE • ptačí chřipka • mor prasat

Nežádoucí mikroorganismy, 10 hodin

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• rozliší a vyjmenuje nežádoucí mikroorganismy • vysvětlí pojem patogenní mikroorganismy • uvede příklady nežádoucího působení patogenních mikroorganismů v masném průmyslu	• mikroorganismy vyskytující se v mase • mikroorganismy vyskytující se v potravinách • nemikrobiální onemocnění způsobené těžkými kovy a jinými nebezpečnými látkami, které se mohou vyskytovat v mase jatečných zvířat • toxikózy • toxikoinfekce • konzervační prostředky • botulismus
---	--

4.8.2 Technická a technologická příprava

Obsahový okruh technická a technologická příprava umožňuje žákům osvojení si technologických postupů zpracování masa a orgánů jatečných zvířat na tržní druhy masa a masných výrobků, zásad kontroly jakosti surovin, polotovarů a hotových výrobků. Obsahový okruh zahrnuje také učivo technického charakteru, které poskytuje žákům poznatky o funkci, ovládání, seřizování a běžné údržbě strojů a zařízení a jejich hospodárném využívání a bezpečné práci s nimi. Žáci si osvojí hygienické zásady a předpisy, jejichž dodržování je nutné k zajišťování výroby bezpečných potravin a seznámí se s možnými hygienickými a ekologickými riziky potravinářského provozu a prodeje potravin, resp. masa a masných výrobků. Žáci jsou vedeni k dodržování technologické kázně včetně předpisů BOZP. Nezbytností je dodržování zásad HACCP s cílem dosažení bezpečných výrobků.

4.8.2.1 Technologie

Pojetí předmětu

Předmět technologie je stěžejním odborným předmětem a tvoří páteř odborného vzdělávání žáků. Svým tematickým obsahem úzce souvisí s ostatními odbornými předměty. Celkové pojetí výuky je směřováno k jeho využití v odborném výcviku.

Obecný cíl

Vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci osvojili:

- technologické postupy zpracování masa a orgánů jatečných zvířat na tržní druhy masa a masných výrobků
- volbu vhodných surovin, pomocných látek a obalů podle technologického postupu
- zásady kontroly jakosti surovin, polotovarů a hotových výrobků
- hygienické zásady a předpisy, které jsou nutné pro zajišťování výroby bezpečných potravin

Charakteristika učiva

Výuka předmětu technologie probíhá ve všech třech ročnících v rozsahu 4 hodin týdně v 1. ročníku a 3 hodin týdně ve 2. a 3. ročníku.

Učebnice:

KOLDA, O., ZELINKA, K., KUBÍČEK, V. Zpracování masa pro 3. ročník SOU, SOBOTÁLES, Praha 1997
Odborný časopis – měsíčník Maso

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín. Žáci jsou zkoušeni ústně i písemně.

Obě formy prověřování znalostí jsou využívány i v režimu distanční výuky a mají stejnou váhu jako v době prezenční výuky.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům takové úkoly, které vedou k různým metodám a formám činností (výklad učiva, vyhledávání informací v různých zdrojích, procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách)

- zadává žákům ke zpracování taková témata, která popularizují tento předmět, ukazují jejich význam pro společnost a její další rozvoj, seznamují žáky s některými významnými vědci, kteří se zasloužili o rozvoj přírodních věd
 - vede žáky k plánování postupů a úkolů vedoucích k vyřešení problému
 - vede žáky k aplikaci získaných znalostí a dovedností při řešení problému v ostatních vyučovacích předmětech a reálném životě
 - vede žáky k poznání odborné terminologie, k dovednosti věcně správně a srozumitelně zpracovávat přiměřeně náročné texty na odborná témata;
- Žák je schopen posuzovat svoje výsledky, srovnávat se s ostatními ve skupině, uvědomit si svoje rezervy.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- postupuje od jednodušších problémů ke složitějším, podporuje různá řešení
- zadává různé stupně obtížnosti úloh
- rozebírá příčiny vzniku případných chyb v postupu řešení
- pomocí vhodných úkolů, otázek vede žáka k rozboru problému, plánování

Žák:

- využívá zkušenosti z jiných přírodovědných předmětů a z praxe a navazuje na ně
- se učí při poznání přírodovědných zákonů a jevů aplikovat přírodovědné děje v praxi a současně si uvědomovat rozdíly mezi teorií a skutečným dějem v přírodě

Komunikativní kompetence:

- učitel vede žáky ke komunikativní dovednosti používáním odborné terminologie
- učitel podporuje komunikaci ve skupině
- učitel vede žáky k možné on line komunikaci v případě potřeby
- žáci se učí srozumitelně se vyjadřovat a vystupovat v souladu se zásadami společenského chování
- žáci se učí prezentovat své myšlenky v písemné i mluvené formě, v grafické podobě s využitím komunikačních technologií
- žáci využívají moderní způsoby komunikace s učitelem v případě vzdělávání distančním způsobem

Personální kompetence

Učitel:

- zadává úkoly vyžadující skupinovou spolupráci kooperace a spolupráci při řešení problému (obhajoba svého názoru a zvoleného postupu, prosazení se ve skupině, soutěž, uplatnění individuálních schopností, vědomostí, dovedností)
- vede žáky k důslednosti a k zodpovědnosti při plnění úkolů
- vede žáky k přijímání rad a kritiky a k adekvátní reakci

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- chovat se zodpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale v zájmu veřejném, s důrazem na ochranu životního prostředí
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních

- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci dokáží:

- vytvořit si přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, aktivně vyhledávat a vyhodnocovat pracovní nabídky
- jednat s případnými zaměstnavateli na úrovni pracovně právních vztahů mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit

Matematické kompetence

Žáci se učí:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- volit vhodné matematické postupy a metody
- využívat a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, grafy, diagramy, schémata) reálných situací a používat je pro řešení
- nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů
- umět odhadnout výsledky řešení
- sestavit na základě dílčích výsledků řešení praktického úkolu
- správně používat a převádět běžné jednotky

Digitální kompetence

Žák by měl:

- využívat dostupné digitální technologie ve své profesi a ke svému dalšímu vzdělávání;
- získávat data a informace, posuzovat jejich obsah a sdílet poznatky s využitím digitálních prostředků;
- jednat v digitálním prostředí eticky, ohleduplně a bezpečně s ohledem na své zdraví a zdraví druhých.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie.

Cílem je naučit žáky, aby byli schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných úkolů, vychovat osobnost, která bude přispívat k vytváření kladných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, aby nepodléhali názorům jiných při vytváření osobního pohledu na společnost. Podmínkou dosažení cíle je demokratické klima školy, otevřené k rodičům a k širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a životní prostředí

Jednou z priorit EU je udržitelný rozvoj. Nezbytným předpokladem jeho realizace je příprava budoucí generace k myšlení a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje, k vědomí odpovědnosti za udržení kvality životního prostředí a jeho jednotlivých složek a k úctě k životu ve všech jeho formách.

Žáci se seznamují:

- se znečišťováním životního prostředí při získávání a zpracování masa
- s vlivem přírodních jevů na zdraví člověka a životní prostředí
- s vlivem dopravy na životní prostředí

- s globálními problémy lidstva (civilizační nemoci, skleníkový efekt, hladomor, epidemie, hrozba atomového konfliktu, návykové látky)
- s využíváním zdrojů energie
- s nakládáním s odpady
- s životosprávou a péčí o prostředí

Člověk a svět práce

Cílem je vybavit žáka praktickými dovednostmi a informacemi pro jeho budoucí pracovní život tak, aby byl schopen efektivně reagovat na dynamický rozvoj trhu práce a na měnící se požadavky na pracovníky.

Předpokladem splnění cíle je:

- identifikace a formulování vlastních priorit a cílů
- aktivní a tvořivý přístup při vytváření profesní kariéry
- přijetí osobní odpovědnosti při rozhodování
- komunikační dovednosti a sebe prezentace
- otevřenost vůči celoživotnímu učení

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby efektivně využívali digitální nástroje potřebné nebo vhodné v odborné činnosti, získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí a jednali v digitálním prostředí bezpečně, ohleduplně a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby:

- v rámci možnosti dovedli analyzovat a řešit problémy
- využívali přírodovědné poznatky a dovednosti v praktickém a osobním životě
- prohloubili a utřídili již získané poznatky, osvojili a rozvinuli dovednosti potřebné k dodržování zásad bezpečnosti práce, ochrany životního prostředí a ochrany zdraví

Mezipředmětové vztahy

Předmět je provázán s dalšími všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty:

Aplikovaná biologie, chemie, matematika, odborný výcvik, nauka o výživě, obchodní provoz.

1. ročník, 4 h týdně, povinný

ÚVOD DO TECHNOLOGIE, 4 HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam masa ve výživě • popíše principy nákupu jatečných zvířat • objasní jednotlivé fáze zpracování masa • orientuje se ve spotřebě masa v ČR a EU	• historie a význam oboru • význam masa ve výživě • jednotlivé fáze zpracování masa • nákup napevno v živém a napevno v mase • klasifikace SEUROP

BEZPEČNOST PRÁCE V MASNÉM PRŮMYSLU, 5 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše bezpečnostní předpisy v masném průmyslu a příčiny úrazů	• bezpečnostní předpisy • příčiny úrazů

	• ochranné a bezpečnostní pomůcky
--	---

HYGIENA A SANITACE V MASNÉM PRŮMYSLU, 5 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše hygienu a sanitaci v masném průmyslu • vysvětlí požadavky na zaměstnance	• osobní hygiena • zdravotní průkaz pracovníka v potravinářství • provozní hygiena • dezinfekce, dezinsekce, deratizace • sanitační řád na jatcích

JATEČNÁ ZVÍŘATA, TECHNOLOGIE JATEČNÉ VÝROBY, 17 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší a charakterizuje jednotlivé druhy a plemena jatečných zvířat • orientuje se v klasifikaci jatečně upravených těl zvířat • vyjmenuje zásady přepravy, ustájení a přehánění jatečných zvířat, vysvětlí význam pohody zvířat před porážkou	• druhy a plemena jatečných zvířat • nákup jatečných zvířat • zásada šetrného zacházení se zvířaty • welfare zvířat a důsledky jeho nedodržení • metody klasifikace upravených těl jatečných zvířat podle platných norem • přeprava a ustájení jatečných zvířat • požadavky na přepravní prostředky • veterinární prohlídka jatečně upravených těl a orgánů

JATEČNÉ OPRACOVÁNÍ, 24 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše způsoby jatečného opracování jednotlivých druhů jatečných zvířat • popíše vady jatečného opracování a uvede, jak jim předcházet • vysvětlí význam veterinární prohlídky a popíše veterinární značení • popíše strojní vybavení porážecích linek, vysvětlí vhodnost různých typů zařízení v závislosti na kapacitě porážky • provádí technologické výpočty jatečných výtěžností	• bezpečnostní a hygienické zásady • zásady šetrného zacházení se zvířaty • způsoby omračování • jatečné opracování skotu • jatečné opracování prasat • jatečné opracování telat • jatečné opracování ovcí a koz • jatečné opracování ostatních druhů jatečných zvířat • strojní zařízení porážek • systém hodnocení kritických bodů HACCP • živá hmotnost a hmotnost jatečně opracovaného těla • přepočítávací koeficienty • výpočty jatečných výtěžností

TECHNOLOGICKÝ POSTUP BOURÁNÍ MASA JEDNOTLIVÝCH DRUHŮ JATEČNÝCH ZVÍŘAT, 30 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• popíše dělení jatečně upravených těl zvířat na části • vysvětlí a porovná způsoby úpravy jednotlivých částí masa pro výsekové účely • rozliší tržní druhy hovězího, telecího, vepřového a skopového masa • popíše způsoby vykostování a úpravy jednotlivých druhů masa pro výrobu • popíše třídění výrobního masa • popíše vady masa vzniklé při bourání a uvede, jak jim předcházet • vyjmenuje stroje pro bourání a vykostování masa • popíše konstrukce bourárenských linek • provede technologické výpočty bourárenských výtěžností	• bezpečnostní a hygienické zásady při bourání masa • hygienické a veterinární požadavky na suroviny • bourání, úprava a třídění výsekového masa • bourání vepřového masa pro výsek • bourání hovězího masa pro výsek • bourání a úprava masa pro výrobu • bourání a úprava telecího masa • bourání, úprava a třídění skopového a kožího masa pro výsek a výrobu • bourání a třídění koňského masa • bourání, úprava a třídění výrobního masa • třídění a úprava drobů pro výsek a výrobu • třídění výsekových kostí • mechanická separace masa • vady při bourání masa • výpočty bourárenských výtěžností • strojní zařízení bouráren • systém hodnocení bodů HACCP při bourání masa
---	---

BALENÍ A EXPEDICE VÝSEKOVÉHO MASA , 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje jednotlivé způsoby balení výsekového masa • popíše balicí stroje • rozliší druhy obalových materiálů a zdůvodní vhodnost jejich užití • popíše organizaci expedice výsekových mas a evidenci materiálu v expedici	• výběr, porcování a úprava masa • obalové materiály • způsoby balení a označování • technologická zařízení pro balení a porcování masa • balení v ochranné atmosféře

VEDLEJŠÍ JATEČNÉ PRODUKTY, 22 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje vedlejší produkty těžené na jatcích, popíše jejich zpracování, konzervaci a skladování • uvede principy nakládání s jatečnými odpady a konfiskáty	• těžení vedlejších jatečných produktů • střeza, rozdělení, opracování • normovaná výtěžnost vedlejších produktů • krev, význam, použití • kůže, rozdělení, opracování, konzervace • opášené droby, opracování • technické kosti • rohovina, chlupy • farmaceutické suroviny, žlázy, opracování • konfiskáty a odpady

OŠETŘENÍ MASA PO JATEČNÉM OPRACOVÁNÍ, 15 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí proces zrání masa a popíše průběh posmrtných změn ve svalovině a jejich význam na vlastnosti masa	- skladování masa - zrání masa - postmortální změny probíhající ve svalovině - zchlazování masa - HACCP

2. ročník, 3 h týdně, povinný

OŠETŘENÍ DROBŮ PO JATEČNÉM OPRACOVÁNÍ, 7 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
popíše způsoby zchlazování a chladírenského skladování drobů	- zchlazování drobů - chladicí systém - způsoby zchlazování - vybavení zchlazoven chladírenských skladů - závady, chyby a ztráty při zchlazování a skladování - hodnocení kritických bodů HACCP při skladování drobů

ZMRAZOVÁNÍ MASA, 12 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
popíše způsoby zmrazování a mrazírenského skladování masa a drobů	- výběr surovin, úprava před zmrazováním - technologie zmrazování, zařízení používaná pro zmrazování masa - potenciální nebezpečí mrazicích zařízení pro životní prostředí - rozmrazování masa - vady a hmotnostní ztráty během zmrazování a skladování masa

TECHNOLOGICKÝ POSTUP SOLENÍ MASA, 22 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí význam solení masa a jeho vliv na pojivost, vybarvení, chuťové a nutriční vlastnosti finálního výrobku - vyjmenuje druhy solicích směsí a zdůvodní vhodnost jejich využití pro technologické zpracování - vysvětlí princip vybarvovací schopnosti solicích směsí	- solení masa a masných výrobků - druhy solicích směsí, sůl a přísady - vliv solení na barvu a vaznost masa - údržnost a výtěžnost masa a masných výrobků - technologické postupy solení - technologický výpočet množství solicích směsí - způsoby solení

• charakterizuje způsoby solení a jejich vliv na údržnost a výtěžnost výrobku • popíše vady vzniklé při solení masa a postupy zamezení vzniku těchto vad • popíše stroje a zařízení pro solení masa, vysvětlí jejich princip a funkce	• skladování nasoleného masa • stroje a zařízení pro solení masa • technologické výpočty při solení • příprava laku • vady předsolování a solení masa • zdravotní aspekty solení • systém hodnocení kritických bodů HACCP
---	---

TECHNOLOGIE ZPRACOVÁNÍ ŽIVOČIŠNÝCH TUKŮ, 9 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše způsoby těžení tukové tkáně a její složení • uvede technologické způsoby získávání živočišných tuků • popíše funkci strojů a zařízení k těžení a zpracování tuků • vysvětlí principy balení a označování tuků • popíše způsoby skladování tuků • vyjmenuje vady tuků a popíše způsoby, jak jim předcházet	• suroviny • rozdělení tukové tkáně • tuky a lidské zdraví • těžení tuků, získávání tukové tkáně • škvareni tuků • tavení tuků • strojní zařízení pro zpracování živočišných tuků • balení, značení a skladování tuků • závady při zpracování a skladování tuků

TECHNOLOGIE ZPRACOVÁNÍ DRŮBEŽE, 10 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede složení, vlastnosti a nutriční hodnotu drůbežího masa • vyjmenuje a charakterizuje jednotlivé druhy drůbeže • popíše jatečné opracování vodní a hrabavé drůbeže • charakterizuje skupiny výrobků z drůbežího masa, popíše technologický postup výroby	• druhy a plemena drůbeže • vlastnosti, chemické složení a význam drůbežího masa • jatečné opracování drůbeže • výrobky z drůbežího masa

ZPRACOVÁNÍ MASA ZVĚŘINY, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší druhy zvěřiny • charakterizuje vlastnosti masa zvěřiny • popíše způsoby dělení • uvede způsoby odležení zvěřiny	• druhy lovné zvěře • vlastnosti, význam a chemické složení masa lovné zvěře • rozdělení masa na části • zpracování masa zvěřiny • skladování a prodej zvěřiny

TECHNOLOGIE ZPRACOVÁNÍ RYB, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• uvede složení, vlastnosti a nutriční hodnotu rybího masa • rozliší jednotlivé druhy sladkovodních a mořských ryb • popíše základní metody opracování a konzervace ryb • vysvětlí výrobu základního sortimentu rybích výrobků	• vlastnosti, chemické složení a význam rybího masa • druhy sladkovodních a mořských ryb • opracování a konzervace ryb • výrobky z rybího masa • skladování ryb
---	---

TECHNOLOGIE MASNÉ VÝROBY, 24 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje základní suroviny používané v masné výrobě, popíše technologické vlastnosti a způsob jejich úpravy • charakterizuje pomocné látky a přísady používané v masné výrobě, popíše jejich vlastnosti a vliv na kvalitu masných výrobků	• základní suroviny a jejich třídění • pomocné suroviny a jejich třídění • způsoby přípravy díla • stroje a zařízení pro řezání, mletí a míchání • hygiena a bezpečnost v masné výrobě • suroviny, pomocné látky a obaly • příprava díla a plnění do obalů • tepelné opracování masných výrobků • uzení, způsoby uzení

3. ročník, 3h týdně, povinný

TECHNOLOGIE MASNÉ VÝROBY, 57 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje jednotlivé druhy obalů využívané v masném průmyslu, popíše jejich vlastnosti a přípravu k narážení díla • charakterizuje základní způsoby míchání díla masných výrobků, vysvětlí vliv přípravy díla na vlastnosti finálního výrobku • popíše stroje a zařízení pro míchání díla a jeho plnění do obalů, definuje zásady bezpečnosti práce na těchto strojích • uvede způsoby tepelného opracování masných výrobků a jejich vliv na vznik charakteristických vlastností masného výrobku • vysvětlí význam tepelného opracování masných výrobků pro zajištění bezpečnosti potravin, uvede kritické body • vyjmenuje způsoby chlazení a skladování masných výrobků • popíše stroje a zařízení pro tepelné opracování masných výrobků	• výroba jednotlivých skupin masných výrobků • spotřební a jakostní normy pro masné výrobky • drobné masné výrobky • měkké salámy • trvanlivé výrobky vyráběné teplou cestou • trvanlivé výrobky vyráběné studenou cestou • speciality • vařené výrobky • uzená masa a slaniny • pečené masné výrobky • výrobky z koňského a drůbežního masa • ostatní masné výrobky • balení a označování masných výrobků • chlazení masných výrobků • výroba polévek • expedice masných výrobků • technologický výpočet potřeby surovin pro výrobu masných výrobků

• rozdělí masné výrobky do skupin podle platných právních předpisů a technologických zvyklostí • popíše úpravy používaných surovin a jejich vliv na technologické a senzorické vlastnosti pro každou skupinu masných výrobků • vysvětlí význam, složení a vlastnosti aplikovaných přísad pro každou skupinu masných výrobků • zdůvodní vhodné způsoby přípravy díla, navrhne vhodný technologický obal a vhodné plnicí zařízení pro každou skupinu masných výrobků • popíše způsoby balení a označování masných výrobků • využívá a přepočítává spotřební normy • provádí technologické výpočty	
---	--

HODNOCENÍ JAKOSTI MASA A MASNÝCH VÝROBKŮ, 8 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede způsoby hodnocení jakosti masa a masných výrobků • popíše vady masa a masných výrobků, zdůvodní vady masa, masných výrobků a jejich příčiny, uvede možnosti jejich prevence • vyjmenuje kritické a kontrolní body konkrétního technologického postupu pro zvolené pracoviště v masném průmyslu	• způsoby hodnocení jakosti masa a masných výrobků • vady masa a masných výrobků • systém kontroly kritických bodů

HYGIENA, 4 HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje hygienické požadavky masného provozu a prodeje masných výrobků • vysvětlí význam systému kritických bodů v masné výrobě	• hygienické předpisy potravinářského provozu a prodeje potravin

PLATNÉ PŘEDPISY A NORMY V MASNÉM PRŮMYSLU, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v platných právních předpisech masného průmyslu • popíše technologické postupy v masném průmyslu a při prodeji masa a masných výrobků	• právní předpisy • technologické postupy

• uvede, jakým způsobem může ovlivnit životní prostředí masný provoz	
--	--

TECHNOLOGIE VÝROBY MASNÝCH KONZERV A POLOKONZERV, 15 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí princip konzervování masa a masných výrobků, popíše postup při sterilaci a pasteraci • charakterizuje skupiny vyráběných masných konzerv, uvede jejich složení a výrobní postupy základních druhů • uvede používané obaly na konzervy a popíše jejich přípravu pro plnění • vysvětlí způsoby plnění konzerv a zavírání obalů • popíše způsob označování masných konzerv a polokonzerv • vyjmenuje způsoby skladování masných konzerv a polokonzerv • uvede a popíše vady masných konzerv a polokonzerv • vysvětlí příčiny vzniku vad	• konzervace masa a masných výrobků • základní sortiment konzerv a polokonzerv • obaly • skladování • výroba, příprava pro plnění • závady při výrobě, bombáže hodnocení jakosti konzerv

4.8.3 Výroba a odbyt

Cílem obsahového okruhu výroba a odbyt je osvojení dovedností a upevnění vědomostí potřebných k výkonu kvalifikovaných činností v masném průmyslu. Žáci jsou vedeni k technologické kázni, k samostatnosti řešit běžné problémy, k hospodárnosti a k získání potřebné manuální zručnosti. Obsahový okruh umožňuje žákům rutinně zvládnout základní technologické postupy v masné výrobě, obsluhovat, seřizovat a provádět běžnou údržbu příslušných strojů a zařízení. Žáci zpracovávají maso a orgány jatečných zvířat na jednotlivé tržní druhy masa a běžný sortiment masných výrobků, hodnotí jejich kvalitu. Vykonávají činnosti spojené s expedicí a prodejem masných výrobků. Žáci si osvojí zásady hygieny a sanitace masného provozu, zásady bezpečnosti práce a požární ochrany. Jsou schopni poskytnout první pomoc při úrazu či náhlém onemocnění.

4.8.3.1 Obchodní provoz

Pojetí předmětu

Obchodní provoz vybavuje žáky základními vědomostmi a dovednostmi potřebnými k vykonávání jednoduchých obchodně provozních operací v prodejnách masa a uzenin.

Obecný cíl

Cílem předmětu je naučit žáky ovládat základní obchodní operace na prodejně, naučit je úkonům spojených s prodejem a odbytem zboží. Žáci jsou vedeni k profesnímu přístupu k zákazníkům.

Charakteristika učiva

Učivo dává základ pro správné pochopení organizace práce na prodejně, především na prodejně masa a masných výrobků. Zaměřuje se na odborné činnosti při skladování, expedici a prodeji výrobků. Učivo poskytuje žákům poznatky z psychologie, které uplatní při jednání se zákazníkem. Dává žákům základy etikety, které uplatní nejen ve své profesi, ale také v osobním životě.

Výukové strategie

Výuka probíhá v 1.- 3. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. V 1. a 2. ročníku je učivo zaměřeno na získání základních poznatků týkajících se nejen prodeje masa a masných výrobků, ale také všech potravinářských prodejen. Učivo 3. ročníku je výhradně zaměřeno na činnosti spojené s prodejem a odbytem masa a masných výrobků.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín.

Kontrola je prováděna sledováním žáka při plnění zadaných úkolů samostatně i ve skupinách. Žáci jsou prověřováni ústním zkoušením i písemnými testy, hodnoceni při řešení samostatných úkolů a praktických cvičení.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a průřezových témat

Kompetence k učení

Žáci se učí pracovat pečlivě, svědomitě, přijímat nové poznatky, využívat ke svému učení různé informační zdroje.

Kompetence k řešení problémů

Žáci získávají potřebné dovednosti k řešení problémů.

Komunikativní kompetence

Žáci by měli být schopni formulovat své myšlenky srozumitelně, naslouchat pozorně druhým, zdůvodňovat své názory a přijímat názory druhých, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami společenského chování, předcházet osobním konfliktům, pracovat v týmu.

Personální kompetence

Žáci se učí přijímat odpovědnost za svěřené úkoly, rady a kritiku druhých.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci se učí vhodně komunikovat s obchodními partnery a zákazníky, přijímat odpovědnost za svěřené úkoly.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci si osvojují základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvoj vlastních podnikatelských aktivit.

Matematické kompetence

Žáci by měli být schopni využít matematické dovednosti v různých životních situacích.

Digitální kompetence

Žák by měl:

- využívat dostupné digitální technologie ve své profesi a ke svému dalšímu vzdělávání;
- získávat data a informace, posuzovat jejich obsah a sdílet poznatky s využitím digitálních prostředků;
- jednat v digitálním prostředí eticky, ohleduplně a bezpečně s ohledem na své zdraví a zdraví druhých.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto:

Občan v demokratické společnosti

Žáci získávají přehled o tržním hospodářství, o hospodářské politice státu, učí se jednat s lidmi, hledat kompromisní řešení, předcházet konfliktům.

Člověk a životní prostředí

Žáci se učí pečovat o životní prostředí.

Člověk a svět práce

Žáci by měli být schopni uplatnit získané poznatky, komunikovat se zákazníky i s obchodními partnery, odpovědně rozhodovat, znát svá práva a povinnosti.

Žáci musí být vedeni k osobní odpovědnosti za vlastní život, naučit je formulovat své profesní cíle, plánovat a cílevědomě vytvářet profesní kariéru podle svých potřeb a schopností.

Motivovat žáky k celoživotnímu učení pro udržení konkurenceschopnosti na trhu práce a pro aktivní osobní i profesní rozvoj.

Naučit žáky k efektivní sebe prezentaci při jednání s potencionálními zaměstnavateli.

Vyhledávání zaměstnání, informační zdroje a jejich vyhodnocení, aktivní plánování a projektování profesní kariéry, dosahování cílů podle stanoveného plánu.

Vysvětlovat žákům význam celoživotního učení jako požadavku pro osobní růst a udržení konkurenceschopnosti a profesní restart. Využívat vzdělávací příležitosti.

Sledovat vývojové trendy, požadavky zaměstnavatelů, nové formy a podmínky práce, pracovní mobilita, technologický rozvoj

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby efektivně využívali digitální nástroje potřebné nebo vhodné v odborné činnosti, získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí a jednali v digitálním prostředí bezpečně, ohleduplně a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci by měli jednat ekonomicky v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., aby absolventi znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení. Zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady. Nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky s ohledem na životní prostředí

Mezipředmětové vztahy:

Technologie, odborný výcvik, profesní komunikace, ekonomika

1. ročník, 1 h týdně, povinný

STRUKTURA A ORGANIZACE PRÁCE V PRODEJNĚ, 10 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše prodejnu masa a masných výrobků - vysvětlí používání zařízení nacházející se na prodejně masa a masných výrobků - popíše obecné členění prodejny a pracovní náplň pracovníků na jednotlivých pozicích - chápe práva a povinnosti zaměstnanců plynoucí z pracovně právních vztahů - objasní pracovní náplň pracovníků na jednotlivých pozicích	- prodejna a její zařízení - struktura a organizace práce v prodejně - vnější a vnitřní uspořádání prodejny - členění prodejen - pracovníci prodejny

FORMY PRODEJE A TYPY SLUŽEB, 8 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- rozliší základní formy prodeje - charakterizuje formy prodeje masa a masných výrobků - orientuje se v jednotlivých doplňkových formách prodeje - určí služby, které poskytuje prodejna zákazníkům	- základní formy prodeje typy služeb - doplňkové formy prodeje - služby v prodejně

TECHNIKA PRODEJE, ZÁKLADY ETIKETY, 8 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše postupy při prodeji zboží - předvede, jak nabídnout zboží zákazníkovi - řídí se pravidly etikety při prodeji zboží a také při jednání na pracovišti	- nabídka zboží - druhy nabídky - etiketa chování

	• zásady chování k zákazníkům a k pracovníkům prodejny
--	--

VELKOOBCHOD, MALOOBCHOD, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam velkoobchodu • popíše jednotlivé typy velkoobchodních skladů • vysvětlí úlohu maloobchodu • objasní rozdíl mezi VO a MO • charakterizuje jednotlivé typy MO	• úloha velkoobchodu • jednotlivé typy VO • úkoly maloobchodu • hlavní typy maloobchodních jednotek

2. ročník, 1 h týdně, povinný

OBCHODNÍ OPERACE V PRODEJNĚ, 15 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše přípravu masa a masných výrobků k prodeji • objednává, přijímá a skladuje maso a masné výrobky • uvede zásady objednávky a příjmu zboží • rozlišuje rozdíl mezi odběrem a přejímkou zboží • popíše jednotlivé druhy přejímky zboží • vysvětlí zásady uchovávání a skladování zboží před prodejem • rozlišuje jednotlivé druhy skladů a zná, jaké zboží se v nich skladuje	• příprava zboží k prodeji • nákup zboží • příjem zboží • skladování zboží • druhy skladů • zásady při skladování

ADMINISTRATIVA PRODEJEN, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše administrativní činnosti související s prodejem zboží • vyhotoví a vyplní formuláře související s nákupem, příjmem, skladováním a prodejem zboží • zdůvodní potřebu evidence majetku v prodejně • vysvětlí zásady vedení evidence	• administrativní úkony a písemnosti spojené s nákupem, příjmem, skladováním a prodejem zboží • evidence majetku v prodejně • zásady pro vedení evidence

INVENTARIZACE, 5 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede význam inventarizace zboží a zásady při provádění inventur	• pojem inventarizace • druhy inventarizací

• objasní zásady při provádění inventarizace • popíše postup při fyzické inventuře • zdůvodní inventarizaci jako účinný nástroj při kontrole majetku	• inventarizační komise • postup při provádění inventarizace v prodejně
--	--

ODPOVĚDNOST ZA ŠKODY, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší druhy škod a druhy odpovědnosti • vysvětlí povinnosti zaměstnanců při předcházení škodám • objasní rizika a nutnost ochrany majetku • popíše povinnosti podnikatele nebo organizace za škody na majetku	• druhy škod • povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů při předcházení škodám • odpovědnost za škody podle pracovně právních předpisů

3. ročník, 1 h týdně, povinný

ODBYT MASA A MASNÝCH VÝROBKŮ, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyhotoví objednávku, dodací list, fakturu a skladovací kartu • popíše balení masa a masových výrobků • vysvětlí zásady porcování masa a masných výrobků • porcuje, balí, připravuje a doplňuje sortiment masa a masných výrobků k prodeji	• přípravné práce • objednávka • dodací list • faktura • skladová karta • balení masa a masných výrobků • porcování masa a masných výrobků

EXPEDICE MASA A MASNÝCH VÝROBKŮ, 6 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše expedici masa a masných výrobků ze skladu do prodejny • popíše expedici masa a masných výrobků ostatním odběratelům • vysvětlí rozdíl mezi platbou v hotovosti a bezhotovostním převodem • popíše, jak provádět kontrolu zboží před expedicí po stránce kvalitativní a kvantitativní	• expedice masa a masných výrobků • hotovostní a bezhotovostní platby • výdejka • kontrola zboží před expedicí

PRODEJ MASA A MASNÝCH VÝROBKŮ, 10 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• objasní zásady prodeje masa a masných výrobků a ustanovením na ochranu spotřebitele • při komunikaci se zákazníkem uplatňuje společenské chování a profesní vystupování • pečuje o svůj zevnějšek a snaží se o kultivovaný projev	• prodej masa a masných výrobků • fáze prodejního procesu • verbální a neverbální komunikace se zákazníkem • chyby v komunikaci • péče o zevnějšek
---	--

PSYCHOLOGIE PRODEJE, 4 HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady psychologie prodeje • při komunikaci se zákazníkem uplatňuje společenské chování a profesní vystupování, pečuje o zevnějšek a snaží se o kultivovaný projev	• jednání se zákazníkem • pozdrav, představování, podání ruky, konverzace, společenský takt, telefonování • chování na pracovišti

PROPAGACE PODNIKU A PRODUKTŮ, 4 HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• propaguje zboží a využívá nástrojů propagace a podpory prodeje	• propagace podniku a produktů • reklama • osobní prodej • podpora prodeje • vztah s veřejností • přímý marketing

4.8.3.2 Odborný výcvik

Pojetí předmětu

Cílem odborného výcviku je, aby si žáci osvojili poznatky o pracovních postupech a získali zkušenosti a praktické dovednosti, které jsou nutné k výkonu kvalifikovaných činností v masném průmyslu, aby se naučili dodržovat technologickou kázeň, hygienu a bezpečnost při práci. Cílem je také, aby žáci získali potřebnou manuální zručnost, naučili se humánnímu porážení jatečných zvířat a dodržování zákonů a vyhlášek souvisejících se zpracováním masa.

Charakteristika učiva

Obsah předmětu vychází z obsahového okruhu RVP – Výroba a odbyt. Pod dohledem učitele odborného výcviku a instruktorů žáci porázejí jatečná zvířata, zpracovávají maso, vyrábějí výrobky a hodnotí jejich kvalitu, dále vykonávají činnosti spojené s expedicí masa a uzenin a učí se hospodárnosti a samostatnosti při řešení běžných problémů.

Výukové strategie

Výuka probíhá v 1.- 3. ročníku v rozsahu 15 hodin týdně v 1. a 2. ročníku a 17,5 hodin ve 3. ročníku. V odborném výcviku se využívá skupinový nebo individuální výcvik. Podstatnou část výuky tvoří řízená praktická činnost a pro upevnění učiva samostatná praktická činnost v provozovnách.

Hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z platné legislativy a z pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, které jsou součástí školního řádu Albrechtovy střední školy, Český Těšín.

Ověřování znalostí a dovedností se uskutečňuje prostřednictvím praktického zkoušení, které je zařazováno po probrání příslušného tematického celku. Žáci jsou hodnoceni při řešení samostatných úkolů a praktických cvičení.

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům takové úkoly, které vedou k různým metodám a formám činností (výklad, názorná ukázka, vyhledávání informací v různých zdrojích, procvičování získaných dovedností samostatně i ve skupinách)
- zadává žákům ke zpracování takové úkoly, které popularizují tento předmět, ukazují jejich význam pro společnost a její další rozvoj, seznamují žáky s některými významnými vědci, kteří se zasloužili o rozvoj přírodních věd
- vede žáky k plánování postupů a úkolů vedoucích k vyřešení problému
- vede žáky k aplikaci získaných znalostí a dovedností při řešení problému v ostatních vyučovacích předmětech a reálném životě
- vede žáky k poznání odborné terminologie, k dovednosti věcně správně a srozumitelně zpracovávat přiměřeně náročné texty na odborná témata;

Žák je schopen posuzovat svoje výsledky, srovnávat se s ostatními ve skupině, uvědomit si svoje rezervy.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- postupuje od jednodušších problémů ke složitějším, podporuje různá řešení
- zadává různé stupně obtížnosti úloh
- rozebírá příčiny vzniku případných chyb v postupu řešení
- pomocí vhodných úkolů, otázek vede žáka k rozboru problému, plánování

- předchází konfliktům u žáků případné konflikty řeší

Žák:

- využívá zkušenosti z jiných přírodovědných předmětů a z praxe a navazuje na ně
- se učí při poznání přírodovědných zákonů a jevů aplikovat přírodovědné děje v praxi a současně si uvědomovat rozdíly mezi teorií a skutečným dějem v přírodě
- předchází konfliktům

Komunikativní kompetence:

- učitel vede žáky ke komunikativní dovednosti používáním odborné řeznické terminologie
- učitel podporuje komunikaci ve skupině
- žáci se učí srozumitelně se vyjadřovat a vystupovat v souladu se zásadami společenského chování
- žáci se učí prezentovat své myšlenky v písemné i mluvené formě, v grafické podobě s využitím komunikačních technologií

Personální kompetence

Učitel:

- zadává úkoly vyžadující skupinovou spolupráci a spolupráci při řešení problému (obhajoba svého názoru a zvoleného postupu, prosazení se ve skupině, soutěž, uplatnění individuálních schopností, vědomostí, dovedností)
- vede žáky k adekvátní reakci na kritiku ze strany učitele a zaměstnanců smluvního pracoviště
- vede žáky k důslednosti a k zodpovědnosti při plnění úkolů
- vede žáky k přijímání rad a kritiky a k adekvátní reakci
- motivuje žáky k péči o fyzické a duševní zdraví

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Žáci by měli:

- chovat se zodpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale v zájmu veřejném
- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci dokáží:

- vytvořit si přehled o možnostech uplatnění na trhu práce, aktivně vyhledávat a vyhodnocovat pracovní nabídky
- jednat s případnými zaměstnavateli na úrovni pracovně právních vztahů mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem
- osvojit si základní vědomosti a dovednosti potřebné pro rozvíjení vlastních podnikatelských aktivit

Matematické kompetence

Žáci se učí:

- správně používat pojmy kvantifikujícího charakteru
- volit vhodné postupy a metody
- nacházet funkční závislosti při řešení praktických úkolů
- umět odhadnout výsledky řešení
- sestavit na základě dílčích výsledků řešení praktického úkolu

- správně používat a převádět běžné jednotky

Digitální kompetence

Žák by měl:

- využívat dostupné digitální technologie ve své profesi a ke svému dalšímu vzdělávání;
- získávat data a informace, posuzovat jejich obsah a sdílet poznatky s využitím digitálních prostředků;
- jednat v digitálním prostředí eticky, ohleduplně a bezpečně s ohledem na své zdraví a zdraví druhých.

Průřezová témata jsou realizována zejména takto

Občan v demokratické společnosti

Cílem je naučit žáky, aby byli schopni pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných úkolů, vychovat osobnost, která bude přispívat k vytváření kladných mezilidských vztahů a k předcházení osobních konfliktů, aby nepodléhali názorům jiných při vytváření osobního pohledu na společnost.

Člověk a životní prostředí

Žáci se seznamují:

- se znečišťováním životního prostředí při získávání a zpracování masa
- s vlivem přírodních jevů na zdraví člověka a životní prostředí
- s vlivem dopravy na životní prostředí
- s globálními problémy lidstva (civilizační nemoci, skleníkový efekt, hladomor, epidemie, hrozba atomového konfliktu, návykové látky)
- s využíváním zdrojů energie
- s nakládáním s odpady
- s životosprávou a péčí o prostředí

Člověk a svět práce

Získané znalosti a kompetence žákům nabídnou plnohodnotný pracovní život a úspěšnou kariéru, schopnost projít případnou rekvalifikací, čímž budou moci pružně reagovat na požadavky trhu práce.

Člověk a digitální svět

Žáci jsou vedeni k tomu, aby efektivně využívali digitální nástroje potřebné nebo vhodné v odborné činnosti, získávali data, informace a obsah z různých zdrojů v digitálním prostředí a jednali v digitálním prostředí bezpečně, ohleduplně a s respektem k druhým.

Přínos předmětu k rozvoji odborných kompetencí

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli:

- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., jsou vedeni k tomu, aby chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem; znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdraví neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik; – znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce); byli vybaveni vědomostmi

o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout;

- usilovat o nejvyšší kvalitu své práce, výrobků nebo služeb, tzn., jsou vedeni k tomu, aby chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména organizace; dodržovali stanovené normy (standardy) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti; dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality procesů, výrobků nebo služeb; zohledňovali požadavky klienta (zákazníka, občana);
- jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., jsou vedeni k tomu, aby znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení; zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžném životě) možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady; efektivně hospodařili s finančními prostředky; nakládali s materiály, energiemi, odpady, vodou a jinými látkami ekonomicky a s ohledem na životní prostředí;
- zpracovávat jatečná zvířata, drůbež a ryby, tzn., jsou vedeni k tomu, aby dbali na pohodu zvířat během ustájení, omračování a vykrvování; jatečně zpracovávali jatečná zvířata, drůbež a ryby a kontrolovali kritické body během jatečného opracování; ošetřovali a skladovali jatečně upravené maso a jatečné produkty; prováděli sanitaci jatečného provozu, uplatňovali zásady správné hygienické praxe;
- upravovat maso, vyrábět masné výrobky a provádět odbytové činnosti v souladu s principy zajišťování bezpečnosti potravin, tzn., jsou vedeni k tomu, aby bourali, upravovali a třídili maso pro výsekové a výrobní účely; volili vhodné suroviny, pomocné látky a obaly dle technologického postupu; vyráběli masné výrobky, uplatňovali zásady racionální výživy a kontrolovali kritické body během výroby; dodržovali technologické postupy při výrobě masa a masných výrobků; obsluhovali stroje a zařízení a prováděli jejich běžnou údržbu; skladovali, expedovali a zajišťovali odbyt masa a masných výrobků; uplatňovali zásady správné hygienické praxe při výrobě a prodeji masa a masných výrobků; vedli operativně-technickou evidenci; prováděli sanitaci masného provozu a prodejny;
- provádět kontrolu při úpravě masa a výrobě masných výrobků, tzn., jsou vedeni k tomu, aby senzoricky hodnotili vstupní suroviny, meziprodukty a hotové výrobky; prováděli běžnou výrobní kontrolu; kontrolovali provozuschopnost strojů a strojních zařízení; dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., jsou vedeni k tomu, aby chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. klientů, zákazníků, návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem; znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence; osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeje apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik; znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce); byli vybaveni vědomostmi o zásadách poskytování první pomoci při náhlém onemocnění nebo úrazu a dokázali první pomoc sami poskytnout;

Mezipředmětové vztahy

Předmět je provázán s dalšími všeobecně vzdělávacími a odbornými předměty: aplikovaná biologie, chemie, matematika, technologie, nauka o výživě, obchodní provoz

1. ročník, 15 h týdně, povinný

BEZPEČNOST, HYGIENA A POŽÁRNÍ OCHRANA 18 HODIN + 30 HODIN (v KAŽDÉM TÝDNU OV 1 HODINU)

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevenci • postupuje v souladu s předpisy při běžné údržbě a čištění strojů • uvede příklady bezpečnostních rizik, nejčastější příčiny úrazů a jejich prevenci • poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	- bezpečnost a ochrana zdraví při práci - hygiena práce a požární ochrana - seznámení s organizačním řádem školy a pracovišť se zřetelem na zvýšené nebezpečí úrazů - pracovněprávní problematika BOZP - pracoviště odborného výcviku, organizace praktické výuky v odborném výcviku - bezpečnost technických zařízení - přípravné, pomocné a úklidové práce - práce zakázané mladistvým - provoz, strojní zařízení a bezpečnostní zařízení - vybavení prodejny masa a masných výrobků

JATEČNÁ VÝROBA 123 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v jatečném provozu a jeho návaznosti na další technologické celky • obsluhuje stroje a zařízení jatečného provozu • dodržuje zásady BOZP při práci se zvířaty i stroji a zařízeními • dodržuje principy šetrného zacházení se zvířaty při předporážkové manipulaci • předchází působení stresových faktorů • uplatňuje prvky welfare • omračuje jatečná zvířata • provádí vykrvování omráčených zvířat a při získávání krve jatečných zvířat dodržuje striktně hygienické zásady odběru	- BOZP při práci na jatkách, zvláštní hygienické předpisy - dispoziční řešení a vybavení jatečného provozu - stroje a zařízení na jatkách - nákup a evidence jatečných zvířat - ustájení, zvláštní bezpečnostní předpisy při přepravě a ustájení - jednotlivé operace při procesu jatečné výroby - konfiskáty a odpady - omračování, vykrvování a odběr krve pro potravinářské účely

OPRACOVÁNÍ MASA 190 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
---------------------	-------

• opracuje povrch jednotlivých druhů jatečných zvířat, dodržuje technologický postup, aby zabránil kontaminaci surovin • vykoluje a púlí jatečná zvířata • předchází vzniku vad při jatečném opracování • bezpečně likviduje konfiskáty a odpady v souladu s legislativou • dodržuje sledování kritických bodů při jatečném opracování • těží a ošetřuje droby a další vedlejší jatečné produkty	- jednotlivé operace při jatečném opracování skotu - jednotlivé operace při jatečném opracování prasat - jatečné opracování ostatních druhů jatečných zvířat - vady vzniklé jatečným opracováním - systém hodnocení kritických bodů při jatečném opracování
---	---

BOURÁNÍ MASA JATEČNÝCH ZVÍŘAT 95 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje na bourárenských linkách • bourá, upravuje a třídí jednotlivé druhy masa pro výsek – vepřové, hovězí, skopové, kozí, koňské • bourá, vykostňuje a upravuje jednotlivé druhy masa pro výrobu • třídí výrobní masa • dodržuje technologické postupy při bourání a úpravě masa • používá stroje a zařízení pro bourání a vykostňování masa • dodržuje sledování kritických bodů při práci na bourárně	- BOZP při práci na bourárnách a ochranné pracovní pomůcky - veterinární a hygienické předpisy - příjem vepřových půlek - dělení vepřových půlek na části - bourání masa pro výsek a výrobu vykostňování a třídění masa pro výsek a výrobu

BALENÍ VÝSEKOVÉHO MASA, DROBŮ A KOSTÍ 24 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• připravuje, vybírá a porcuje maso určené k balení • balí, označuje a expeduje výsekové maso a další výrobky • obsluhuje stroje a zařízení na balení, označování a expedici výrobků	- BOZP při práci na balicích strojích - veterinární a hygienické předpisy platné pro balení masa - stroje a zařízení na balení a používané obalové materiály - balení masa, drobů a kostí, následná kontrola - balení a označování výrobků - expedice výrobků

2. ročník, 15 h týdně, povinný

BOZP, HACCP, 12 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dodržuje ustanovení týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence - poskytne první pomoc při úrazu na pracovišti - uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	- proškolení BOZP a bodů HACCP - přípravné, pomocné a úklidové práce

JATEČNÍ ČINNOST, 158 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- provádí běžnou údržbu strojů a zařízení jatečného provozu - dodržuje zásady BOZP při práci se zvířaty - omračuje jatečná zvířata, provádí vykrvování jatečných zvířat - dodržuje specifika porážky, bezpečně likviduje konfiskáty a odpady v souladu s legislativou - dodržuje specifika sanitní porážky - dodržuje body HACCP při jatečném opracování	- BOZP a HACCP, přípravné, pomocné a úklidové práce - porážení všech druhů jatečných zvířat klasickým způsobem a na linkách - porážení skotu - porážení vepřů - porážení ostatních druhů jatečných zvířat - sanitní porážka - konfiskáty a odpady - závady při porážení na linkách a při klasickém způsobu - druhy mechanizace při jatečné činnosti

OŠETŘENÍ JATEČNĚ UPRAVENÉHO MASA, 18 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- přejímá jatečně upravená těla - dodržuje zásady obsluhy zchlazování a chladiřenského skladu - sleduje a eviduje hodnoty kontrolních kritických bodů	- příjem a zchlazování jatečně upravených těl - skladování jatečně upravených těl

BOURÁNÍ MASA JATEČNÝCH ZVÍŘAT, 181 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dodržuje sledování kritických bodů HACCP při práci na bourárně - bourá, upravuje a třídí jednotlivé druhy masa pro výsek – vepřové, hovězí, telecí, skopové, koňské	- proškolení BOZP a bodů HACCP - přípravné, pomocné a úklidové práce - dělení vepřových půlek - bourání vepřového masa pro výsek a výrobu, výběr masa pro výsek a výrobu, vykostění a opracování všech částí masa

• bourá, vykostňuje a upravuje jednotlivé druhy mas pro výrobu • třídí výrobní masa • dodržuje technologické postupy při bourání a úpravě masa • využívá stroje a zařízení pro bourání a vykostňování masa • pracuje na bourárenských linkách	- výběr masa pro výrobu drobných masných výrobků, měkkých salámů, trvanlivých výrobků, vařených výrobků, speciálních výrobků a polotovarů - nestandardní postupy při kostění masa - dělení předních hovězích čtvrtí na části - dělení zadních hovězích čtvrtí na části - závady při dělení a kostění čtvrtí - hovězí maso pro výsek a výrobu - výběr masa pro výrobu drobných masných výrobků, měkkých salámů, trvanlivých výrobků - úprava jednotlivých částí hovězího masa - telecí maso pro výsek a výrobu – dělení, kostění pro výsek a výrobu, výběr masa a jeho úprava - závady při opracování a vykostňování telecího masa - skopové maso pro výsek a výrobu, kostění pro výrobu a výsek, závady při opracování skopového masa
---	---

SOLENÍ MASA, 30 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vybírá surovinu dle technologického zpracování • připravuje lák podle technologického postupu • solí maso podle technologického postupu • obsluhuje stroje a zařízení pro solení masa • předchází vzniku vad při solení masa	- výběr suroviny - solení masa - stroje a zařízení pro solení masa - nakládání masa - nastřikování do svaloviny, stroje a zařízení

OBCHODNÍ PROVOZ, 12 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše obecné členění prodejny a pracovní náplň pracovníků na jednotlivých pozicích • vyjmenuje formy prodeje masa a masných výrobků • uvede zásady objednávky a příjmu zboží • vysvětlí zásady uchovávání a skladování zboží před jeho prodejem • ukáže přípravu masa a masných výrobků k prodeji	- BOZP a HACCP - přípravné, pomocné a úklidové práce - struktura a organizace práce v prodejně - formy prodeje a typy služeb - obchodní operace v prodejně - příprava zboží k prodeji - administrativa prodejen - inventarizace

• popíše administrativní činnost související s prodejem zboží • vysvětlí význam inventarizace zboží a zásady při provádění inventur	
--	--

ODBYT MASNÝCH VÝROBKŮ, 24 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• účastní se objednávání, přijímání, skladování masa a masných výrobků • porcuje, balí, připravuje a doplňuje sortiment masa a masných výrobků k prodeji • prodává výrobky v souladu se zásadami prodeje masa a masných výrobků a ustanovením na ochranu spotřebitele • uplatňuje zásady psychologie prodeje • při komunikaci se zákazníkem uplatňuje společenské chování a profesní vystupování • pečuje o svůj zevnějšek a snaží se o kultivovaný projev • propaguje zboží a využívá nástrojů podpory prodeje	- BOZP a HACCP - přípravné, pomocné a úklidové práce - expedice výrobků - prodej výrobků - psychologie prodeje - propagace podniku a produktů

BALENÍ MASNÝCH VÝROBKŮ, 18 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• připravuje výrobky na expedici • používá vhodné obalové materiály, balí výrobky a opatřuje je etiketou • využívá stroje a zařízení na balení a prostředky pro přepravu masných výrobků	- BOZP a HACCP - přípravné, pomocné a úklidové práce - obalové materiály - způsoby balení - etiketace výrobků - stroje a zařízení - přepravní prostředky - balení a označování výrobků - expedice výrobků

ZPRACOVÁNÍ ŽIVOČIŠNÝCH TUKŮ, 27 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• ošetřuje, skladuje a připravuje získanou surovinu • těží tuk dle technologického postupu • zchlazuje a balí tuk • předchází vadám vznikajícím při zpracování a skladování tuků	- BOZP a HACCP - přípravné, pomocné a úklidové práce - těžení tuků - škváření tuků - výroba škvarků - chlazení, balení a značení tuků - konzervace a skladování tuků

3. ročník, 17,5 h týdně, povinný

BOZP A HACCP, 7 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
dodržuje ustanovení týkající se BOZP a požární prevence	- hygiena a požární prevence - pracovněprávní problematika

PROVOZ MASNÉHO PRŮMYSLU, 7 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- uveče strukturu podniku masného průmyslu - dodržuje zásady osobní a provozní hygieny - provádí sanitaci provozu dle sanitačního řádu - dodržuje zásady správné hygienické praxe	- charakteristika jednotlivých pracovišť - osobní a provozní hygiena - pomocné a úklidové práce, sanitace

BOURÁNÍ MASA JATEČNÝCH ZVÍŘAT, 112 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dodržuje sledování kritických bodů HACCP při práci na bourárně - bourá, upravuje a třídí jednotlivé druhy masa pro výsek – vepřové, hovězí, telecí, skopové, koňské - bourá, vykostuje a upravuje jednotlivé druhy mas pro výrobu - třídí výrobní masa - dodržuje technologické postupy při bourání a úpravě masa - využívá stroje a zařízení pro bourání a vykostování masa - pracuje na bourárenských linkách	- proškolení BOZP a bodů HACCP - přípravné, pomocné a úklidové práce - dělení vepřových půlek - bourání vepřového masa pro výsek a výrobu, výběr masa pro výsek a výrobu, vykostění a opracování všech částí masa - výběr masa pro výrobu drobných masných výrobků, měkkých salámů, trvanlivých výrobků, vařených výrobků, speciálních výrobků a polotovarů - nestandardní postupy při kostění masa - dělení předních hovězích čtvrtí na části - dělení zadních hovězích čtvrtí na části - závady při dělení a kostění čtvrtí - hovězí maso pro výsek a výrobu - výběr masa pro výrobu drobných masných výrobků, měkkých salámů, trvanlivých výrobků - úprava jednotlivých částí hovězího masa - telecí maso pro výsek a výrobu – dělení, kostění pro výsek a výrobu, výběr masa a jeho úprava - závady při opracování a vykostování telecího masa

	- skopové maso pro výsek a výrobu, kostění pro výrobu a výsek, závady při opracování skopového masa
--	---

SOLENÍ MASA, 30 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vybírá surovinu dle technologického zpracování • připravuje lák podle technologického postupu • solí maso podle technologického postupu • obsluhuje stroje a zařízení pro solení masa • předchází vzniku vad při solení masa	- výběr suroviny - solení masa - stroje a zařízení pro solení masa - nakládání masa - nastříkávání do svaloviny, stroje a zařízení

KONZERVACE MASA MRAZENÍM, 22 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vybírá a upravuje suroviny pro zmrazování • připravuje maso na zmrazení různými technologickými způsoby • rozmrazuje maso dle technologických zásad	- BOZP a HACCP - zásady a způsoby zmrazování masa - zásady rozmrazování masa

MASNÁ VÝROBA, 239 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyrábí dle technologického postupu jednotlivé druhy masných výrobků • sleduje kritické body při výrobě • navažuje základní suroviny pro daný masný výrobek • rozezná vhodný obal pro daný masný výrobek • mělní, míchá a plní dílo do obalů • opracovává tepelně masné výrobky • uchovává a skladuje masné výrobky • rozpoznává vady masných výrobků, snaží se jim předcházet dodržováním technologických zásad • obsluhuje stroje a zařízení při výrobě masných výrobků včetně chladírenských a mrazírenských boxů • udržuje stroje a zařízení v čistotě a provozuschopném stavu	- BOZP a HACCP - výroba masných výrobků - jednotlivé výrobní operace - stroje a zařízení pro masnou výrobu - vady masných výrobků - skladování masných výrobků - drobné masné výrobky - měkké salámy - trvanlivé salámy a fermentovaná masa - vařené masné výrobky - uzená masa a slaniny - pečené masné výrobky - speciality - ostatní masné výrobky a polotovary

VÝROBA KONZERV A POLOKONZERV, 30 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vybírá a upravuje suroviny podle technologického postupu, míchá dílo • připravuje obaly • plní a uzavírá konzervy a polokonzervy • dohlíží na tepelné opracování konzerv a polokonzerv v souladu s technologickým postupem • skladuje konzervy a polokonzervy • provádí kontrolu konzerv a polokonzerv a jejich skladování • předchází vzniku vad konzerv a polokonzerv	- BOZP a HACCP - pomocné a úklidové práce - strojní vybavení - výroba konzerv a polokonzerv podle technologického postupu - výběr a úprava suroviny - výběr a příprava obalů - obsluha plnicího zařízení - obsluha zařízení pro uzavírání - obsluha zařízení pro sterilizaci a pasterizaci - skladování a kontrola konzerv

HODNOCENÍ JAKOSTI VÝROBKŮ, 31 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozeznává kritické body při výrobě masa a masných výrobků • kontroluje finální výrobky z hlediska jejich charakteristických znaků • provádí smyslové hodnocení masa a masných výrobků	- hodnocení kvality masa a masných výrobků - dodržování bodů HACCP

HYGIENA A SANITACE V MASNÉM PRŮMYSLU, 14 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje zásady osobní hygieny • provádí úklid a sanitaci pracoviště včetně strojů, zařízení a pomůcek • používá prostředky určené k sanitaci provozu • dodržuje závazný sanitační plán	- hygiena a sanitace provozu - sanitační režim, čisticí prostředky - dezinfekce, deratizace

OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, 19 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• hospodaří efektivně se surovinovými, energetickými zdroji a strojním zařízením provozu masného průmyslu • dodržuje zásady správného nakládání s odpady v provozu masného průmyslu v souladu s principy ochrany životního prostředí	- odpadové hospodářství - ochrana vody a ovzduší

VEDENÍ PŘEDEPSANÉ EVIDENCE, 14 HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede základní provozní evidenci při výrobě, skladování, kontrole, expedici a prodeji masa a masných výrobků	- operativně technická evidence

5 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona (ŠZ).

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně lze uplatnit i bez doporučení školského poradenského zařízení a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně může škola uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení (ŠPZ) a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně vypracuje škola plán pedagogické podpory (PLPP) na základě daného ŠVP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem individuální vzdělávací plán (IVP) nebo samotné doporučení ŠPZ. Informace o poskytování podpůrných opatření budou zaneseny do školní matriky.

Při poskytování podpůrných opatření je možné zohlednit také § 67 odst. 2 ŠZ, který uvádí, že ředitel školy může ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák uvedený v § 16 odst. 9 ŠZ může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa. Tzn., že žák nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů (tj. příslušných cvičení, odborného výcviku, učební a odborné praxe) nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených příslušným ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí závěrečné zkoušky s výučním listem, maturitní zkoušky. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat závěrečnou nebo maturitní zkoušku (úpravu podmínek závěrečné a maturitní zkoušky pro žáky se SVP stanoví příslušné prováděcí předpisy vč. vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka, popř. s jinými institucemi, jiný, pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání je splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů o vzdělávání na střední škole. Požadavky na zdravotní způsobilost uchazečů o vzdělávání na střední škole jsou stanoveny v příloze k Nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření, např. využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků (tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící aj.), poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků, úprava materiálních a organizačních podmínek výuky nebo úprava podmínek přijímání a ukončování vzdělávání.

Vzdělávání nadaných žáků

V souladu se zněním ŠZ § 17 je povinností škol a školských zařízení vytvářet podmínky pro rozvoj nadání žáků. Výuka by měla podněcovat rozvoj potenciálu žáků včetně různých druhů nadání a být zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet.

Za nadaného žáka se podle § 27 odst. 1 vyhlášky považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za žáka mimořádně nadaného se pak považuje především žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech (§ 27 odst. 2 vyhlášky).

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou, která žáka vzdělává. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifickým jeho osobnostem, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru. Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeradit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku (§ 17 odst. 3 ŠZ; § 28 – § 31 vyhlášky). Nadání, případně mimořádné nadání žáka se může projevit i v jiných než uměleckých oborech vzdělání. Může se jednat například o nadání vztahující se k výkonům speciálních manuálních nebo kognitivních činností, které žák v základním vzdělávání nevykonával, protože zde nebyly předmětem, resp. obsahem vzdělávání, a tento typ nadání tudíž nemohl být u žáka identifikován. Mohou to být i žáci vysoce motivovaní ke studiu daného oboru a povolání nebo příslušné technické aj. oblasti vědy a techniky. Je žádoucí věnovat těmto žákům zvýšenou pozornost a využívat pro rozvoj jejich nadání také podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků ŠZ a vyhláškou. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP u žáků s diagnostikovaným mimořádným nadáním, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání, nad ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků, umožnit žákům účastnit se výuky ve vyšším ročníku, popř. se paralelně vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně VOŠ (popř. na vysoké škole) nebo na odborných pracovištích, účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí (např. v rámci programu ERASMUS+), zapojovat je do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

Žáci mimořádně nadaní se podílejí na reprezentaci školy v SOČ, žáci se také účastní olympiád a soutěží z přírodovědných předmětů, cizích jazyků, českého jazyka, recitačních soutěží apod., ale také soutěží odborných.

6 Hodnocení a autoevaluace školy

Hodnocení žáků je činnost náročná, odpovědná a společensky závažná. Hodnocení má pro žáka vážné společenské důsledky. **Učitel má hodnotit objektivně, citlivě a taktně.** Pocit křivdy z nespravedlivého hodnocení může člověka provázet celý život. Hodnocení prostřednictvím známky je **klasifikace**.

Hodnocení a klasifikace jsou nedílnou součástí výchovné a vzdělávací činnosti, uskutečňující se v průběhu celého klasifikačního období. Na jeho počátku jsou všichni žáci, zejména žáci prvních ročníků, seznámeni s jeho formami a kritérii. Při hodnocení uplatňují vyučující přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka je na vysvědčení vyjádřeno klasifikací.

Učitel **hodnotí a klasifikuje** vědomosti a dovednosti získané a upevněné v průběhu vzdělávacího procesu. v jednotlivých vyučovacích předmětech dále hodnotí i klíčové odborné kompetence jednotlivých žáků. Účelem diagnostikování je zjistit a hodnotit úroveň toho, co žák umí a v jaké fázi rozvoje jsou jeho kompetence, nikoliv pouze vyhledávat mezery a nedostatky. Kromě povinné dokumentace (ve smyslu legislativních norem, vnitřních školních směrnic a pokynů ředitele školy) vede vyučující vlastní záznamy o klasifikaci žáků tak, aby byl schopen podat informace o frekvenci a struktuře hodnocení. Do celkové klasifikace na konci klasifikačního období zahrnuje dle charakteru vyučovacích předmětů v přiměřené míře také další faktory ovlivňující výsledky vzdělávání, kterými jsou např. zájem o předmět, úroveň domácí přípravy, míra aktivity žáka ve vyučovacích hodinách a jeho schopnosti samostatného myšlení a práce. Při celkové klasifikaci přihlíží vyučující k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učených výkonech pro určitou indispozici.

Učitel postupuje ve smyslu Pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání, které jsou součástí školního řádu.

Autoevaluace školy slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve školním vzdělávacím programu; výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy.

Danou problematiku z právního hlediska upravují zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a navazující vyhláška č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů.

Vlastní hodnocení školy je sebereflexí školy podle vytvořených kritérií a stanovených oblastí. Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů vzhledem ke stanoveným cílům. Výstupem celého procesu je sebehodnotící zpráva analytického charakteru. Poukazuje i na ty cíle, kterých nebylo dosaženo. Je příležitostí pro konstruktivní analýzu nedostatků a formuluje strategie. Umožňuje nastavit proces spolupráce a porozumění všech oslovených skupin s možností zpětného ovlivňování školního vzdělávacího programu. S využitím kritické sebereflexe pak má naše škola možnost zvyšovat kvalitu poskytovaného vzdělávání.

Hodnocení školy se uskutečňuje jako **vlastní hodnocení školy** a **hodnocení Českou školní inspekcí**. Vlastní hodnocení školy je východiskem pro zpracování výroční zprávy o činnosti školy a jedním z podkladů pro hodnocení Českou školní inspekcí. Hodnocení školy může provádět také její **zřizovatel** podle kritérií, která předem zveřejní.